

IVA HERCÍKOVÁ

ÖT LÁNY A SARKAMBAN

Iva Hercíková

Öt lány a sarkamban

I

A kis tér négyzet alakú volt, keleti és nyugati oldalán árkádsor szegélyezte, mely nagyon jól megfelelt annak a célnak, hogy az ember odameneküljön az eső elől, vagy valamelyik oszlophoz támaszkodva figyelje, amint az ósdi villamos a szűk sín páron sebesen imbolyogva keresztülszeli a várost. A déli oldalon modern üzletek sorakoztak, északra pedig ott magaslott a moha fedte, számtalan kis toronnyal ékes városháza, afféle antik legendákkal övezett bájt kölcsönözve a városnak. Ronda egy város, de van benne valami, tartotta a közvélemény. Délután kettőre járt, a város elcsendesedett, a városháza

előtt megállt egy öttagú lánycsoport. Arcuk tanácsstalanságot tükrözött.

– Hát akkor én megyek – mondta egyikük, és kelletlenül indult az árkádok felé. Fejét lehajtva lépdelt, olykor megsimította rövidre nyírt barna haját. A négy társa várt, míg eltűnik az árkádok alatt, aztán lassan követték. A leány benyitott a csemegeboltba.

– Kérek ötször tíz deka olasz salátát – mondta az elárúsítónőnek, közben fél szemmel kifelé lesett, vajon milyen irányba mennek a többiek. Nem látott semmit.

– Kérek öt darab uborkát is – tette hozzá sóhajtva.

– Külön csomagoljam? – nevetett az elárúsítónő, aki nyilván ismerte az effajta vásárlásokat.

– Igen, kérem.

A lányka elformátlanodott, csapzott kis csomagokkal megrakodva kilépett a boltból. Táskáját a könyökével szorította magához. Bepislantott az árkádok alá. Sehol senki. Nagyon sóhajtva befordult a sarkon. A mellékutcában a takarékpénztár melletti átjáróból ismerős arcok kandikáltak ki. A lányok buzgón integettek feléje.

– Majd még hordom is utánatok, hercegnők – zsémbelt, és nekilátott a holmi szétrakásának. Fejenként egy csomag saláta, egy uborka. Siettek a kastély parkjába, és leültek egy sűrű bokrokkal körülvett padra.

– Hölgyek, remélem senki sem zavar meg bennünket – pislantott körül a legkisebbik közülük, élvezettel bontotta ki a majonéztól átázott papírt, és belefalt a salátába. A többiek követték példáját.

*

Natasának már nem jutott hely a padon. Először szólni akart, hogy húzódjanak egy kicsit arrább, de aztán igazi vendéglátóhoz illően nagylelkűen átment az út másik oldalára, és leült egy korhadt fatönkre. Legalább jól szemügyre vehetlek benneteket, drága kisasszonyaim! Eget rengető szépségek éppenséggel nem vagytok. Libuše kövér, mint a malac, Jirina sovány, mint az agárkutya, Zdena hosszú, mint az égimeszelő. Egyedül Jana, aki megjárja úgy-ahogy.

– Mit csinálunk? – kérdezte, de nyomban az ajkába harapott. Egyszer s mindenkorra megfogadta, hogy nem dörgölőzik hozzájuk.

– Nekem haza kell mennem – jelentette ki határozottan Jirina, és a pad alá dobta a tisztára nyalt papírt. Natasának úgy tetszett, hogy közben fél szemmel odahunyorított a másik három felé.

– Nekem is – bólogatott buzgón Jana –, segítenem kell az anyukámnak.

Mindnyájan tudták, hogy Jana nem segít az anyjának, anyja semmihez nem engedi hozzányúltni. Tudta ezt Natasa is. Aki hazudik, az lop, gondolta megvetően, de aztán nyomban

megfogadta, hogy nem mérgeződik. Utóvégre neki teljesen mindegy, mi a tervük, őt ugyan egy szikrányit sem érdeklí. Hazamegy és olvas, ez sokkal inkább kedvére való, a világért sem menne velük, még akkor sem, ha könyörögnének neki.

– Az uborka szenzi volt – szólalt meg Zdena, felvette a papirost, amit Jirina dobott el, és ahogy illik, elvitte a hulladékosárba. Zdena mindig igyekezett megteremteni a békességet és összhangot a társaságban. Alighanem ő az egyedüli, aki furcsállja, hogy még köszönetet se mondtak nekem, gondolta keserűn Natasa. Befalták a salátát, s felőlük akár el is lophatnának! Ezekről várjon az ember hálát! Cihelődnek, mintha hazaindulnának, aztán a legközelebbi sarkon megint összejönnek, és alázatosan várják, mit süttött ki Jirina abban a hibbant fejében.

Elegendő volt egy pillantást vetnie Zdena büntudatos arcára, s nyomban tudta, hogy csakugyan így van. Ugyan miért? – sóhajtott fel. Hogyan tudta Jirina így az ujjá köré csavarni őket? Hiszen már Libuse is, aki azelőtt folyvást ökörlötte sürgött, szinte magánkívül van az örömtől, hogy Jirina befogadta az együttesébe. Mintha bizony Jirina ezt nem csakis azért csinálná, hogy neki, Natasának, megmutassa, mennyire mindent megtehet.

Úgy látszik, csakugyan mindent megtehet, rúgott bele Natasa akkora erővel egy kavicsba, hogy lehorzsolta a cipője orrát. Szíves örömet áldozott volna még egy fél kiló salátát, csak megtudja, mit akarnak ma véghez vinni. De nézte őket, amint lopva egymásra pislantgatnak és nevetgélnek? Nem, ebből ma igazán elege volt!

A lehető legszívélyesebben elbúcsúzott hát tőlük, hisz életre-halálra szöveteztek elválaszthatatlan barátnők voltak ők öten – és ballagott hazafelé. Most sem volt nagyobb kedve hazamenni, mint máskor, kedd volt, és kedden járt hozzájuk Vanek néni takarítani. Már otthon sincs nyugalma az embernek, dohogta elégedetlenül, messziről látva a sarkig tárt ablakokat. A ribizlibokrok mögött rejtőzve végigjárt a kerten. Ha az ő szobája már rendben van, bemászhatna az ablakon, s elkerülhetné az iskolai meg az otthoni viszonyokat illető tüzetes kihallgatást.

Miért ragaszkodnak a lányok annyira Libuséhoz, a hülye, dagadt Libuséhoz, aki egész fejezeteket magol be a könyvből, csak hogy az első legyen az osztályban? Nem bírt napirendre térni a dolog felett. Lehet, hogy Jirina csak őt akarta felbosszantani, de az is lehet, hogy nem. Talán csakugyan volt valami tervük. Olyasmi, ahol Natasa jelenlétére nincs szükség. Azalatt beszéltek meg, míg ő azt a hülye salátát vásárolta. A Herceg! – ütött gondolatban a homlokára, mert eszébe ötlött, hogy a takarékpénztár előtt álldogáltak, onnan kilátás nyílik a kastély oldalszárnyára. Biztosan a Herceget vették megint célba. Hirtelen elszomorodott. Miért ne mehetne velük? Hiszen a legutóbbi expedíció is milyen izgalmas, élvezetes volt! Ő szolgáltatta a legjobb ötleteket, hogy hol, merre kutassanak a Herceg után.

Bekukkantott az ablakon. A szobában rend volt, s Vanekné sehol. Megragadta a párkányt, és be is jutott volna észrevétlenül, ha közben le nem veri a lámpát az éjjeliszekrényről. Még mindig reménykedett, arra gondolva, hogy Vanekné a lakás túlsó végében tesz-vesz, de máris hallotta a sietős lépteit. Megadóan ülve maradt az ablakban.

– Natasa...

– Hogy van, Vanek néni? – kérdezte Natasa ártatlan képpel.

– Köszönöm, jól – felelte kímérten az asszony. Sarkon fordult, és kiment a szobából.

Megorrolt, sóhajtott Natasa. Egy kicsit bántotta a dolog Nem tudja megérteni, hogy az embernek néha szüksége van az egyedüllétre? – dünnyögte. Azon nyomban meg is feledkezett a történekről, csupán egyvalami járt a fejében: kinyomozni, merre járnak a lányok. Méltatlan hozzám az ilyesmi, mondta, mialatt a hallba ment a telefonhoz, méltatlan hozzám, nem teszem meg, de nagyon jól tudta, hogy megteszi.

– Jó napot, itt Natasa. Beszélhetnék Libuséval?

– Jé, Natasa... Libuse még nem jött haza az iskolából. Te már otthon vagy?

Ráadásul még be is mártottam, hökkent meg egy kicsit Natasa.

– Alighanem röplabdáznak, nekem sietnem kellett haza – füllentette.

- Mit mondjak neki?
- Köszönöm, majd később felhívom.
- Ha megjön, szólhatok neki, hogy hívjon föl. Nem akarod?
- Nagyon kedves... köszönöm. Hogy van a néni lába?

Ezért a kérdésért nyomban meggyűlölte magát. Hisz kisebb gondja is nagyobb annál, hogy mi van Libuse fölötté előzékeny és locsogó mamájának a lábával. És még kevésbé tart rá igényt, hogy példaképül állítsák Libuse elé: „Nahát, hogy az a Natasa milyen udvarias, milyen kedves teremtés... Róla végy példát!” Legszívesebben lecsapta volna a kagylót.

Végre-valahára sikerült befejeznie a beszélgetést.

A lányok tehát valahol együtt vannak, ez már a napnál világosabb. Együtt vannak, s valamit kifőztek. A Herceg van a dologban. Most már egy percig se kételkedett, hogy a Herceggel kapcsolatos valamiről van szó, bár erre nem volt semmi bizonyítéka.

– Vizontlátásra, Vanek néni – kiáltotta. – El kell még szaladnom valahová.

Semmi válasz. Becsapta az ajtót, s a kertbe éne hátrapislantott. A jótét lélek biztosan lesi valahonnan. Ezért intett búcsút a kezével, és az ablakok felé vetette legbűbájosabb mosolyát. Így talán legalább részben jóváteszi bűnét. Habozott egy ideig, merre is induljon. Ha a lányok hívek maradtak a megszokott taktikához, akkor bárgyún álldogálnak a kastély előtt, várják, hogy előbújjon a Herceg. A Herceg előbújik, s ők a nyomába erednek. Aligha jut az eszükbe valami okosabb. Legelőször is meg kéne tudnia, ott kuncsorognak-e még, aztán dönthet, hogy mitévő legyen tovább. Bánta, hogy nem hozott magával apja asztaláról valami iratcsomót, arra az esetre, ha netán összeakad velük. Nyugodtan mondhatná, hogy az apja küldte valahová. Vagy legalább bevásárlótáska lehetne a kezében. S mi történnék, jutott hirtelen az eszébe, ha egyszerűen rajtuk ütne? Kissé szomorú képet vághatna előttük, hogy rádöbbenjenek, milyen igazságtalanok hozzá. Bántotta őket? Nem volt mindig a legszolgálatkészebb, legodaadóbb?! Nem tartotta-e a barátságot mindennél fontosabbnak? Nem kölcsönözte nekik oda a fényképezőgépet, táskáját, szvettereit, nem vett nekik salátát? Miért becsesebb a szemükben Jirina?

Óvatosan megkerülte a kastélyt a mozi felől, s meghúzódott egy sarokház nyitott kapujában. Innen jól szemmel tarthatta az átjárót, ahol a lányok rendszerint várakoztak.

Úgy kellett ugyanis elrejtőzniük, hogy a Herceg meg ne lássa őket az ablakból, különben holtbiztosan nem tesz egy lépést sem. Amikor már kilépett, méltóságán alulinak tartotta, hogy visszaforduljon, elárulván így, hogy észrevette ennek a csitri társaságnak a jelenlétét. Inkább megadón tűrte őket a nyomában, örölnöm kéne, hogy nem vagyok ott, hisz olyan eget verő ostobaság ez, morfondírozott Natasa. Tulajdonképpen miért nem mindegy neki, hogy a lányok hol szaladgálnak a Herceg után? Semmi köze a Herceghez, a lányokhoz pedig még annyi se.

Előbújt a fedezékéből. Nem lehetett kétséges, hogy a vad már kifutott, s a vadászok utánaeredtek – hacsak nem ott ücsörögnek a fürdőn túl a hegyoldalban, az unalomtól ásítóva. De ha már egyszer belefogott, nem hátrál meg. Nem volt könnyű csak megközelítőleg is eltalálni, merre vette útját a Herceg. Natasa felvázolt magában egy tervet: hosszanti irányban fésüli át a várost. A kastélytól fel a fürdőig, megkerülve a gimnáziumot, vissza a villamos mentén egész az állomásig, aztán a mozi előtt megint vissza a főtérré, s onnan a keresztutcán a kastélyhoz. Ha a nyomozás eredménytelen marad, megismételheti az utat fordított sorrendben, esetleg a város külterületeit is belevonhatja. A gimnázium és a gát közötti villanegyed átfésülésén például határozottan érdemes gondolkodni. De vegyük mindenekelőtt a központot!

Óvatosan haladt előre, minden sarkon benézett a mellékutcákba. Elvégre nincs az megírva sehol, hogy a Hercegnek éppen a főutcán kell végigrohannia. A fürdőhöz érve tanakodott magában, menjen-e tovább a fason, egészen a tóig, de elvetette az ötletet. Csak nem megy a Herceg azzal a csürhével sétálni! De ha netán mégis, akkor látni sem akarja őket. Hej, de boldogok lennének! S mennyit kuncognának! Nem, igazán nem kíváncsi az ilyen látványra. Visszafordult a város felé. A szerencsés véletlenre kell bíznia magát. A városháza előtt

rádöbbsent, nem volna üdvös, ha a lányokon kívül – az anyja is meglátná. Biztosan hazaküldené, hogy segítsen Vanek néninek. Mintha bizony Vanekné engedné, hogy valamihez is hozzányúljon. De minden baj nélkül sikerült maga mögött hagynia a városházát, ahol édesapja, anyja is dolgozott, aztán végigsietett az egész főutcán, elment az állomásig és vissza a kastélyhoz. A lányoknak nyoma veszett. A Hercegnek szintúgy. Csakugyan kezdje előlről? Nem túlon túl nagy ostobaság ez már így is? Futkározni körbe-körbe, mint tulajdon farkát kergető kutya? A Herceget hajszoló lányok legalább elszórakoznak, szinte ide hallja a kacagásukat. Jirina szellemességekkel traktálja őket, a többiek meg szolgálatkészen vihognak. Csakugyan szolgálatkészen? – hökkent meg. Miért gondolja, hogy erőltetve kell nevetniök? Elvégre Jirina szellemes leány. Sziporkázik, így hát nevetnek. Én meg csak állok itt, mint a faszent, és vizsgáztalásomra próbálom magammal elhitetni, hogy kínjukban nevetnek.

Lehangolva gépiesen arrafelé irányította lépteit, ahol az előbb nyomozó munkáját megkezdte. Elnéz még tehát a gáthoz, otthon úgyis megenné az unalom. Az unalom és a türelmetlenség. Rövid megemlékezéssel áldozott a másnapi leckének. Csakhogy a tanulás nem üzi el az unalmat és a türelmetlenséget, ezt jól tudta.

Még az élet mibenlétéről elmélkedne egy kicsit, aztán isten veled, világ! Az utóbbi időben nagyon is sokat elmélkedett az életről.

Mikor kissé kifulladásra újra megállt a kastély előtt, az órájára pillantott. A második körút – a gát miatt – egy óra húsz percig tartott. Az első kört ötvenöt perc alatt tette meg. Torkig volt már mindennel.

A lányok biztosan rég otthon vannak, a Herceg angol szavakat magol – míg üldözőbe nem vették, örökké szótárral a kezében járt és magolt –, ő meg, mint a bolond, futkároz a városban. Mert csakis a bolond képes ilyen hülyeség miatt elvesztegetni az egész délutánt. Gyönyörűen olvasható volt otthon. Tulajdonképpen mit is csinálna, ha rájuk bukkanna? Elbújna valahová, és csendben megvárna, míg továbbmennek. Vagyis, mi haszna volna az egészből? Megtudná, hogy csakugyan a Herceg után mentek. Igen, órá fütyültek, és a Herceg után mentek! Hát akkor? Bolond vagyok, és pontum!

Fáradtan felkapaszkodott a kastélytól a takarékpénztárig húzódó falra, melyet feketéllő bodzabokrok takartak. Inkább csak megszokásból bújt el, nem számított rá, hogy még találkozhat a lányokkal. Csakhogy épp abban a pillanatban megütötték a fülét a jól ismert hangok, s olyan látvány tárult a szeme elé, hogy kis híján lefordult a falról. Néhány méterre ott rohant el előtte a Herceg, kezét mélyen a zsebébe süllyesztve, könyökét az oldalához szorítva – mintha attól félne, hogy valaki beléakaszkozik –, és egy versenyfutó sebességével eltűnt a kastély mellékbejáratában. Mögötte lihegve, verejtékezve négy lány. Natasának nem kellett aggódnia, hogy meglátják. Azok most se nem láttak, se nem hallottak.

– Jaj a sarkam! – nyögött Jana, és leült közvetlen a járda szélére.....

– Itt nem ülhetsz – figyelmeztette kétségbeesett hangon Zdena.

– Miért ne ülhetnék? – vetette oda ingerülten Jana, sziszegve lehúzta jobb lábáról a cipőt, és óvatosan tapogatta a sajtó helyet.

– Nem értem, hogy ez a mai fiatalság semmit se bír ki – gúnyolódott Jirina, de ezúttal ő se beszélt a szokott lendülettel, s aggódva nézegette a maga lábát, melyen csak úgy feszült a pántos szandál.

– A te sarkad is hólyagos – bólogatott Libuse.

– Legközelebb jelentsd be, hogy mit tervezel, hogy csizmát húzzunk – jajveszékelt tovább Jana.

Jirina elképedt:

– Még mondd azt, hogy az én ötletem volt! Kinek jutott az eszébe? Nekem?

Natasa a bodzabokor mögött sugárzott az örömtől. Ez a cirkusz megérte azt a kis sétát.

– Ha tudni akarod, nekem sose volt ínyemre ez az egész – fújta Jana a magáét, s úgy festett, mint aki menten elbőgi magát. – Kezdetől fogva hülyeségnek tartottam. Szerintem rettentő ostoba dolog.

– Igen? Akkor miért nem mondtad?

– Lehet is neked valamit mondani! Mindjárt személyeskedésnek veszed.

Jirina megsértődött:

– Jó! Most már legalább tisztában vagyok veled!

– Látjátok, lányok, milyen! – Janának már csakugyan sírásra görbült a szája. – Látjátok, milyen?! Mindent az én nyakamba akar varrni!

– Mi bajotok tulajdonképpen? – ámuldozott a megtermett Libuse, az egyetlen, akit nem tett tönkre a hajtóvadászat. – Hisz egész nagyszerű volt!

– Nem vettem észre – szipákolt Jana.

– Nem vagy te tagja a turistakörnek? – öntötte az olajat a tűzre Zdena.

– A kisasszonyok kényes teremtések – mosolygott negédesen Jirina –, még szerencse, hogy nem eredt meg az eső, mert akkor két cukortócsa volna itt. – Tüntetően Libuse felé fordult, mintha most avatta volna új szövetségésévé.

– Csakhogy nem tudom, mire volt jó ez az egész? – mondta elgondolkozva Zdena, és Jirinára nézett.

– Éppen ez! – toldotta meg Jana. – Mire volt jó?

– No de most már elég! – Jirina megfélekezett a fáradtságról, és kellemetlen, éles hangot ütött meg. – Ki miatt volt? Nem tudod, ki miatt?

Jana konok arcot vágott:

– Én csak annyit mondtam, hogy a kastélyba beköltözött egy roppant helyes fiú, és bogarasnak látszik – mondta makacsul.

– Egy hónapja mást se hall tőled az ember – tüzelt Jirina. – Lányok, a Herceg angol szavakat tanul az utcán – parodizálta Janát –, lányok, a Herceg úgy zongorázik, akárcsak Chopin, lányok, a Hercegnek legkevesebb ötszáznyolcvanezer tincs van a fején...

– Ezt nem mondtam – rikoltotta Jana, és féltő volt, hogy Jirinához vágja a cipőjét.

– Szent igaz, ezt nem mondta – csitította őket Zdena, aki megijedt a veszekedéstől, és az is idegesítette, hogy Jana még mindig ott ül mezítláb a járda szélén, s a járókelők feléje forognak.

– Haza kell mennem – mondta bosszúsan Libuse. Úgy kell neked, minek hagytál cserben, gondolta kárörvendve Natasa.

– Már rég otthon kéne lennem – pityeredett el újfent Jana.

– Kiszján, ejmújtáj máj hat évesz? – gúnyolta Jirina dühösen Janát.

Jana sértődötten felállt, lábujját beledugta a cipőbe, s amilyen előkelően csak tudott, elsántikált hazafelé.

– Mondd, hogy menetgyakorlaton voltunk – kiáltotta utána Zdena, de Jana hátra se pislantott.

– Akkor hát megyünk? – intett Libuse Zdenának. Mindketten egy irányban laktak.

– Szia – nézett zavartan Zdena Jirina felé. Nyilván úgy érezte, nem egészen méltányos, hogy épp most magára hagyja Jirinát. – Nem jössz el a természetrajz-könyvért? Nem kell?

Natasa látta, mekkorát villant Jirina szeme. Ő szorul rá részvétre! A nyafka Zdena részvétre! De erőt vett magán, s a lehető legkedvesebben mosolyogva válaszolt:

– Köszönöm, drágám, nincs rá szükségem.

Ezzel távozott. Arcán olyan kifejezés ült, mely világosan tükrözte a gondolatot, hogy a nagy egyéniségek nem találnak megértésre.

Kisvártatva Natasa előbújt rejtkehelyéről. Hangosan kacarászott. Zdena igazán bájos volt, mikor részvétteljes hangon felajánlotta Jirinának a természetrajzkönyvet. Na és nyafka Jana, hogy az mennyire dühbe jött! Ki hitte volna, hogy ez ilyen remekül sikerül. Elképzelte, mi történt: a Herceg nyilván megelégedte a folytonos bóklászást, és elhatározta, hogy megleckézteti a lányokat. Mihelyt a nyomába szegődtek, megszaporoázta lépteit, s amolyan kisebbfajta maratoni futást rendezett. A lányok nem akartak visszakozni, ezért hát jókora sétát tettek a városon túlra. Ki kell szednie Libuséból, hogy meddig mentek el. Milyen kár, hogy nem filmezhette le őket! „A Herceg és udvara távfutóedzésen.” A Herceg persze a célnak megfelelő cipőt húzott, a lányok lábán meg szandál volt, sőt a Janáén vadonatúj, ma húzta fel először, és már reggel nyafogott, hogy töri a sarkát. Aztán kezükben a tömött táska. A Herceg elmés fickó, annyi szent. Nemes bosszút állt a lányokon.

Natasa a teljes elégedettség érzésével ballagott hazafelé. Tüstént kiengeszteli Vanek nénit. Készségesen mesél neki egész regényeket minden lehető és lehetetlen dologról.

Megvolt hozzá a kellő hangulata, hogy jó cselekedetet vigyen véghez.

II

Kis híján hat óra volt, mire hazaért.

Csak kinyitotta az ajtót, rögtön eszébe jutott – talán az anyja fogason lógó fekete kabátja juttatta eszébe –, hogy este színházba megy a szüleivel. Hogy is felejtette el? Jirina szintén ott lesz; el nem mulaszt egyetlen premiért sem, az anyja mindig becsempészi valami üresen maradt helyre. Jó annak, akinek színházi jegyszedő az anyja, sokkal jobb, mint annak, aki a városházán dolgozik.

– Mondd, kérlek, hol kószálsz? – kérdezte elég barátságatlan hangon az anyja. Kijött a konyhából, fekete ruhájában törekenyen, karcsún festett. A fejét csóválva nézte a leányt, aki merengve állt a hall közepén.

– Bocsáss meg, elgondolkoztam – felelte. Natasa már a következő kérdésre. Most feltételezhetően ez következett volna: Mit állsz itt?

– Gyere, segíts – sóhajtott beletörődően az anyja. – A ruhád elő van készítve?

Natasa, bár nem volt egészen biztos a dologban, bólintott. Hacsak Vanekné ki nem vasalta, gyönyörű gyűrött lesz. De fel lehetett tételezni, hogy az a jótét lélek „véletlenül” kivasalta, annál is inkább, mert Natasa „véletlenül” ott felejtette a szék karján.

– Apu jön? – kérdezte, meglátva a mesterien elkészített hidegtálat.

– Hát remélem, remélem. Szeletelhetsz kenyeret. Többet, vendégünk lesz.

– Kicsoda? – kérdezte Natasa, és szájába dugott egy szelet szalámit, amelynek már nem jutott hely a tálon. Nem kapott választ. Anyja, ha akarta, tökéletesen tudott nem hallani.

– Eredj, kérlek, inkább, és öltözködj – mondta, megpillantva a girbegörbe kenyérszeleteket, amelyek már eléggé felszaporodtak Natasa előtt. – Aki nem tud bánni a kenyérral, nem tud bánni az emberekkel sem.

Natasa letette a kést, és sértődött képet vágott.

– Tolakodni nem fogok, eszem ágában sincs – jelentette ki hangosan, de csak miután már a szobájában betette maga mögött az ajtót. Kiakasztotta a szekrényből a gondosan kivasalta ruhát, és ment a fürdőszobába. Már semmi kedve sem volt hozzá, hogy jót cselekedjen, ezerszer inkább valami tilosat tett volna. Megmosakodott, és arcát behintette anyja francia púderével. De ez nem elégítette ki. Hogy a doboz tartalma észrevehetően megapadjon, vastagon be kéne magát hintenie. Akkor viszont tud sokkal jobbat.

Halkan kinyitotta a fürdőszoba ajtaját. Anyja a konyha és az ebédlő között jött-ment, csörömpölt az edénnyel, nyilván terített. A hallban, a kisasztalon ott feküdt a krokodilbőr táskája. A konyhából nem látni rá a kisasztalra, ezt Natasa tudta, gyorsan lehúzta a cipőjét, és

mezítláb lopakodott. A csörömpölés most távolibbnak tűnt fel, anyja alighanem becsukta az ajtót. Megállt az asztalnál, és félénken kinyitotta a táskát. A pénz az egyedüli fegyver, amit Jirina ellen használhatok, ismételte magában, hogy bátorságot nyerjen. A táskában csak úgy bedobva néhány tízkoronás, a pénztárcából egy összehajtogatott százast kandikált ki. Egy pillanatig habozott, mert a konyhában elült a zaj, de aztán gyorsan kinyitotta a pénztárcát. Három százast látott, kettő szép rendesen, hosszában behelyezve a legnagyobb rekeszbe, az meg, amelyik kilátszott, hanyagul begyűrve az apró közé. Natasa fogta, és a markába rejtette. Becsukta a pénztárcát, bedugta a táskába, rákattintotta a zárat, és máris a fürdőszobában volt.

A nap első számú jelszava: Kellemetlen ügyekkel ne foglalkozz! – figyelmeztette magát, s belebújt kék selyemruhájába.

Valamikor minden reggel felírta egy darab papírra a nap jelszavát, és az ágy fölé tűzte. A jelszó aszerint igazodott, hogy mit álmódott az éjjel, vagy mitől félt aznap. Egyszer elárulta ezt a titkát a lányoknak, azok meg addig bosszantották, míg végül is abbahagyta. A nap első számú jelszava aztán már mint csak varázsige maradt meg élete válságos perceire. Most éppilyen válságos perceket él át. Bármennyire forgolódott is a tükör előtt, nem sikerült megfeleledkeznie a százkoronásról, melyet gondosan elrejtett a szoknyája zsebében.

– Úgy látszik, a lopás se normális dolog – mondta fennhangon, mikor eszébe jutott délutáni aggodalma, hogy ő bolond. – A magunkban való hangos beszéd még kevésbé.

Bement a hallba, ezúttal egyáltalán nem lopakodva, s a kisasztal felé tartott.

– Nemcsak bolond vagyok, hanem hülye is – suttozta, amikor visszatette a pénzt a helyére.

– Teljesen hülye – tette még hozzá, és visszament a szobája ajtajából. Mágnesként vonzotta a táskát. Legalább egy tízest. Vagy kettőt. Te nem ismered a pénz értékét, mondta neki egyszer az apja. Ma talán megdicsérné. De ebben nem volt egészen biztos.

A nap első számú jelszava: Kellemetlen ügyekkel ne foglalkozz! – jutott az eszébe.

Ezúttal már sikerült. Húsz korona nyilván nem nyomja annyira az ember lelkét, mint száz, morfondírozott, mialatt olyan harisnyát keresett, amelyiken nem fut a szem, s ha netán mégis, legalább nem feltűnő helyen. Anyja lépett a szobába.

– Megvacsorázunk, ha nem jönnek – mondta közömbös hangon, de Natasa látta, hogy bosszankodik.

– Kinek kellett volna jönnie? – ismételte meg a kérdést, amelyre a konyhában nem kapott feleletet.

– Apu egyik kollégájának, nem ismered – felelte az anyja kelletlenül, de felragyogott az arca, mert hallotta, hogy nyílik az ajtó. Natasa utána ment a hallba. Csakugyan nem ismerte a vendéget, de csodák csodája, az első pillanatban rokonszenves lett neki. Vacsora alatt állandóan a csupa apró ráncból összetevődő arcát figyelte titkon. Mintha folyvást gúnyosan mosolyogna. Kópé! Elhatározta, hogy így fogja hívni. Megjegyezte ugyan az igazi nevét, de sokkal érdekesebb kitalált nevet ragasztani az emberekre. Például Libusénak sok lányt hívhatnak, de Gömböc csak egy van.

Vajon Kópé eljön-e velünk a színházba? – találgatta. Öltözékéről ítélve, igen. Apu már a második üveg bort nyitotta. Kópénak feltűnően keressük a kedvét, biztosan akarunk tőle valamit, tűnődött, s közben, mint jól nevelt ifjú hölgyhöz illik, mosolygott. Kópé tulajdonképpen bicegett. Ha nem nevezte volna el Kópénak, egész nyugodtan hívhatná Bicebócának is, apu valóságos dalia mellette. Nagyon befolyásos személy lehet, mert anyu is igencsak sürgölődik körülötte. Nem figyelte, miről beszélgetnek, magában játszott, a „Ki fiaborja vagy” játékot játszotta. Szolgálati úton vagy, hivatalvizsgálatot tartsz? Nyilván valamelyik minisztériumból vagy, mi meg a biztonság kedvéért tömünk, és magunkkal viszünk a színházba, mert, mint anyu szokta mondani: Az ember sose tudhatja. Egyszer csak felrezzent. Ráeszmélt, hogy Kópé hozzá beszél.

– Meg kell hogy ismertesselek vele – mondta. Miért tegez? – berzenkedett Natasa. Mi jögon tegez?

És kivel akar megismertetni? Nem téveszt össze valakivel?

– Hm – dadogott zavartan, és kitért anyja pillantása elől. El tudta képzelni, hogy az a pillantás legalábbis elégedetlenséget tükröz. De hamarosan megbánta, hogy nem figyelt jobban, mert Kópé folytatta a családjá bemutatását, és a feleségéről mondott valamit, aki történész, s most itt dolgozik a kastély levéltárának rendezésén. Időbe telt, mire Natasa mindent felfogott. Lám, hiszen Jana említette a minap, hogy a Herceg anyja a kastélyban fog dolgozni! Natasa leejtette a villát a földre, s ezúttal nem sikerült kitérnie anyja pillantása elől. Az a pillantás több mint elégedetlen volt, de számított is ez most. Az új felfedezés mindent háttérbe szorított. A Herceg és a Kópé. Ez aztán igen! Szíve úszott a boldogságban, amint elképzelte, hogyan ecseteli majd holnap a lányoknak, hogy a Herceg apja náluk vacsorázott. Végre a szülei egy rendes alakot hoztak a házhoz. Szerette volna egy kicsit kifaggatni, égett a vágytól, hogy mennél több apróságot megtudjon, csak hát már felálltak az asztaltól. No de sebjaj, remélte, hogy a színházban majd alkalma nyílik rá. Bár még egyéb is érdekelt, valami, amit a szüleinek sejteniük sem szabad. Ostoba vagy, akár a többiek, színészek után bolondulsz, mondaná az anyja. A lányok kórusban imádták a baritonistát, Pávadarut – akinek szintén megvolt a maga becsületes neve, de Natasa megajándékozta ezzel a névvel, amelyre véletlenül bukkant rá az állattan egyik képe alatt. Az énekes éppen olyan hajbóbitát viselt a fején, és éppen olyan hosszú volt a lába. A lányok vonásokkal jelölték, melyikük hányszor látta. Jana a Carmenban vezetett: tizennyolcszor látta benne Escamillót. Natasa az Aidában tartotta az elsőséget, huszonegyszer, de az összesítésben Jirina felülmúlta mindannyiukat: nyolcvanhatszor látta a Pávadarut. Egyikük sem ábrándozhatott, hogy Jirinát valaha is utoléri. Persze könnyű annak, akinek az anyja jegyszédő! Különös volt a dologban, hogy Zdena, aki a legjobban érdeklődött a Pávadaru iránt, hiszen énekesnő akart lenni, a leghátul kullogott a versenyben. Natasa azzal gyanúsította, hogy nem ért egyet az effajta versengéssel, és egyáltalán nem csodálkozott rajta. Neki magának például a baritonista egyáltalán nem tetszett, nevetségesnek találta fején a kakastaréjt, csakúgy, mint a pipaszár lábát. Csakhogy ezt hangosan nem merete kimondani. Ugyanígy sosem beszélt titkos bálványáról, a basszistáról, vagyis Brumiról. Jóllehet ez az ajándéknév már a legkomolyabban hatott, tökéletesen kifejezte azt a határtalan gyöngédséget, amit Natasa a bársonyos hang tulajdonosa iránt érzett. Ma volt az Eugen Anyegin bemutatója. Pávadaru éneklő Anyegint, ez ellen nincs mit tenni, de azért Gremin is gyönyörű szerep, mondogatta magában Natasa, amikor beléptek a színház előcsarnokába, és Pávadaru neve öklömnyi betűkkel világitott a szemükbe.

– Nagyszerű baritonistánk van, de a basszistánkhoz képest kismiska – hajolt oda Kópéhoz.

– A basszista világhírű. Csodálom, hogy még nem szerződtette a Nemzeti.

Kópé elmosolyodott. Natasa meghökkent. Nem lőtt túl egy kicsit a célon? Nem találta ki rögtön Kópé, hogy a Brumi iránt egyebet is érez, mint a művészt megillető rajongást? Nagy kópé a Kópé, ezért hát a nap első számú jelszava: Óvakodjunk a Kópétől.

– Sokat járnak színházba? – fordult Kópé anyuhoz.

– Mi nem is, de Natasa már gyökeret ereszt itt – felelte anyu, mit sem törődve Natasa néma figyelmeztetésével, hogy erről hallgasson.

– Divat ma az ifjúság körében a színészejongás. – Kópé furcsa orrhangon beszélt, mintha az egész színház őt hallgatná. Kópé nyilván ifjúságszakértő, jutott Natasa eszébe. Ezek a funkcionáriusok mind szakértők valamiben. Apu az emberi kapcsolatok szakértője, bár mindenki azt hinné, hogy a lakásügyekben jártas, ha egyszer a lakáshivatal vezetője. Mindenütt az emberi kapcsolatokról szónokol, de a lakásban egy szöveget se tud beverni a falba. Kópé abból ítélve, ahogy az „ifjúság” szót kimondta, csakis ifjúságszakértő lehet. Apu ugyanígy ejti az „ember” szót.

Elhelyezkedtek a páholyban. Natasa még egyszer tüzetesen szemügyre vette Kópét. Most már nem találta annyira fenntartás nélkül rokonszenvesnek. Inkább... Inkább – kereste a megfelelő kifejezést –, inkább sunyi. Sunyi Kópé. Sunyi Kópé ifjúságszakértő. Még jó, hogy

nem foglalta el a legjobb helyet itt a páholyban, azt, amelyik a legközelebb van a színpadhoz. Natasa innen bámul közvetlen az arcába Bruminak. Sőt a torkába. Néha nagyon is eltátja a száját, de ezt meg lehet bocsátani. Kár, hogy Gremin csak az utolsó felvonásban jelenik meg. Kibírja egyáltalán addig? Rendszerint azzal szórakozik, hogy a szünetben belepislantgat a zenészárokba, és találgatja, miről beszélgetnek a muzsikuskok – biztos lévén benne, hogy témájuknak az égvilágon semmi köze a zenéhez –, de ma ehhez nincs türelme. Ráadásul Kópé előtt is lepleznie kell magát, mímelnie kell a közönyt, mintha semmi sem érdekelné itt. Végre kialudt a villany, és elkezdődött az előadás. „Én írok levelet magának, kell több?...” Ezt a verset szavalta egyszer egy iskolai rendezvényen, és mindenki megdicsérte. Persze Jirina nem engedett el egy megjegyzést, mondván, hogy a tanárok csak azért dicsérik, mert az anyja a tanügyi osztályon van. Csakhogy anyu nem az iskolai, hanem a kulturális ügyekkel foglalkozik, erről a kedves Bazsarózsa Jirina megfeledkezett. A kedves Bazsarózsa általában előszeretettel bizonygatja, hogy mindenki protekciós – kivéve, természetesen, őt. „Én írok levelet magának, kell több?...”

A szünetben a szülei kiengedték – úgy is mondhatnók, kípenderítették –, elindult hát, hogy megkeresse Jirinát. Kíváncsi volt, hogy fest a délutáni grandiózus sikere után. A első emeleten talált rá, a büfétől nem messze álldogált – szinte elhagyatottnak látszott, s szemmel láthatóan örült, amikor őt meglátta.

– Mit szólsz hozzá? Ugye szenzációs? – sugárzott Natasa, s lélekben azt kérdezte magától, nem igazságtalan-e Jirinához.

– Hát – kezdte tétován Jirina, aztán szakértői pózba merevedett, – Krausz csak a megszokott átlagteljesítményét nyújtotta, Kovalszká pedig kritikán aluli. A magas hangjai! Mintha meg akarna fulladni!

Nem vagyok hozzá igazságtalan, gondolta bosszúsan Natasa. Mikor így szajkózza, amit az anyjától lesett el, aki viszont a színészekről hallottakat ismételteti, különösen kiállhatatlan. Pávadarut is ócsárolja – Pávadaru polgári neve Krausz –, csak hogy henegeghessen.

– Iszol limonádét? – kérdezte, de nyomban dühös lett magára. Miért kínálgatja Jirinát?

– Mondjuk – bólintott kegyesen Jirina. Natasa odanyújtotta a kiszolgálónőnek a délután oly keservesen megszerzett tízkoronást. A lányok azt hiszik róla, hogy selyemben, bársonyban hál, s csokoládét és tortaszleteket reggelizik. Ha tudnák... Odavitte Jirinának a buborékos, sárga folyadékot, s vett egy zacskó mogyorót is.

– Hol ülsz? – erőltette a társalgást.

– Nem páholyban – felelte Jirina –, oda közönséges halandó nem jut be.

– Ugyan kérlek! – csodálkozott Natasa. Eszébe sem jutott, hogy valaki kivételes előnynek tartja a páholyban ülést. – Hülye dolog a páholy. Az ember úgy kénytelen ott ülni, hogy belepúposodik.

Jirina mindentudón mosolygott. Nekem aztán beszélhetsz, mondta a pillantása.

– Hát akkor miért nem adják a városháziaknak a második karzatot?

– Vegyél még – dugta eléje Natasa a mogyorós zacskót. Semmi más nem jutott az eszébe, mint hogy a második karzatról rosszul látni. De hát valakinek ott is kell ülnie. Tán igaza van Jirinának. – Felváltva kéne... Egyszer fent, másszor lent.

Jirina utálatosan elnevette magát.

– Mi folyik a kulisszák mögött? – kacsintott rá Kópé, miután visszatért a páholyba.

– A kulisszák mögött? – csodálkozott a kérdésen. – Honnan tudnám? Oda tilos a bemenet.

– Az ilyen vállalkozó szellemű leány, mint te vagy, nem ismer akadályt – folytatta Kópé sunyin.

– Azt nem, annyi szent – tette hozzá az apja. – De színészek után, azt hiszem, nem futkos.

Kópé elhallgatott, alighanem meg volt a véleménye apu megfigyelőképességéről.

– Limonádét ittam – mondta buzgón. Nem szerette, ha a felnőttek elhallgatnak és néznek rá. Markában nyomorgatta a zacskó mogyorót. – Nem parancsol valaki?

Mindnyájan vettek, még apu is, bár előbb megjegyezte, hogy árt az ember fogának. Vajon eszükbe jut-e, hogy megadják az árát, tűnődött. Aligha. Őt mindenki csak kizsákmányolja. De amikor eszébe jutott a krokodilbőr táska, egy kicsit elpirult. Úgy kell vennie, mint jövedelemadót.

Aztán a feszült várakozásban, hogy mikor jelenik meg a színpadon Brumi, mindenről megfeledkezett. S amikor végre bejött, s énekelni kezdett, Natasa boldogan omlott el a székben, ügyet sem vetve rá, figyeli-e Kópé. Nagyszerű, suttogta, nagyszerű, nagyszerű. Ha őt látom és hallom, számomra semmi sem fontos, sem a lányok, sem Jirina, ez a legtöbb, amit az élet adhat...

– Ki ne ess a páholyból – szolt rá az anyja, amikor tapsoltak.

– Tudok magamra vigyázni! – vágta oda Natasa. Na tessék! Kópé megjegyzései már gyümölcsöznek. A végén még majd nem engedik egyedül színházba. De hát, úgyszemint este otthon soha, nem ellenőrizhetik. Bruminak óriási szegfűcsokrot vittek fel a színpadra. Szeretném tudni, ki küldte neki. Nőtlen ember. Natasa felsóhajtott, az eszébe jutott valami. Ő is küld neki csokrot. A következő előadásra csokrot küld neki, és eredeti vallomást mellékel a csokorhoz. Ott helyben ki is gondolta. Szabadversben.

Szerepcsere.

Hol maradt Anyegin,

mikor Gremint csak

Tatjana látja?

Nem írja alá, csak jeligével látja el. Jeligével vagy jelszóval. És ugyanazzal a jelszóval időről időre jelentkeznek. Hol csokrot küld, hol verset. Majd ha Brumi kíváncsisága pattanásig feszül, felfedi magát.

De mi lesz, ha nem kell Bruminak? Ha nem kell neki, meghal, és kísérteni fogja!

De Kópét is! A szülei csak járjanak a kedvében bármennyire, ő legszívesebben kísértene. Hogy ne nézzen olyan bosszantó okosan, és ne vágjon olyan értelmes képet. Szegény fia! Szegény Herceg!

Egyedül ballagott hazafelé. Gépiesen befordult a kastélyhoz vezető utcába.

A lakószárnyon egyetlenegy ablak világított. Natasa látta a csupasz, ernyő nélküli égőt. Így az lakik, aki még nem ért rá berendezkedni. A Herceg. Vagy az anyja, tette hozzá józanul. Felmarkolt a földről egy csomó kavicsot, de az ablak túlon túl magasan volt. Szerencse, kuncogott magában hazafelé menet. Lassan eresztgette markából a földre a kavicsot. Halkan dúdolgatta, „A szerelem minden korban virágzik” kezdetű áriát. Talán nem is túlságosan fiatal Brumihoz. Hány éves lehet Brumi?

III

Natasa még egyszer elolvasta az egész dolgozatot, hogy másolás közben már ne kelljen gondolkoznia. A „Kedvenc író” című témát választotta, és Lev Tolsztojról írt, ugyanis épp a napokban végzett az Anna Karenina olvasásával. Érdeklődési köre meghaladja a korát, mondja majd róla az osztályfőnök a szülői értekezleten, ez pedig a leggyönyörűbb, amit elmondhatnak róla. Az Anna Karenina biztosan a koromat meghaladó érdeklődési terület, mosolygott boldogan, és kijavította a hályog szót. Hájog vagy hályog, töprengett újfent, és leírta egymás mellé az itatóspapírra a két változatot. Valószínű a hályog a jó, de a biztonság kedvéért megkérdezi Zdenától. Eléje tolta az itatóst, Zdena gondolkodás nélkül áthúzta a hájogot. Nyelvtanban Zdena jó, de a fogalmazás nem tartozik az erősségei közé. Natasa látta, hogyan izzad.

– Mutasd, hozzáköltök valamit – suttogta. Zdena hálásan nyomta eléje a félig áthúzott mondatokkal telefirkált papírt.

„Városunknak negyvenezer lakosa van, túlnyomóan munkások és értelmiségiek” – silabizálta ki Natasa Zdena ákombájkait. Fellelegzett. A kezdet egyenesen kitűnő. „A fő kereseti lehetőséget az üveg- és textilgyárban találják meg, ahol dolgoznak.” Hát mi mást csinálnak? „Ügyes kezük alól olyan termékek kerülnek ki, amelyek iparunk becsületére válnak, és eljutnak külföldre is. Városunk kerületi székhely, ezért sok hivatal székel benne. A Kerületi Nemzeti Bizottság Helyi Nemzeti Bizottság, Járási Nemzeti Bizottság. Innen irányítják kerületünk, járásunk, városunk ügyeit. A városban van több mozi (négy), színház, könyvtár, hangversenyterem, két múzeum, az egyik munkásmozgalmi, a másik ókori leleteket őrző művészettörténeti múzeum, de vannak még más kultúrintézményeink is.”

– Mint egy útikalauz – jegyezte meg rosszmájúan Natasa.

– Pleszkot, nem szórakozunk – szólta rá a tanító, és közelebb lépett a padhoz. Zdena elsápadt az ijedségtől. Natasa gyorsan megfordította a papírt, hogy eltakarja Zdena írását, és írni kezdett.

„A városnak felettébb előnyös a fekvése, egyik oldalról hegyek övezik, másiktól nyílt síkság határolja, így hát télen is, nyáron is bőven kínálkozik alkalom az üdülésre. Nyáron a fürdés és a turisztika, télen a szánkázás, sielés; nagyjából ezek a legkedveltebb sportágak városunkban. A kulturális élet nem kevésbe virágzó. A színház prózai, valamint operaegyüttese a legnagyobb értékeket tolmácsolja a lakosságnak a hazai irodalom és a világirodalom klasszikusaiból, kiegészítve a legjobb mai művekkel.” Ez a mondat a műsorfüzetből ragadt meg a fejében, de tán csak nem ismernek rá. „A hangversenyek, kiállítások, filmek, előadások bő választéka azt az érzést kelti dolgozóinkban, hogy ugyanolyan színes és sokoldalú életet élhetnek, mint a főváros lakossága. Ráadásul azt is tudják, hogy ott élnek, ahol munkájukra a legnagyobb szükség van. Reggelenként láthatjuk, hogy kipihent, jókedvű emberek lépnek ki a házak kapuján, s vidáman menetelnek az új munkafeladatok színhelyére. Délután ismét találkozunk velük, arcukról sugárzik a vágy, hogy kellemesen töltsél? el a megérdemelt pihenés óráit. Városunk élete az első pillantásra egyhangúnak tűnik fel, de mennyi boldogság rejtőzik a látszólag szürke hétköznapi áradásában.” A lapszélre ezt a megjegyzést írta: Ezzel kezd, s a negyvenezer lakoshoz még írd hozzá, hogy mindegyiknek más a sorsa, és pillanatnyi gondjait leszámítva mindenki boldog.

Az óra a végéhez közeledett, a szárnyaló befejezésre már nem maradt idő, Natasa óvatosan visszacsúszította a papírt, s Zdena buzgón hozzálátott a másoláshoz.

– Nagyon köszönöm – lélegzett fel, amint a tanár mögött becsukódott az ajtó.

Natasa nagyvonalúan legyintett.

– Semmiség, Majd a fizikában visszafizeted. – Egy pillanatig habozott, mielőtt kiejtette a fizika szót. Zdenától hiába várt az ember valamilyen tantárgyban segítséget, egyformán nehézséget okozott neki mind.

– Miről írtatok? – lépett hozzájuk Libuse fontoskodó arccal. Az ő számára minden dolgot eseményszámba ment. – Én „A mi városunk”-ról írtam.

– Én is – sóhajtott fel Zdena. – Szörnyű volt. Ha Natasa nem húz ki a csávából...

Megmondta, bár Jana és Jirina is ott volt már. Zdena nem szépítgette magát, becsületes volt, meg kell hagyni.

– Nincs szebb dolog az együttműködésnél – mosolygott gúnyosan Jirina, aki minden alkalmat megragadott, hogy nyilvánosságra hozza, mennyire untatják az iskolai dolgok. Natasa a nyakát tenné rá, hogy háromszor annyit magol, mint amennyit hajlandó bevallani.

– Azt hiszem, „A mi városunk” volt a legjobb – hajtogatta Libuse a magáét. – Mindent bele lehetett írni.

– Natasa biztosan nem mulasztotta el irodalmi ismeretei csillogtatását – szólalt meg Jana.

– Puskin-szakértő – tette hozzá Jirina.

– Igazán nem tudom, miért kéne Puskinról írnom – védekezett a megtámadt Natasa.

– Mert úgy hírlík, hogy az este a páholyból majdnem beestél a zenészárokba – vette át a szót Jana.

Natasának ezer kedve lett volna, hogy nyájas képpel megkérdezze tőle, nem sántít-e már?
– Mi bajotok megint? – kérdezte mérgesen.

Az osztályba belépett a tanár, és félbeszakította a vitát. Hogy a csodába csinálja ez a Jirina, hogy a végén minden ügye jóra fordul, törte Natasa a fejét. Tegnap Jana rá sem akart nézni, ma meg olyanok egymáshoz, mint két galamb. Nyilván túlbecsültem Jirina tegnapi vereségét. A lányok aludtak rá egyet, s ma csodálatos kalandnak tűnik fel az egész. Még jó, hogy tartalékban itt van Kópé.

– Na, Pleszkot...

A matikus ott állt Natasáék padja mellett, és várta a feleletet. Ha legalább csak sejtené, mi volt a kérdés! Zdena mormolt valamit a foga közt, de nem értette, a tanár túlságosan közel állt ahhoz, hogy Zdena érthetően súghasson.

– Elnézést kérek, nem figyeltem – nyelt egyet, és a tanár szemébe nézett.

– Te legalább bevallod – fordult el tőle a tanár, és becsukta a noteszt. Ez egyszer megint sikerült. Látta, amint Jirina Janához hajol, és súg neki valamit.

– Akkor majd megmondja Mátyás – fordult a tanár Jirinához –, ha annyi a mondanivalója.

Natasa nem érzett elégtételt; tudta, hogy a végén úgyis minden ellene fordul. A lányoknak nem lehetett kiverni a fejükből, hogy ő protekciós, és amikor arról beszéltek, ki milyen iskolában szeretné folytatni, neki szépen hallgatnia kellett. Neked nincs miért aggódnod, szúrt oda neki egyszer Jirina, s ebben mind egyet értettek Jirinával. De hogy Natasának

majdnem csupa kitűnője van, bár alig tanul, azt nem hajlandók figyelembe venni. Egyébként szerintük ez is csak protekció. Jirina hallgatott. Így hát kapott egy jelet a noteszban.

– Mátyás, ez már a harmadik mínusz – mondta az Öreg. – Tudod mit jelent ez?

Az Öreg nevet nem Natasa adta a matikusnak, az egész osztály így hívta. Azt hitték róla, hogy legalább százéves.

– Tudom, tanár úr – felelte konokul Jirina.

– Aztán ne csodálkozz! – rajzolt a neve mellé az Öreg egy gömbölyű ötöst.

Jirina diadalittasan ült le. Látjátok, mennyire igaz, hogy mindenkinek más mértékkel mérnek! Talán van is benne valami, rágódott magában Natasa. Okvetlenül beszélnie kell erről az anyjával. Viszont a legjobb akarata mellett sem tudta elképzelni anyját, amint főzi a tanárokat, hogy jobb jegyeket adjanak a lányának.

Délben a legnagyobb egyetértésben mentek le a lépcsőn az étterembe. Úgy festünk, mint a leghívebb barátnők, sóhajtott fel Natasa, mialatt Jirina valamennyiüknek a legnagyobb szolgálatkészséggel töltögette a teát. Milyen bonyolult ez az élet! Síváran leste az alkalmas pillanatot, amikor kellőképpen tálalja a bombahírét, de Jirina az Anyegin előadását boncolgatta, és nem engedte őt szóhoz jutni.

– Nekem tegnap nem a színházon járt az eszem – mondta közömbösen, amikor Zdena – mintegy viszonzásul a dolgozatírásért – megkérdezte tőle, hogy tetszett neki az előadás. – Megtudtam egy különös dolgot...

Most mind azt hiszik, hogy valami úton-módon kifürkészttem a tegnapi expedíciójukat, és bájos orrocskájukra kötöm, fintorgott magában. Tévedés, kisasszonyok!

– Emlékeztek, hogyan követtük egyszer azt a kastélybeli fiút? – kérdezte, élvezve a feszült várakozást.

– Na és? – rántott egyet a vállán Jirina.

– Az apja tegnap nálunk vacsorázott, aztán meg elkísért bennünket a színházba.

Egykedvűen nézett körül, mintha távolról sem érdekelné a hatás, és jókora darab húst gyömöszölt a szájába. Meg lehetett elégedve. A lányok szinte kővé váltak. Bazsarózsa is. Képtelen volt magán uralkodni. Natasa nyugodtan majszolta a húst. Ha kíváncsiak, kérdezősködjének.

– Az a pöttöm öregember, aki veletek ment? – bökte ki végre a meglepett Jana.

Natasa Kópé nevében egy kicsit megsértődött, de bólintott. Hol a csudában láthatta őket Jana?

– Hogy hívják?

– Az öreget?

– Nem, a Herceget.

Jirina köhintett. Szemmel láthatóan méltatlannak találta Jana kíváncsiskodását. De mint előző nap a kudarcba fült maratoni futás után, Jana most is megtagadta az engedelmességet.

– Peter. Tichý Peter.

– Ide hurcolkodtak? – faggatózott tovább Jana.

– Ugyan! Mindössze fél évig lesznek itt – felelte Natasa, és ismét elhallgatott. Végre kialakult a kedvére való helyzet! Lám, a büszke Jana a porban csúszott előtte!

– Mit csinálnak itt?

– Tichý valami nagykutya, titkos küldetésben jár. Erre a mondatra Natasa különös gondot fordított, s figyelte, milyen hatást tesz Jirinára. Jana is aggódva nézte Jirinát.

– Hát aztán – eszmélt fel Jirina, hogy mondania kell valamit. – A gyerekek többnyire nem maguk választják a szüleiket.

Natasa az ajkába harapott. Tudta, hogy a „többnyire” szót neki címezték. Mintha bizony ő maga választotta volna meg a szüleit!

– Többet nem tudsz? – kérdezte hanyagul Jana. Na lám, Natasa egyszeriben már megint csak tájékoztató iroda. Kiváltságos helyzete megszűnt.

– A Herceg anyja a kastély levéltárát teszi rendbe, azért helyezték el őket ott. A Herceg itt fejezi be ezt az iskolai évet.

– Úgyhogy rövidesen megint eltűnik – értékelte ki a helyzetet Libuse. – Kár lenne hát a gőzért.

– Tudod mi minden megtörténhetik fél év alatt? – mondta Jana ábrándosan.

– Főképp, ha majd a gát táján vadászol rá – jegyezte meg könnyelmű rosszmájúsággal Zdena.

Jirina figyelmeztetőn köhintett, de Natasa nagylelkűen úgy tett, mint aki oda se figyelt.

– Hány éves? – kérdezte feltűnő gyorsan Libuse, igyekezvén elterelni a figyelmet Zdena megjegyzéséről.

Natasa nem tudta volna elviselni, hogy egy ilyen fontos körülmény titokban maradt előtte, ezért a saját becslésére bízta magát.

– Tizenhat múlt.

– Vagyis csak tizedikes? – mutatott egyszeriben érdeklődést Jirina, mintha csalhatatlanul megérezte volna Natasa információjának gyöngé pontjait.

– Nem kérdezősködhettem, mint a piacon – tiltakozott sértődötten. – Azt hiszem, egy kicsit feltűnő lett volna.

– Délután irány a kastély képtára! Megnézzük a mamukát, hiszen a levéltár ott van közvetlen a képtár mellett – tervezett lelkesen Jana.

– Téged ismernek, te nem jöhetsz velünk – jelentette ki határozott hangon Jirina. – Minden kiszülhetne. Egyelőre a titokzatosság homályában kell maradnunk.

– Erre én is gondoltam – adta a közömböst Natasa, de a gyomra remegett. Mindig találnak rá módot, hogy őt kiebrudalják maguk közül. Bazsarózsa mestere ennek. Anyáskodik Jana fölött, de hogy másnak is vannak érdemei, az eszébe se jut. Na jó, majd ő még megmutatja

nekik! S abban a pillanatban először jutott az eszébe – egyúttal csodálkozott is, hogy nem jött rá hamarabb –, hogyan foghatná ki vitorlájukból a szelet.

– Délután tornaóra – vetette ellen Libuse.

– Hát akkor torna után – replikázott bosszúsan Jana.

– Nem, jobb lesz holnap – döntötte el a vitát Jirina, mintha Janát akarná megbüntetni az engedetlenségéért. Igen – és megmutatni, ki itt az úr. Csakhogy, kedves Bazarózsza, ez egyszer az én malmomra hajtod a vizet, ujjongott magában Natasa, nekem időre van szükségem. Lélekben már szötte is a haditervet. Ördögien ravasznak, angyalian óvatosnak, és emberfölöttin okosnak kell lennie. Akkor a győzelem az övé lesz.

Abban a szent meggyőződésben, hogy a közmondás, mely szerint: Aki téged kövel dob meg, dobd vissza kenyérrel! – fabatkát sem ér, összeszedte az asztalról a piszkos tányérokat, s az ablakhoz vitte. Senkinek sem szabad gyanút fognia, hogy taktikát változtatott.

IV

Tudta jól, hogy nem lesz olyan könnyű, mint az első pillanatban látszott. A papa még nem a fia, s bár a papa kijelentette, hogy összeismerteti a fiával, nem biztos, hogy úgy is lesz. Ki tudja, hátha a Sunyi Kópé csak úgy beszélt a levegőbe, és rögtön meg is feledkezett ígéretéről. Meg kéne próbálnom, sugallanom kéne anyunak, hogy hívja meg őket, töprengett Natasa. Idegenek itt, bizonyára szívesen vennék a családi légkört. A Herceg rettentő elhagyatott lehet. Ő bizony semmiért se változtatná meg fél évre a működési helyét. Elgondolkozott. Tulajdonképpen miért ne? Hátha valami újjal, valami ismeretlennel, valami széppel találkozna ott... Igen ám, de amivel a Herceg eddig találkozott, az mindössze annyi, hogy egy sereg éretlen kölyök nem hagy neki békét. Ki kéne használnia a helyzetet, persze ügyelnie kellene rá, hogy előkelően, titokzatosan s mindenekelőtt felnőttként hasson. Viszont erre a családi látogatás egyáltalán nem alkalmas, a titokzatoságnak, előkelőségnek, felnőttiségnek híre sem volna. Egymás mellé ültetnék őket, trónolnának, mint két rakás szerencsétlenség, s a szüleik elnéző mosollyal várnák, mit mondanak majd egymásnak. Még mit nem! Tornaóra után, mikor a lányok mind hazamentek – Janán látszott, mennyire nem szívesen megy –, a kastély felé vette útját. „Barokk festészet Csehországban” – volt a címe annak a kiállításnak, amit körülbelül egy hete nyitottak meg. A kiállítást bárki megtekintheti, abban nincs semmi feltűnő. Pontos tervet állított össze. Szerencsére a kastélyt jól ismerte. Járt ott néhányszor az anyjával, jól emlékezett rá, hogy a képtár utolsó helyiségéből keskeny lépcső vezet valami folyosóra, ahonnan könnyűszerrel eljutni a főterembe. Jobbra a lakosztály, a levéltár rézsút balra, lelki szemei előtt ott lebegett a pontos alaprajz.

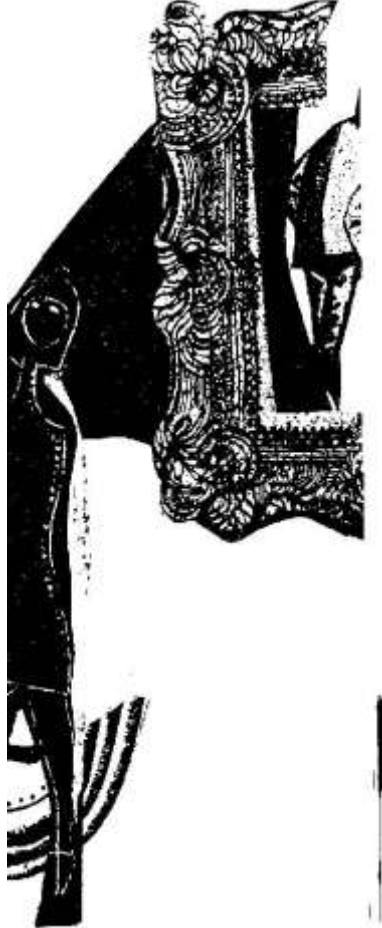
Diákjegyet váltott, sietve végigment a szomorú, sötét képekkel teleaggatott termeken, a kastély belső termei felé tartva. Ha valakivel találkozott – szerencsére e pillanatban a csehországi barokk festészet iránt öt-hat nyugdíjasnál több ember nem érdeklődött –, gyorsan belemerült a legközelebbi festmény tanulmányozásába. Remélte, hogy úgy hat, mint egy festészetért rajongó diáklány, s talán a Herceg előtt is megjátszhatná ezt a szerepet. Persze már amennyire elegendőek hozzá a rajzórán szerzett hiányos ismeretei. Az embernek műveltebbnek kell lennie, sóhajtott, és bekukkantott a következő helyiségbe. Állandó lesben állt, a Herceg bármelyik oszlop mögül előbukkanhatott. De nem bukkant elő, hagyta elmenni a legutolsó teremig. Reszketett a félelemtől, hogy az összekötő lépcsőházat zárva találja. A küszöbön megtorpant. Azon a helyen, ahol a tapétával csaknem teljesen elfedett kis ajtónak kellett volna lennie, egy merev tartású, némileg a baritonista Pávaradura emlékeztető mágneses hatalmas képe függött. Csalódottan tett néhány lépést a kép felé. Nem tudták máshová tenni ezt a madárijesztőt? Hirtelen felfigyelt. A kép bal alsó sarka mellett valami kiugrás körvonalai rajzolódtak ki. Ha nem csal az emlékezete, annak az ajtónak nem volt kilincse, hanem pontosan ilyesvalamit kellett elfordítani. Óvatosan szétnézett. A legközelebbi művészetkedvelő öregúr

három teremmel odább szuszogott. Elszántan fordított egyet a gombon, és mint a mesében, feltárult előtte a képpel félig eltakart ajtó.

Lehajolt, és bebújt a titokzatos félhomályba. Ott bent a lépcsők ágaskodtak, mintha az ősz szakállú mindentudó bölcs tornyába vezetnének. Habozva megállt. Csakugyan akkor is ilyen meredek lépcső volt itt? Nem tenné okosabban, ha visszafordulna? Minden kastélyban akadhat valami kísértet: fehér asszony, fejetlen lovag, elfajzott ős, álnok kulcsár... Az egyre sötétülő lépcső megnyikordult, Natasa rémülten fordult hátra. Megéri a Herceg ezt a sok izgalmat? Inkább az ajtó felé nyúl, hogy biztosítsa a gyors visszavonulást. Mi ez? Hiába matat a falon, csak egy vékony rés jelzi, hogy becsapódott mögötte az ajtó. A gombnak hült helye. Elborzadva döbönt rá, hogy a titkos bejárat csak kívülről nyitható. Első rémületében a falat kezdte döngetni. Meghallja-e valaki a nyugdíjasok közül? De a képtárban semmi nesz, mindenütt némaság, halotti csend, csak a lépcső nyikorgott halkán, mintha egy láthatatlan szellem lépegetne rajta felfelé. Natasa mély lélegzetet vett. Olyan volt a természete, hogy kritikus helyzetekben meglepő elszántságot tanúsított. Hátra nem mehet, csakis előre. Óvatosan,

lábujjhegyen megindult felfelé a lépcsőn. Enyhe penészszag terjengett, s a falon látható világosabb foltok azt bizonyították, hogy ez a folyosó nem volt mindig ennyire elhagyatott. Kinézett az egyik kisablakon. A békés kastélykert az ismerős sétányaival, zezzugaival megnyugtatta. A nap első számú jelszava: Ne veszítsük el a fejünket! Hiszen ismer itt mindent, tízszer is látta, keresztül-kasul bebarangolta az egészet, de soha kísértetre nem bukkant. Miért történnék vele épp ma ilyesmi, mikor ráadásul éjfélig még hat óra van hátra?! Félelem nélkül nyomta le a díszes kilincset a folyosó felső végén. Most, vagy soha!

A nagyterem, ahová belépett, dülás képét nyújtotta. A bútorok összedobálva a helyiség egyik sarkában, s csak nagyjából letakarva ponyvával. Itt-ott egy magányos asztal- vagy székláb nyúlt ki a halomból. A teremből két ajtó nyílt, egy jobbra, egy balra. Natasa nehéz választás elé került. Kitapogatott a zsebében egy koronát, a tenyerére tette, és feldobta. Ha fej, jobbra, ha írás, balra, mondta magában, mialatt a pénzdarab hullott lefelé. Írás, tehát a bal oldali ajtón megyünk. Minden habozás nélkül odalépett, és lenyomta a kilincset. A kilinc halkán megnyikordult, s abban a szempillantásban Natasának földbe gyökerezett a lába. Világosan hallotta valakinek a lépteit. Milliméterről milliméterre nyitotta az ajtót, mígnem akkora rés keletkezett, hogy bepillantott a titokzatos szobába. Először csak a parkett tompa ábrái tűntek eléje, de amint nekibátorodott, s pillantása messzebb merészkedett, gazdagon díszített velencei tükört pillantott meg. Valaki állt a tükör előtt! Világosan látta a jobb kezét és jobb lábát. Nem feledkezett meg ama fizikai törvényről, hogy ha látunk valakit a tükörben, az illető is lát bennünket, és gyorsan visszalépett. A kilincset szünet nélkül lenyomva tartva, hogy ne nyikorduljon, a szűk résen át figyelte a tükör felületét. A tükör most a szörnyen foltos falat mutatta, s valahonnan a helyiség távoli zugából rejtelmes, sustorgó zörgés hangzott. Aztán nehéz, döngő léptek. A tükörben egyidejűleg megjelent egy bő köpenybe burkolózott kísérteties alak, a fején leeresztett rostélyú sisak. Néhány vitézi taglejtés következett, és elfoglalta helyét a pajzs. Mióta nézegetik magukat tükörben a kísértetek? – csóválta a fejét Natasa, s kissé megnyugodott. Ni csak, a köpenye rojtjai mennyire hasonlítanak a kastélybeli függönyök alsó szegélyére! Az álruhás ismeretlen most megragadott valami fegyvert – Natasa ijnek vélte, de azért nem esküdött volna meg rá –, és a helyiség sarkába célzott. Csakhogy a leeresztett

rostélytól nem látott jól, megpróbálta elmozdítani, de nem sikerült, így hát megfogta a sisakot, és óvatos rázogatással kibújtatta belőle egészen közönséges halandó fejét.

Natasa felszisszent a meglepetéstől. A tükör előtt halálos komoly képpel középkori lovagi pózban ott állt – az ő Hercegük.

Lám csak, mennyire illik rá ez a név, gondolta Natasa, igyekezve visszafojtani már-már kirobbanó kacagását. Ki hitte volna róla, hogy ekkora bohóc? Maga a jó sors küldte ezt az alkalmat, jobban nem sikerülhetett volna. A további terv szinte önként kínálkozott, csak a hozzávaló kellékekre volt szükség. Nemhiába járt Natasa a színjátszó körbe! Csendben odasomfordált az ósdi bútorokhoz, és kihalászott egy gazdagon hímzett terítőt. Igaz, csupa szakadás volt, de remélte, hogy a Herceg nem veszi észre. Hanem mit csináljon a táskával? Nem nagyon illik a középkorhoz. Kinyitotta az ablakot, és kihajolt. Kezemre jár a szerencse, ujjongott fel magában, amint megpillantotta odalent a sűrű bozótot. Nem tétozott, a táskát kihajította az ablakon. Végre szabad!

Csábosan beburkolózott a faközöld terítőbe, aztán egy hirtelen mozdulattal feltépte az ajtót, és belépett. A rendezés kitűnő, adózott elismeréssel önmagának, meglátva a Herceg tátva maradt száját. Olyan magasztos kifejezést öltött arcára, aminőt csak el tudott képzelni, s lassan közeledve a Herceghez, karját széttárva patetikusan szavalni kezdett:

*Köszönöm, lovagok, e kedves hódolatot,
halljátok óhajom, szerelmem varázslatos,
én csak e forró érzés bizonyosságát kérem,
ki a próbát állja, szívem annak ígérem.
Ím ott nyugaton, meredek szikla tör az égre!
Csak a szilaj sas jajol röptében fölėje,
Sima hágó vezet a szédítő magasba,
hol a bátrak szívét a halál borzongatja.
Ha oly égő a láng szűtőkben, vitézek,
bizonyítsátok be tettel, mennyit érek.
Ki a csúcsra felmegy, s háromszor megfordul,
az a boldog kapja szívemet jutalmul.*

Érdemül tudta be a Hercegnek, hogy szemrebbenés nélkül hallgatta végig az egész litániát, mely, szerinte, kissé hosszú volt. Csak kétlépcsényire állt a fiútól, és ráfüggesztette lángoló – legalábbis lángolóknak hitt – szemét nyilatkozz, drága Herceg, itt az alkalom! Én már eleget tettem. A Herceg habozott, és egy darabig úgy festett, mint aki teljesen tanácstalan. Natasa maga sem tudta elképzelni, mivel lehetne folytatni a jelenetet, de bízott benne, hogy a Herceg majd kitalál valamit. Mondjuk, térdre ereszkedik, és lovaggá ülteti magát. A Herceg azonban ehelyett eldobta az íjat, letépte magáról a függönyt, ami úgyis csak elől takarta a testét, és olyan képet vágott, mint a felnőttek vágnak, amikor tudtára akarják adni a gyerekeknek; hogy már elég volt a pajkosságból.

– Műkedvelők próbálnak itt? – kérdezte.

Natasa nyomban rájött, hogy taktikát kell változtatnia.

– Azt hittem... Műkedvelők... vagy valami csendes örült. Így hát a biztonságom érdekében... – Hanyag eleganciával lefejtette magáról a hímzett terítőt.

– Mi volna, ha maga történetesen örült?

– Na és nem vagyok az?

Mély gondolat ötlött Natasa agyába:

– Valamennyien azok vagyunk.

– Különösen ebben a városban – nevetett csípősen a Herceg, s Natasa fontolgatta, keljen-e városa védelmére, vagy sem. Talán illenék. – Bocsánat, nem akartam senki büszkeségét megsérteni, amennyiben idevaló – javította ki magát a Herceg –, de isten háta mögötti hely.

– Nem vagyok idevaló. – Natasa úgy döntött, hogy megtagadja szülővárosát.

– Hogyhogy?

– Úgy, ahogy mondom. Nem vagyok idevaló.

– Hol lakik?

– Itt.

– Azt akarja mondani, hogy itt lakik a kastélyban?

– Persze.

– De hiszen itt én lakom!

– Igen. Maga itt lakik az anyjával meg az apjával. Aztán még a gondnok. Egyedül.

Natasa elégedetten figyelte, milyen erőfeszítésébe kerül a fiúnak megőriznie tartózkodó modorát.

– Maga pedig a gondnok rokona – legyintett a Herceg, mintha egész világos volna előtte a dolog.

– Tán hasonlítok rá?

A gondnok nyers, behemót óriás. A Herceg kénytelen elismerni, hogy Natasa semmiben sem hasonlít rá.

– Akkor hát bújócskát játszunk – mondta egykedvűen.

– Nem az a fontos, hogy ki micsoda, hanem hogy ki milyen – szavaltta Natasa.

– Csakugyan itt lakik? – kérdezte kissé akarata ellenére a Herceg.

– Csakugyan.

– Hát szép kis rend van itt – mutatott a rakás lim-lomra.

– A családi vagyoni romjai – mondta elbúsulón Natasa. – De számít a vagyon?

– Állandóan itt van? – csóválta a fejét a Herceg. Natasa mélyet sóhajtván bólintott.

A Herceg eltűnődött.

– Iskolába nem jár? – kérdezte utóbb gyanakvón.

– Túlságosan prózai lélek – mondta Natasa –, más világok titokzatosságai mindörökké rejtve maradnak maga előtt. – Lélekben sajnálta, hogy csakugyan nem elmúlt századok árnyakból szőtt lénye. Milyen gyönyörű is volna! Így azonban gondolni kellett a jövőre, s úgy találta, ez után a különösképpen sikerült utolsó mondata után legjobb lesz eltűnnie. Kihasználva a fiú habozását, az ajtóhoz hátrált, amerre bejött. Becsapta maga után, és megkönnyebbülten állapította meg, hogy a zárban kulcs van. A Herceg hiába rángatta a kilincset. Natasa egy ajtón át befutott a tükörterembe, onnan ki, egy darabig valami homályos folyosók labirintusában kóválygott, rettegve, hogy netán a Hercegbe vagy a gondnokba botlik – a kísértetekről már megfeledkezett –, míg végre teljesen kimerülten felfedezte a fő lépcsőházat. Az ajtó tárva-nyitva, a gondnok sehol. Megmenekültem! – suttopta, s csak most eszmélt rá, milyen bolondul ver a szíve.

Ma tehát nem álltam hadilábon a szerencsével, mosolygott elégedetten, mialatt sietett a kertbe, hogy megkeresse a szerencsétlen táskát. Csakhogy a meglepetések sorozata még nem ért véget. Bár tudta, melyik ablakból dobta ki a táskát – ugyanis nyitva hagyta az ablakot –, amikor lekanyarodott a gyalogútról, és az ablak alatt széthajtotta a cserjét, a Herceg ott ült a földön, és a legnagyobb lelki nyugalommal kotorászott a táskájában.

– Amint látom, maga előtt is rejtve maradnak némi titokzatosságok – csóváltotta a fejét a fizika négyese láttán.

Na most mi lesz?!

– Pleszkot Natasa, nyolcadik bé – szótagolta a Herceg a füzet címkéjéről anélkül, hogy legalább egy pillantásra méltatta volna a villámsújtotta Natasát.

– A szellemeknek is van tanulókönyvecskéjük? Ezt nem is tudtam!

– Már bemutatkozott, ennyi tán elég volna, nemde? – fogta meg Natasa a táskát, és próbálta elvenni.

– Dehogyan, engem határtalanul érdekel minden, ami abból a bizonyos világból való – mondta a Herceg. Kiszórta a fűre a táska tartalmát, undorodva félretolta a ragadós zacskót, amelyben ott volt a bonbonmaradék, és kedvtelve turkált a ceruzák, radírgumik, plüssfigurák, gyűrt fényképek és tudj' isten még hányféle holmi gyűjteményében, mely az előbb még a tankönyvek alatt rejtőzött.

Natasa elpirult. Annyi szent, lehetne rendesebb is.

– Nem gondolja, hogy egy kicsit arcátlan?

A Herceg a legédesebb arckifejezését öltötte fel.

– Én? Merem állítani, hogy az egész béketábor legarcátlanabb alakjai ebben a városban gyűltek össze.

Natasa meghökkent. Most gondolt rá először, nem figyelte-e meg őt a Herceg, amikor első ízben eredtek nyomába. Remélte, hogy nem. Igazán nem szerette volna, ha egy kalap alá veszi a többi lánnyal. Ha már dugába dőlt minden, legalább az egyéniségét kell megőriznie.

– Nem szeretem kastélyomban a betolakodókat – mondta méltóságteljesen és némi szomorúsággal. Közben kutatta a Herceg arcát. Felismert? Nem ismert fel?

– Tudtommal a kastély az államé. Persze, ha úgy fogja fel a dolgot, hogy minden a miénk... – vont a vállát a Herceg.

– Nem az állam építette – mondta sokat sejtetőn Natasa.

– Talán maga? – A Herceg már nem hagyta magát egykönnyen rászedni.

– A kastélyt Olbramovice urai építették – kutatott szaporán a fejében történelmi ismereteinek morzsái közt.

– Na és?

Natasa igen-igen mélyet sóhajtott.

– Fordult a világ kereke. Családunk utolsó sarja vagyok. Azok a bizonyos Pleszkoték háromhónapos koromban fogadtak örökbe.

Gyorsan visszahányta a holmit a táskába. Szinte teljesen biztosra vette, hogy a lányokkal való kapcsolatáról halvány sejtelve sincs a Hercegnek.

– Ha nem akarja, nem kell elhinnie. Nem szokásom, hogy kérkedjem ezzel.

A száraz hang valamelyest megingatta a Herceget.

– De nem lakik itt – mondta, hogy visszanyerje biztonságát.

– Nem, nem lakom itt. Tudja, a kékvér manapság... – Valahol azt olvasta, hogy a férfiaknak a lovagiasságukra kell hatni, s csak most értette meg, mit gondolt ezen az író. – Nem árul el? – kérdezte könyörgőn, és bekattintotta a táskán a zárat.

– Kinek árulnám el? – mordult fel a Herceg.

– Köszönöm – suttogta Natasa, s még mielőtt a fiú visszatarthatta volna, eltűnt a bokrok közt.

Éppenséggel nem pontosan úgy történt minden, ahogy elképzelte, de nem bánta. A verssel nyilván kissé eltúlozta a dolgot, ki tudja, nem festette-e túlságosan bárgyún, s az aktatáskával kapcsolatos affért is ügyesebben oldhatta volna meg. De sebj! Később helyreütött mindent. Kékvér! Hát ez mesés ötlet volt! Jirinától biztosan hiába várna valaki ilyesmit.

Csak az utcán, távol a kastélytól és a Hercegtől jutott az eszébe: mi lesz tovább? Megismerkedett a Herceggel, az igaz, csak hát hogyan? Eldicsekedhet vele a lányoknak? Sőt, beszélhet mások előtt, bárki előtt? Nem! Hát akkor mi értelme az egésznek? Eh, hagyjuk a töprengést, sose tudhatja előre az ember, hogy mi mire jó, zárta le végül a dolgot, és átvette a táskát a másik kezébe. Rögtön, ahogy hazaér, kidobja belőle a sok vacakságot. Még jó, hogy nem tárolt benne romlott tízórait!

V.

Otthon, mint rendesen, nem talált senkit. A hűtőszekrényből elővette az esti vendégség maradványait, tányérra rakta, és bevonult vele a szobájába. Az egyedüllétnek megvannak a maga előnyei. Fekve ehetik az ember, közben olvashat, rádiót hallgathat. A szalámihoz mazsolát majszolhat, a zsíros kenyeret megcukrozhatja, s mindezt sűrű málnaszörppel leöblítheti. Jó dolgod van, mondta neki egyszer Libuse, amikor véletlenül este benyitott hozzá, és meglátta az asztalán a sok jóféleséget. Jó dolgod van! Szinte mintha irigyelné. Enni talán csak kell hogy adjanak, fitymálta le akkor este a „jólétet”, de Libusére így is óriást hatást tett a dolog. Náluk vacsorára tápláló házi kosztot tálalnak, és mindnyájan szépen ott ülnek az asztalnál.

A legrosszabb, hogy nincs az embernek kivel szót váltania, sóhajtott fel az üres szobában. Miért nem ajándékozták meg legalább egy testvérrel, ha egyszer ilyen életmódot folytatnak? Irigykedve gondolt Jirinára, annak mindene megvan, még bátyja is. Nem kell kétségbesetten tanakodnia, felhívja-e Libusét, vagy sem. Az álnok Libusét, aki oly rútul elárulta! Csakhogy Libuse is több a semminél!

Tehát mézeshangon meghívta látogatóba. Hadd szégyellje magát, amiért cserbenhagyta a barátnőjét, legközelebb talán nem teszi. Jó leckét kapott. A saját bőrén tapasztalhatta, milyen hebehurgyák és megfontolatlanok Bazsarózsa vállalkozásai. Elképzelt, mennyit idegeskedett a szolid, komoly Libuse.

A kagylóban hallotta, hogy Libuse megkérdi anyjától, mehet-e. Szinte hallotta a választ: „Természetesen, Natasához bármikor”. Elfintorította az arcát. „Natasza a legilledelemesebb, legrendesebb kislány, minden szülő álmának netovábbja. Natasa valóságos csoda, ha a mellett a nevelés – vagy inkább elhanyagolás! – mellett, amelyben részesül, még mindig a leg-, leg-, a leg...” Natasának huligánnak kéne lennie, aki kerüli az iskolát, és sose mos nyakat. Ezzel szemben Natasa mind ez ideig csak lop. Keserűen felnevetett, s egyidejűleg ráébredt, hogy megint kerítenie kell valami pénzt, mert fog kelleni salátára meg a Bruminak szánt csokorra. Mihelyt a lányokkal végez, tüstént elküldi a csokrot, határozta el szilárdan.

Tíz perc sem telt belé, s Libuse kopogott az ablakon. Ennek taplót kötöttek a talpára! – mosolygott magában Natasa. Vagy tán a rossz lelkiismeret kergette? A lehető legnyájasabban fogadta, rögtön eléje tett egy doboz bonbont – a múlt héten kapta az anyja valakitől. Anyja nem evett bonbont – a vonalai miatt. De Libuse se sok kárt tett benne, idegesen fészkelődött a helyén, látszott rajta, nagyon nyomja valami a szívét. Natasa egy darabig élvezte Libuse zavarát, de aztán elhatározta, hogy nem mond le az első döfés adta előnyről.

– Na, hogy sikerült a tegnapi futóverseny? – kérdezte nyájasan.

Libuse levegő után kapkodott.

– Te tudsz róla? – dadogta nagy sokára.

– Igen. Tudok róla.

Libuse ritkás, fakó pillájú szemhéjával hunyorgatva erősen töprengett.

– Zdena! – szólalt meg végre. – Egyes-egyedül Zdena kotyoghatta ki.

– Ugyan, dehogy!

– Hát... Jirina nem, Jana szintúgy nem. Miért mondta volna el Jana? Csakis Zdena lehetett.

– Nem, nem Zdena volt.

– Akkor mégis Jana?

Libuse Natasa arcát fürkészte. Natasa mosolygott. Sejtelmesen. Fölényesen.

– Nem Jana volt.

– Valaki látott bennünket? – villant meg Libuse agyában az újabb lehetőség.

– Nem.

– Akkor alighanem én mondtam el neked. Hipnózisban.

– Elfelejtetted, hogy még valaki jelen volt. Libuse nem kapcsolta rögtön.

– Én, Jirina, Jana, Zdena... – sorolta a neveket az ujjain számolva. Aztán hirtelen elakadt a szava.

– Tőle tudod?

Natasa megvonta a vállát.

– Valahogy úgy fest a dolog.

– Nem hiszem – komorodott el Libuse, de valósággal az orrára volt írva, hogy igenis, elhiszi.

– Nem kényszerítelek rá, hogy elhidd.

– Hogyan tudtál vele megismerkedni? A szülei révén?

– Ez már az én titkom. Te sem dicsekedtél el nekem azzal a híres maratoni futással.

Libuse büntudatosan lehajtotta a fejét.

– Tudom. De Jirina... Meg kellett esküdnöm, hogy senkinek sem árulom el. Azt hittem, neked, természetesen, elmondjuk. Csak később jöttem rá, hogy...

Natasa nagylelkűen legyintett.

– Vessünk fátylat rá.

– Jirina gyűlöl téged – súgta összeesküvő módjára Libuse.

Natasa összerezett. Talán végre most megtud valamit!

– Ugyan kérlek – mondta elutasítón. – Ez csak amolyan szóbeszéd. Jirina bolond.

– Gyűlöl – tartott ki állítása mellett Libuse, még jobban lehalkítva a hangját.

– Becsukom, ha zavar – állt fel Natasa, és az ablakhoz ment. Csodák csodájára egyszerre neki is suttoghatnékja támadt.

– Borzasztóan irigykedik rád – folytatta Libuse most már fennhangon. – Megfojtana egy kanál vízben, annyira irigykedik rád.

– Ugyan kérlek, mit irigyel? – nevetett fel Natasa, de maga is érezte, milyen hamisan cseng, amit mond. – Mit irigyelhet?

– Mindent. Mindent irigyel tőled.

A hangsúlyból Natasa rájött, hogy Libuse ugyan elítéli Jirinát, mert az irigység csúnya dolog, de azért megérti.

– Mi az a minden? – mondta fitymálón, de közben remegett a kíváncsiságtól.

Libuse ránézett Natasára, mintha meg akarna győződni, komolyan beszél-e, aztán ámulva csóválta a fejét.

– Talán van némi különbség a között, ahogy te élsz, és ahogy ő él, nem gondolod? – mondta lassan. – Van ilyen szobája Jirinának?

Natasa egy darabig hallgatott, Jirinának nincs külön szobája, s Libusénak sincs.

– Azt akarod mondani, hogy azért gyűlöl, mert saját szobám van? Nem? Jirina nem az a fajta – mondta kevés meggyőződéssel.

Libuse furfangosan nevetett.

– Nagyon jól tudod, hogy nemcsak erről a szobáról van szó. Megvan mindened, ami csak eszedbe jut. Van egy sereg cipőd, szvettered, van pénzed, mindannyiunkat lepipálsz... Tudod mit mondott rólad, amikor egyszer sonkát hoztál nekünk? Biztosan emlékszel arra az esetre, amikor vagy fél kiló sonkát hoztál hazulról. Azt mondta, lányok, nézzétek csak, itt az új burzsoázia! Ezt nem maga találta ki!

– Hát kicsoda? – kérdezte nagy nyugalommal Natasa, s érezte, mennyire remeg egész testében. A sonkát lopta, aztán be is kellett vallania, máskülönben Vanek-néra esett volna a gyanú.

– Kicsoda?! Jó pofa vagy! Természetes, hogy otthon hallotta.

Vagyis Jirina mamája szemében nem vagyok az az igen-igen jó nevelésű, mulatott magában Natasa. E pillanatban annak örült volna, ha mindenki szemében a leggonoszabb teremtség. Valóban, talán okosan tenné, ha piszkosan és rongyosan kezdene járni.

– Hanem ez még mind semmi – folytatta Libuse rosszul leplezett gyönyörrel. – Legfőképp a szüleid miatt gyűlöl. Mert hogy előre ki van taposva az utad. Pontosan így mondta: Natasa útja ki van taposva!

Natasa hallgatott. Legszívesebben azt mondaná Libusénak, hogy szedje magát, és amilyen gyorsan csak tud, tűnjön el. De erőt vett indulatain. Libuse vigasztalni kezdte.

– Nehogy a lelkedre vedd, hisz teljesen hülye.

– Kicsoda?

– Hát Jirina.

– Akkor miért barátkozol vele?

– Én? Én veled barátkozom.

– Azt látom. Tudod mit? Eredj haza! Nincs hozzád hangulatom.

Natasa nem bírta tovább. Látta, mennyire elvörösödött Libuse. Ez a második a lányok közül, aki gyűlölni fogja, de nem baj. Ha már egyszer ő az új burzsoázia, parancsolgathat. Sarkig tárta az ajtót Libuse előtt.

– Isten veled.

Libuse vérig sértve állt fel.

– Ahogy tetszik. Én csak jót akartam neked.

Natasa nem válaszolt. Az apró, dundi Libuse habozott, mintha még valami az eszébe jutott volna, és megállt.

– Azt hiszed, úgy találtam ki, amit mondtam? – nyújtotta békülékenyen a kezét.

Natasa egy kicsit elszégyellte magát.

– Bocsáss meg, fáj a fejem – hazudta.

Az anyja is mindig a fejfájásra hivatkozik, ha élet akarja venni annak, amit mérgében neki vagy az apjának odavágott.

– Hát miért nem mondd? – könnyebbült meg Libuse. – Nem kellett volna ilyen hülye témába kezdenünk.

– Csak nem képzeled, hogy törődöm Jirinával? – húzta fel Natasa az orrát.

– Nincs is rá szükséged! – helyeselt buzgón Libuse. Persze, az új burzsoáziának semmi szüksége rá, hogy lealacsonyodjék a deklasszált elemekhez.

– Hát akkor én megyek, jó éjszakát – mondta zavartan Libuse, és topogott.

– Maradj még egy kis ideig, ha akarsz – marasztalta közönyösen Natasa. Egyetlen kívánsága volt: drága barátnője mielőbb kerüljön kívül a házon.

– Elmondod, hogyan ismerkedtél meg a Herceggel? – lépett vissza kész örömmel Libuse.

Natasa nem bírt magán uralkodni:

– Friss híreket akarsz vinni Jirinának?

Libuse rámeresztette ellenszenvesen őszinte tekintetű szemét.

– Tőlem egy szót sem tud meg senki sem – fogadkozott.

Ez a lány igazán nem sértődékeny, sóhajtott fel Natasa.

Még mindig a lányszoba nyitott ajtajában álltak. A hallban hirtelen világosság gyúlt: Natasa apja lépett be – Kópéval.

– Á, a mi hercegnőnk – intett barátságosan Kópé. Natasa meghökkent. Lehetséges, hogy mindent tud, és ezzel a megszólítással a „kékvérre” céloz? Illedelmesen meghajolt.

– Jó estét.

– Szervusz – lépett hozzá az apja, és homlokon csókolta. – Hogy vagy, Libuse? – fordult a vendéglányhoz, s Natasa meglepéssel nyugtázta, hogy apja jó modorú ember.

Libuse egész idő alatt mosolygott, mint egy öt éves kislány, most meg hangosan elnevette magát:

– Jól, hihi.

Viselkedni nem tudsz, fiacskám, biggyesztette el az ajkát Natasa, és visszahúzta Libusét a szobába.

– Apunak is külön szobája van – jelentette diadalmasan, amikor magukra maradtak. Roppant utálatos volt.

– Persze – bólogatott készségesen Libuse, mintha azon csodálkozna, miért mondják ezt neki. Natasa legszívesebben bokán rúgta volna, de ehelyett megkérdezte:

– Tudod, ki az? – s fejével az ajtó felé intett.

– Kicsoda? – nézett értetlenül Libuse.

Hogy lehet kitüntetéses ez a teremtés, csóválta a fejét Natasa.

– Aki hercegnőnek szólított – magyarázta türelmetlenül.

– Nem tudom.

– Semmi se jutott eszedbe, amikor megláttad? Már hogy is jutna ennek eszébe valami: Az ilyen tökfaj, mint neki van, nem arra való, hogy gondolkozzanak vele.

– A Herceg apja.

– A Herceg apja? – ismételte elképedve Libuse. – Egy csöppet sem hasonlít a Hercegre – mondta kisvártatva.

Nehezen találni még két embert, akik ennyire nem hasonlítanak egymásra, mint ezek, helyeselt lélekben Natasa. Hangosan viszont ezt mondta:

– Csak az első pillantásra látszik úgy. Ha jól megnézed, egy sereg közös vonást fedezel fel rajtuk.

Hülye vagyok, teljesen hülye! Mikor hagyok már fel ezzel a számar hencegéssel. Maholnap azt állítom, hogy padlásunkon rejtegetjük a mesebeli aranyrokkát, a Tűzmadarat, és a mindentudó bölcs három hajszálát. Teljesen meghibbantam! Mit lehet ez ellen tenni?

– Tulajdonképpen meg sem néztem még jól a Herceget – hagyta rá gyorsan Libuse. – Abban a bolond vágóban nem tudtam jól szemügyre venni – mondta nevetve.

Ó, ne hidd, hogy annyira ostoba vagyok, mint te, gondolta magában Natasa.

– Meg kell hogy mutasd – folytatta Libuse. – Anyu azt mondta...

Natasa arra figyelt fel, hogy Libuse elharapta a szót.

– Mit mondott anyukád? – kérdezte bársonyos hangon, hogy megnyugtassa Libusét.

Libuse óvatosan beszélt, gondosan ügyelve a barátnője arcán végbemenő, minden apró változásra.

– Anyu odavan érted, tetszel neki, szeret. Azt mondta anyukádról, hogy nagyon csinos és intelligens asszony.

Megkönnyebbült, hogy végre túl van rajta. Natasa hitetlenkedve nézett rá. Ez lehetetlen! Libuse ostoba liba, az nem vitás, de nemcsak azért jött el hozzá, mert a szülei ráparancsoltak, és azt mondták neki: azzal a lánnyal nem szabad összeveszned... Nem, ez képtelenség!

– Nem viszel valami olvasnivalót? – kérdezte lágy hangon.

– Hát... vihetek.

Mindketten úgy viselkedtek, mintha minden a legnagyobb rendben volna. Libuse arcára visszaköltözött a megszokott, kissé egykedvű kifejezés. Kivett a könyvszekrényből egy könyvet, és elbúcsúzott.

– Ne félj, tőlem egy szót sem tud meg Jirina – nyugtatta még Natasát az ajtóban. Úgy fogtak kezét, mint két legjobb barátnő.

Kíváncsi vagyok, most rögtön fut-e Jirinához, vagy pedig kibírja reggelig, nézett Libuse után az ablakból Natasa.

Lelkiismeret-furdalásfélét érzett. Nem akart a Herceggel való találkozásról beszélni. Miért nem uralkodott hát magán? Hiszen könnyen lehetséges, hogy a lányok épp a folytonos hencegése miatt nem szeretik. Jirina gyűlöl, mert előre ki van taposva az utad, hallotta Libuse hangját. Igaz ez, vagy csak Libuse kitalálta? Borzasztóan irigykedik rád. Megvan mindened, ami csak eszedbe jut... Így van ez? Megvan mindene, ami csak eszébe jut? Mondjuk, mindig otthon van az anyja, mint a Libusé? Van bátyja, mint Jirinának? Csodálják a lányok, mint

Jirinát? A csodálat még csak hagyján. Ellenben: van legalább egyetlenegy barátnője? Egyetlenegy igazi barátnője? Aztán meghallotta az anyja hangját. Kiment hozzá a konyhába.

– Szervusz.

– Ettél?

– Ettem. Apunak vendége van.

– Tudom.

Nézte anyját, ahogy kenyeret ken magának. Anyjának feltűnt, hogy rászzegezi a tekintetét.

– Mi van? – kérdezte.

– Semmi.

– Az iskolában minden rendben?

– Igen. – Habozott, megmondja-e, ami a szívéen fekszik. – Anyu...

Anyja ijedten tette le a tejesüveget. Valószínűleg túlon túl komolyan csengett a hangja.

– Mi történt?

– Semmi. Nem történt semmi. Csak meg akartam kérdezni... Apu, ha akar, kiutalhat valakinek lakást?

– Hogy érted ezt? – könnyebbült meg az anyja.

– Olyasvalakire gondolok, akinek szüksége van lakásra, de az illető nincs benne a sorrendi jegyzékben.

– Mindenki, akinek szüksége van lakásra, benne van a jegyzékben.

– Biztosan mindenki?

Natasa látta, hogy anyja habozik.

– Azt hiszem, mindenki. Kérdezd meg aputól, van-e kivételezés.

– És ha valakire nincs szüksége... – ismét tétovázva ejtette az oly gyakran hallott kifejezést –, ha valakire nincs szüksége a köztársaságnak, akkor is bekerülhet a jegyzékbe?

– Hallod, micsoda kérdéseid vannak?! A lakásokat igazságosan utalják ki, biztos lehetsz benne. Azelőtt előfordultak ilyen-olyan visszaélések, éppen azért helyezték oda aput.

– És most már igazságosan történik a kiutalás?

– Ne legyenek aggályaid.

– Nekünk elég nagy lakásunk van, ugye?

– Olyan a lakásunk, amilyenre szükségünk van. Natasa látta, hogy anyja egy kicsit bosszankodik, vagy legalábbis kínos neki a téma.

– De, ugye, nincs még mindenkinek megfelelő lakása?

– Hát ez bizony nem megy egyszerre.

– De nekünk megfelelő a lakásunk.

– Teszünk is valamit ezért az államért az apád meg én, nem?

– Ti vagytok az új burzsoázia?

Natasa nem tudta volna megmondani, mikor nézett így rá utoljára az anyja. A saját sorainkban megbújó ellenségre néznek így.

– Hol hallottad ezt?

Natasa megmakacsolta magát:

– Vagy vitatkozunk, vagy vallatsz – tiltakozott anyja éles hangja ellen.

– Mondd, hol hallottad! – ismételte anyja, s fáradtan végigsimított a homlokán. – Mintha az embernek nem volna elege az ilyesmiből egész nap.

– Bocsáss meg! – fordult sértődötten Natasa az ajtó felé. Biztosra vette, hogy anyja visszahívja, és mindent megmagyaráz. Reménykedett, hogy nem engedi így távozni. Lassan, zsibbadtan lépkedett végig a hallon.

Utóvégre csak annyit kérdezett, hogy ők-e az új burzsoázia. Azt hitte, majd mind a ketten jót nevetnek. Mintha az embernek nem volna elege az ilyesmiből egész nap! Neki is elege van belőle. Lehetséges, hogy anyja valóban nem hívja vissza? Bement a szobájába, és várt. Nem hívta vissza, de biztosan utánajön. Épp rossz hangulatban volt, nem értette meg, mennyire

fontos ez nekem, és nem csak úgy kérdezősködöm, suttogta Natasa, amint ott állt az ajtó mellett, a kinti zajokra figyelve. Anyu most jött ki a konyhából, lecsavarta a villanyt, most megy végig a hallon, közelednek a léptei, már csak néhány méter van hátra, tán csak kettő vagy három. Natasa az ablakhoz lépett, hogy ne úgy fessen a dolog, mintha várakoznék, megfordult, félrehúzta a függönyt, kinézett, s abban a pillanatban, amikor anyjának be kellett volna lépnie hozzá, tisztán hallotta a dolgozószoba ajtajának a csapódását. Semmi. Csend.

Az üveg hűtötte a homlokát. Úristen, miért böögök, suttogta, mi van velem? Megismerkedtem a Herceggel, lepipáltam Jirinát, elképesztettem Libusét, hisz minden a legnagyobb rendben van. Annyi holmin van, amiért mindenki irigyel, van saját szobám... Úristen, hát miért böögök?!

VI

Másnap reggel, mialatt helyet foglalt a padjában és Zdenára pillantott, világos volt előtte, hogy a lányok mindent tudnak! Hiába vádolta meg magát az este legalább tízszer, hogy igazságtalan – Zdena egyetlen pillantása mindent elárult. Zdena nem tud képmutatóskodni. A nagyszünetben a lányok, mint mindig, összejöttek a folyosón, úgy látszott, mintha mi sem történnék, teljesen közömbös dolgokról beszéltek, de Natasa érezte, hogy szinte mikroszkóppal vizsgálják. Nem mintha kellemetlen lett volna neki a dolog. Sőt! Egy fejhosszal megelőztelek benneteket, kisasszonyok, mosolygott magában, de tüstént korholta is önmagát, hogy hülye mód gögös. Még ha legalább volna mire gögösnek lennie! Ó, szerencsétlen állapot! Tegnap este, Libuse távozása után szentül megfogadta, hogy mindennel felhagy, nem megy többet a Herceg után, és füttyül a lányokra, meglesz ő jól egyedül is. Nincs szüksége senkire. Végérvényesen határozott!

Csak hát nem én volnék én, sóhajtott föl, mert rajtakapta magát, hogy terveket sző délutánra, és feltűnés nélkül igyekszik kiszimatolni, mit szándékoznak csinálni a lányok; megint ott vagyok, ahol voltam. Igen, de hogy ma van az Anyegin első repríze, Bruminak csokrot akartam küldeni, az teljesen kiment a fejemből! Mindazonáltal biztos volt benne, hogy ez sokkal fontosabb neki, vagy legalábbis ugyanannyira fontos – helyesbített –, mint a Herceggel támadt bonyodalma. Ugyanis – helyesbített még egyszer –, a Herceggel támadt bonyodalma egyáltalán nem érdekli, az a fiú tőle ugyan mehet a fenébe, neki a lányok a fontosak. Illetve nem is annyira a lányok, ez nem egészen pontos fogalmazás, még csak Jirina sem, inkább talán az, hogy bizonyítsa nekik, mennyire igazságtalanok hozzá, mennyire más ő, mennyire egy az élete is az övékével... Meghökken. Ha csakugyan ezt akarja nekik bizonyítani, nem az ellenkező oldaláról látott hozzá? Ha ugyanolyan szeretne lenni, mint ők, mindent úgy kéne csinálnia, mint ők csinálják, ez logikus, egy ötéves gyerek is meg kell hogy értse.

Csakhogy a lányok nem hagyják, hogy velük együtt csináljon mindent, és itt a bökkenő. Egyszóval be kell bizonyítania a lányoknak, hogy közējük való, s nem tudja, hogyan bizonyítaná be másképp. Cselekednie kell, s cselekszik is: délután szépecskén besurran a kastélyba.

A képtárban a pénztárosnő rámosolygott, és megdicsérte a nagy érdeklődését, amit a művészet iránt tanúsít. Natasa elpirult. Milyen szép volna, ha most másodízben valóban csakis a festmények miatt jönne. Nem akart a főbejáraton menni, nehogy véletlenül meglássa ott a Herceg. Ha aztán találkoznak, higgye, hogy mint az Olbramovicok utolsó ivadéka, ismeri a titkos föld alatti folyosót.

– Ma alighanem több lány is jön ide tőlünk – füllentette. – Nem tetszett őket látni?

– Ugyan – rázta meg a fejét a pénztárosnő –, a fiatal lányoknak máson jár az eszük. Persze, vannak kivételek – mondta, s megint olyan elismerően mosolygott, mintha ki akarná tüntetni Natasát.

Ó, ha tudná, ó, ha tudná, de másképp beszélne, fitorította el az arcát Natasa. Szó sincs semmiféle jó családból származó, művészetkedvelő leányról. Tévedés. Úgy bizony, s ráadásul lopok is. Igen, mindenképpen tetejébe lopok. Aki hazudik, az lop. Az én esetemben így lehet mondani: Aki lop, az hazudik. S mialatt a termen lopakodott végig, különös érzés hatalmasodott el rajta:

Egyszer nyilvánosan el kell lopnom valamit, azzal majd bebizonyítom, hogy nem vagyok jól nevelt kislány. Igen, úgy is lesz! – határozta el magát, közben éberem figyelte, hogy bármely pillanatban eltűnhessen az álnok lányfalka elől. Nem lehessen tudni, hátha bemásztak az ablakon, Jirinától minden kitelik. De egyelőre úgy látszott, hogy a fronton nyugalom van, a kastély parkját nesztelenül ragyogja be az enyhe tavaszi napsugár, s a barokk képek fitymálva nézik vergődését. Natasának hirtelen kedve támadt, hogy csak úgy bolyongjon itt, nézelődjön, semmire se gondolva, semmire se törekedve... Tedd meg, súgta neki valami, füttyülj mindenre, ne törődj semmivel. Felpillantott, s döbbsen megállt. Az egyik képről pajkosan rákacsintott egy derékig fehér csipkezuhatagba bugyolált nemesifjú. Mire közelebb lépett, hogy meggyőződjék, csakugyan kacsintás volt-e, a nemesifjú visszahúzódott megvető közönyébe. Hiába várta, megismétlődik-e a kacsintás. Na persze, miért is kacsingatna rám ötvenszer, bosszankodott Natasa, kevésből is sokat ért az okos, sokból is keveset az ostoba! Arra gondoltam, sutba kellene dobnom mindent, nos azért kacsintott, hogy helyesli a gondolatot. Mit akarok még? Elvégre neki, aki annyi évszázadot megért, tudnia kell, mi a fontos.

Valahol elől hirtelen léptek hangzottak fel. Hát persze, éppen most, amikor valamihez ilyen közel van, közel van az igazi titokhoz, valakinek bele kell dugnia az orrát. Semmi szín alatt sem akar távozni ebből a teremből, és osztozni sem akar rajta senkivel. Vár. Ráér. A lépések óvatosan, majdnem hogy szimatolón közeledtek. Felfigyelt. Ezek nem olyan ember léptei, aki képeket tanulmányoz. Szaporán végigfut a termen, nem vesztegeti az időt, nem nézeget hátra, még kevésbé kanyarodik oda ehhez vagy ahhoz a falhoz, de amint az ajtóhoz közeledik, lépteit lelassítja, tétovázik, figyel...? Így viselkedne a lányok közül bármelyik, ha ide jönne nyomozni.

Natasa meglapul a sarokban, a szekrény mellett, úgy, hogy szabad kilátása legyen az ajtóra, amelyen a rejtélyes látogatónak be kell lépnie. A lépések a szomszéd helyiségben váratlanul elnémultak, jó ideig semmi nesz sem hallatszott. Natasának eszébe villant, hogy az illető esetleg tolvaj, s megörült. Már látta a fényképét a helyi újságban. „A művészetrajongó P. Natasa gyors közbelépésének jóvoltából a helyszínen lelepleztek és ártalmatlanná tettek egy nemzetközi képtolvajt. Az illető lakásán és különböző rejtékhelyeken olyan műértékeket találtak, melyek után évek óta eredménytelenül nyomoz valamennyi kontinens rendőrsége...” Oda is kéne mennem, tette hozzá józanul, mert az a nemzetközi tolvaj még becsomagol egypár képet, és meglép. Indult, de abban a pillanatban újra felhangzottak a titokzatos, könnyed, majdnem gyermeki léptek, és a szekrény szélé, meg a fal közti résben feltűnt egy rémült ábrázat, melyet Natasa nagyon jól ismert. Tehát a kedves Jana a saját szakállára cselekszik, ujjongott fel magában Natasa. Nagyszerű, Jana megtagadta az engedelmességet! Hej, ha úgy Jirina látná leghűségesebb alattvalójának kerekre tágult szemét! Nagyot nézne. S mialatt Jana a következő terembe lopakodott át, Natasa azon gondolkodott, ne ragadja-e meg a kedvező alkalmat. Most bizonyára könnyűszerrel diadalmaskodhatna Jirinán. Egyszerűen felajánlaná a segítségét, s összehozná Janát a Herceggel. Ennek fejében persze... Mit kívánhatna ennek fejében? Mit kérhetne Janától? Hogy hagyja ott Jirinát, és barátkozzon övele? Hiszen nem ezt akarta, nem akart újabb

széthúzást a társaságukban, ellenkezőleg. Különbösen is, nem tudná becsülni Janát, ha egy fiú miatt eltávolodna Jirinától. Jana nem ilyen. Jana nem hamis. Csupán azért barátkozik Jirinával, mert egy házban laknak, és neki ez így kényelmes. Igen, tízszer is elismételte ezt magában Natasa, de a lelke mélyén érezte, hogy másképp áll a dolog.

Jana egyszerűen mindig azt tette, amihez éppen kedve volt, és ez sehogy sem fért össze a hamissággal. Épp az ellenkezője volt Libuse, aki csakis azt tette, amit érdemesnek tartott, akár kedve volt hozzá, akár nem. S énnekem be kell érnem Libuséval, Jana pedig Jirinával barátkozik, sóhajtott fel mélyen Natasa. Ugyan miért? Tehetek róla? Alighanem igen. Hiszen én ugyanúgy ostoba mód folyvást törekszem valamire, mint Libuse, folyvást be akarom bizonyítani, hogy ilyen vagyok, nem pedig amolyan, folyvást azon töprengök, hogy mi lesz. Egyszóval, semmit sem vethetek Libuse szemére. Éppen olyan vagyok, mint ő. Törleszkedem és intrikálok. Éppen olyan vagyok, mint ő. Hajszára olyan buta.

Jana lassan visszafordult, de Natasa már nem figyelte. Leült a földre a szekrény mellé. Teljesen összeroppantotta a felismerés. Csakugyan olyan, mint Libuse? Hajszára olyan? Hiszen ez lehetetlen. Roppant mód szeretett volna felfedezni valamit, valami olyan vonást, ami bizonyítaná, hogy ő jobb, vagy ha nem jobb is, de más, mint az a hamis Libuse, aki csak színleli, hogy fütyül mindenkire, s közben szünet nélkül lesi, mi módon rendezhetné dolgait a legelőnyösebben. Igen, ő mégiscsak más, jöllehet néha ugyanígy viselkedik, és szintén hamis, csak hogy merőben más indokból. Nemes indokból! Hamis lépésével sosem törekszik előnyökre. Meghökken. S miért nem törekszik előnyökre? Mert nincs szüksége rájuk! Mit tenne, ha nem volna ilyen kedvező helyzetben? Milyen lenne akkor? Nem viselkedne hajszára úgy, mint Libuse? Képes lenne fütyülni mindenre? Mint Jirina? Mindegy volna neki, továbbtanulhat-e, vagy sem? Nem igyekezne-e megnyerni magának azt az osztálytársát, azt a leányt, akiről tudná, hogy a szüleinek van némi befolyása?

Szörnyű volt ez a gondolatfutam, Natasa majdnem rosszul lett. Kifelé támolygott, megfélekedve a Hercegről, sőt Janáról is, aki még ott bolyonghatott valahol a képtárban. Mindegy volt neki, meglátja-e, vagy sem. Felhagyok az egésszel, fogadkozott, elmondok mindent a lányoknak, elmondom nekik, hogyan futottam utánuk egész délután, aztán hogyan lopakodtam be a Herceghez, hogyan akartam nekik bebizonyítani...

Megdermedt. Az előcsarnokban, a vendégkönyv mellett egy széken ott ült a Herceg, lába szétvetve, keze a zsebében. Ül és bámul. Mintha ő volna az egyedüli fiú a világon! – vonja össze bosszúsán a szemöldökét Natasa.

– Szereti a barokkot? – kérdezte a Herceg, és ülve maradt.

Natasa elnézett a feje fölött, vagy legalábbis igyekezett elnézni fölötte. Hadd lássa tüntető közömbösségét. Tudja meg, hogy egy fikarcnyit sem érdeklí.

– Vagy tán a családi vagyont veszi szemügyre? Most vetett rá egy pillantást, elnéző mosollyal megtoldva.

Ó, te szegény!

Háttra se pislantva távozott. Ha netán zaklatni merészeli, szépen tudtára adja... Istenem, sóhajtott, oda minden elhatározás. Már megint tudtára akar adni valamit valakinek... Javíthatatlan. Javíthatatlanul ostoba. Ráadásul nem is hazafelé tart, hanem az erdő felé. A fiú még azt hiheti, hogy találkára hívja. Hamar talált ürügyet, miért kell éppen ebbe az irányba mennie. Kellett az ürügy a Herceg miatt, kellett a lányok miatt, ha netán meglátnák, de legfőképp neki magának volt szüksége az ürügyre. Meglátogatja Vanek nénit és kiengeszteli. Ez emberi kötelessége. Nem volt benne biztos, csakugyan követi-e a Herceg, így hát, amikor a sarkon bekanyarodott, feltűnés nélkül félrefordította a fejét. Ott imbolygott mögötte, zsebre dugott kézzel. A kezdeményezés az öné, uram, én már a kisujjamat sem mozdítom. Végigment néhány utcán. A távolság ugyan csökkent köztük, de Natasa bosszúságára, kibírhatatlanul lassan. Ha minden ilyen sokáig tart neki, nem sokra viszi az életben, fintorította el az arcát, amikor már szinte kartávolságra megközelítette a Herceg.

– Csodálkozom, hogy magát ez szórakoztatja – fordult meg hirtelen Natasa, és kihívóan nézett a Hercegre. Hadd lássa, hogy nem afféle ijedt csitri, akit szórakoztat az ilyen gyerekes bújódsi.

– Nem akarom zavarni latifundiumának szemlélésében – vágott fintort a Herceg. – A kataszteri térképen megállapítottam, hogy az Olbramovic család birtoka sok négyzetmérföldnyi területen helyezkedik el a kastély körül.

Natasa meghökkent. Csakugyan megállapított valamit? Ez rá vallana! A tudományával akarja lepipálni. Ő csak találomra mondott Olbramovicokat, és sejtelve sincs, valóban így hívták-e a kastély urait. Tanulni, tanulni, tanulni! Ha többet tud, most nem kerül kutyaszorítóba. De lehet, hogy a Herceg is csak hóbörög. Óvatosan ránézett. Enyhe kedveszegettség látszott az arcán, nehéz lett volna eltalálni, mit gondol valójában.

– Nem olyannak születtem, aki él-hal a vagyonért. – Ez volt az egyetlen válasz, ami Natasának eszébe jutott. Nem volt rá túlságosan büszke.

– Dicséretes vonás – bólogatott bölcsen a Herceg. – Kizárólag szentimentális családi emlékek fűzik hát hozzá.

Szentimentális emlékek? Natasa szerint a szentimentalizmus az ostobasággal egyenlő, csak azt nem tudta, a Herceg is ezen a véleményen van-e. Vagy tán a szentimentalitás afféle nemes elérzékenyülést jelent? Tudja az ördög!

– Szívesebben beszélnék valami másról – mondta, s igyekezett előkelőnek látszani.

– Persze, persze, ahogy a grófkisasszony parancsolja. Ez a történet hemzseg a rangoktól. Ő herceg, én grófkisasszony vagyok, az apja szerint hercegnő, s ráadásul mind a ketten az új burzsoáziához tartozunk. Megörült a gondolatnak, hogy a Herceg is az új burzsoáziához tartozik. Te is megbélyegzett vagy, fiacskám! Mit mondanál erre?

– Beszélhetünk az időjárásról, az iskoláról... nem, az iskoláról nem, az nem eléggé magasztos téma... Inkább a cserebogarak halhatatlanságáról. Ahogy óhajtja.

Natasa megsemmisítő pillantást vetett a Hercegre. Úgy látszik, csakugyan ütődött egy kicsit. Degenerált, mint a született mágnások.

– Tudja, hogy nem óhajtok semmit?

– Untatom a grófkisasszonyt?

– Igen.

Natasa a kékvér-ötletet már nem találta olyan egyértelműen szerencsésnek. De hát ő az oka, a Herceg, mentegetőzött magában, minek majomkodott a tükör előtt abban a maskarában. Egy normális fiúval szemben senki sem folyamodna ilyen taktikához. Némán ballagtak egymás mellett, s Natasa nekikeseredve töprengett. Hagyja a fenébe az egész mesét, és valljon színt, vagy pedig foggal-körömmel kapaszkodjon meg benne? Sőt találjon ki valami újat, ami esetleg még segíthet rajta? Elmosolyintotta magát, immár határozott. Az igazság szép dolog, de az ember ne hagyja félbe, amibe belekezdett. A nap első számú jelszava: Hazudj, de ügyesen!

– Volt egy ősnagyném, Kunigundának hívták – kezdte komoly ábrázattal. – Nagyon különös személy volt. A családban legendák járnak róla. S állítólag megtévesztésig hasonlítok rá.

– Hm – felelte erre a Herceg.

– És tudja, mi tette olyan különössé? – folytatta rendületlenül Natasa. – Nem szenvedhette a férfiakat. Mihelyt megjelent a közelében egy családon kívül álló férfi, sápadni kezdett, elakadt a lélegzete, végül pedig hányt és hányt és hányt.

– Magával is előfordul? – kérdezte kedves mosollyal a Herceg.

Beugrottál, fiacskám, örvendezett Natasa.

– Sajnos, igen – suttogta a fejét lehajtva. – Persze csak igazi férfiak jelenlétében.

Telitalálat, telitalálat, ujjongott, látva, hogy a Herceg szinte beleizzad az egyenértékű válasz keresésébe.

– Szerencsére az igazi férfiak kihalófélben vannak – mondta rövid szünet után a fiú.

Nem sok, amit kisütöttél, fiacskám, nem sok!

– S hogyan végezte Kunigunda néni? – kérdezte váratlanul a Herceg, mintha megérezte volna, hogy a lány éppen egy elégtelent írt be neki a noteszbe.

– Az ősnagynéném – javította ki a Herceget Natasa. – Szörnyű módon, szörnyű módon... Ősnagynéném ugyanis holdkóros volt, s egyúttal félelmetesen praktikus nő. Ennél fogva mindent ki akart aknázni, még a holdkórosságát is. Tudta, hogy ha felmászik a kastély tetejére, az összes kéményseprő készültségben van. Nem említettem még, hogy rendkívül szép volt? – Most azt kellene mondanod, fiacskám, természetes, hogy szép volt, ha maga a megszólalásig hasonlít rá. Csakhogy te ilyesmire haláloed napjáig sem leszel képes! – sóhajtott fel magában Natasa, aztán folytatta. Most már maga is kíváncsi volt, mi sült ki ebből az egészből. – Nos hát, bódította a kéményseprőket, amint lebegve sétált fel-alá a tetőn, s amikor már... – itt röpketűnődés után az elbambultak szót az elbódultakkal helyettesítette – amikor már annyira elbódultak, hogy biztonságos rejteküket, a kéményt és a padlásablakot elhagyva követték, akkor... akkor történt.

Drámai szünetet tartott.

– Mi történt akkor? – kérdezte a Herceg kellő komolyság híján, s Natasát a reménytelenség érzése kerítette hatalmába. Bármennyire igyekszik is, ez a fiú folyton fintorgatja az orrát. De már nem visszakoehatott.

– Kunigunda ősnagynéném két falcsipke közé egy keskeny pallót szereltetett, erre csalogatta rá kormos képű imádóit, s amint a balga kéményseprő rálépett a pallóra, Kunigunda meghúzott egy titkos kötelet, a palló megbillent, a kéményseprő legurult a párkányról, és szörnyethalt.

Natasa a Hercegre nézett, kíváncsi volt, milyen hatást tesznek rá az ecsetelt borzalmak. A Herceg gyanakvónak látszott.

– Na és mivel csak kéményseprőket szemelt ki erre a célra, sose leplezték le, mindenki azt hitte, munkabalesetről van szó – tette még hozzá.

– Gonosz egy teremtés volt az a Kunigunda.

– Nagyon gonosz. Ki tudja, volt-e némi igazság a holdkórosságában... Nála sosem lehetett tudni semmit.

– Hogy lepleződött le mégis?

– A család, természetesen, kezdettől fogva tudott mindent. Sajnálták a kéményseprőket. Csak hát a család jó híre előbbrevaló volt, így aztán Kunigunda zavartalanul garázdálkodott tovább.

– S hogy végezte ez a bűbajos hölgy?

– Ki mivel vétkezik, azzal bűnhődik. Egy reggel ugyanott találták meg holtan, ahol azelőtt a kéményseprőket. Hogy s mint történt, senki sem tudja. Azt beszélik, de nagyon kérem, ezt senkinek se mondja el, beleszeretett az egyik kéményseprőbe, megkímélte a haláltól, illetve nem húzta ki alóla a pallót, s a kéményseprő, mivel már előzően kinyomozott mindent, megbosszulta barátait. Kunigunda halállal fizetett a kéményseprőkért.

– Egyetlenegy nő anyyi kéményseprőért?

A befejezés nem sikerült valami fényesen, ismerte el magában Natasa. Már csak mégsem engedheti meg, hogy Kunigunda felüljön egy férfinak!

– Ó, hát ez csak amolyan néprege. A valóságban Kunigunda továbbra sem szenvedhette a kéményseprőket, de azok összeesküdtek ellene, erőszakkal támadtak rá, a védtelen nőre, megragadták fönn a tetőn, kurta halálra ítélték, és letaszították a mélybe.

– Akkoriban nyilván rengeteg kéményseprő élt ezen a vidéken. Azóta hiánycikk. Ki hitte volna, hogy a maga ősnagynénje, Kunigunda a felelős, amiért a kéményseprő-szövetkezet kudarcot vallott a toborzással?!

Natasa nem méltatta válaszra a Herceget. Miért pazarolja fölöslegesen az erejét?

– Nekem meg volt egy nagybátyám, annak olyankor akadt el a lélegzete, ha földhöz teremtették.

Natasa ingerült lett. Már-már odavágta a Hercegnek: Nem kérem, hogy higgyen a szavamnak! De hirtelen mentő ötlete támadt.

– Mi igaz ezen a világon, s mi nem? – mondta filozofikus sóhajtással kísérvé szavait.

– A maga agyában született meg ez?

– Micsoda? – Natasa azt hitte, hogy a Herceg még mindig Kunigunda történetére céloz, de az egyszerűen valahogy egészen más lett.

– Amit az igazságról mondott.

– Hát nem így van? – mondta Natasa kihívóan, mert nem tudta, mi mást mondjon. Eszébe jutott, hogy apja könyvszekrényében van egy vékony könyv. A címe: Életünk igazsága.

Okvetlenül elolvassa.

A Herceg egyre töprengett.

– Nem tudom – mondta aztán, és első ízben látszott tanácstalannak.

Lám, őt sem érdekli a buta fecsegés, állapította meg magában Natasa.

– Nem tudom, de szeretném tudni – ismételte a Herceg halkán, inkább csak magának.

– Kínozza valami? – kérdezte önkéntelenül Natasa, de nyomban elpirult. Miért kérdezősködöm ilyen hülyén? Mintha bizony akadna fiú, aki bevallaná egy lánynak, hogy kínozza valami. A Herceg gyors pillantást vetett rá, mintha meg akarna bizonyosodni, nem gúnyolódik-e, elfintorította az arcát, aztán felöltötte megszokott kifejezését. De a vizsga tekintet és a fintor közti pillanatban úgy festett, legalábbis Natasa úgy látta, hogy teljes komolysággal a tiszta igazságot feleli majd neki.

– Igen. Fáj a hasam!...

– Akkor talán a legjobban tenné, ha hazamenne, nem gondolja? A biztonság kedvéért!

A Herceg nem válaszolt.

Úgy kell nekem, úgy kell nekem, ismételte magában Natasa, s azon törte a fejét, mi módon varázsolhatná vissza a meghittségnek azt a jóleső pillanatát, amelyet az imént olyan bután eljátszott. Csak hát ami egyszer elmúlt, elmúlt, sóhajtott fel, s megállt az előtt a ház előtt, amelyben Vanekné lakott.

– Hát én megérkeztem – mondta zavartan.

– Akkor minden jót – intett neki közömbösen a Herceg, meg sem állt, ment tovább. Natasa fülig pirulva futott fel a lépcsőn. Most aztán gyönyörűen elbántam magammal! Nyilván úgy festettem, mint aki vár valamit. Én várok valamit! Őtöle! Már csak ez hiányzott, hogy azt higgye, érdeklődöm iránta! Gyorsan fel kell világosítanom tévedéséről. Hogyan? Teljesen elegendő lesz, ha megmondom neki az igazat. Egyáltalán nem magáról van szó, Hercegem, maga csak egy figura a sakktáblán, két erős ellenfél párviadalában. Figura, melyet ide-oda tologatnak. Amennyiben a saját kisdud játékait akarja üzni, úgy fusson a Sápukóros Jana után. Az esetleg...

Megtorpant. Voltaképpen hol maradt Jana? Nem kelthetett gyanút ez a sietség, ahogy eltűnt a képtárból? Teljesen meglepedkezett róla, pedig valószínű, hogy valahol a sarkon leskelődött. A folyosóról ablak nyílt az utcára. Natasa óvatosan odalépett és kinézett.

A Herceg már eltűnt, nyilván eszébe sem jutott, hogy megvárhatná, az utca szélében-hosszában üres volt. De a sarkon valami mozgást észlelt, valaki állt ott, a jázminbokrok árnyékában. Nem a Herceg az, nem fiú, szoknyát visel, a haja szőke. Natásának nem sok fejtörésébe került, hogy rájöjjön, ki az. Tehát a kedves Jana követte! Natasa elnevette magát. Hát nem gyönyörű, hogy egyszer őutána is nyomoznak?! Még ha csak egyedül Jana a nyomozó, akkor is siker. Mert most majd az is gyűlölni kezdi. Sorrendben a harmadik. Először Jirina, aztán Libuse, most pedig Jana. Még Zdenával kell összerágnia a patkót. Hadd legyen teljes a létszám. Mind gyűlölni fognak, meggyűlölnek, ízlelgette a szót. Sőt – megölnek. Vagy valami szörnyűséget követnek el ellenem. Igen, és csak majd a síromnál döbbenek rá,

mennyire igazságtalanok voltak hozzám. Milyen szörnyű, amit tettek velem. Becsöngetett Vanek nénihez.

– Jé, Natasa – fogadta örvendezve a néni, nyilván elfelejtette, mennyire haragudott rá. – Éppen indulni akartam hozzátok a fehérneművel.

– Anyukám azt monda, jöjjetek él érte – füllentett Natasa, s örült, hogy legalább nem esik ki a gyakorlatból.

– Ugyan már, csak nem cipekedsz! Bedobom a kocsiba, és egykettőre nálatok vagyok.

Natasa egészen nekilelkisedett, amint elképzelte, hogyan taszítja majd Vanekné a bőröndökkel megrakott förtelmes gyerek kocsi. Ha netán a Herceg mégis vár rá – nem adta fel végleg a reményt – isteni látványban lesz része. Csakhogy minden rosszban van valami jó is. A fehérneműs gyerek kocsis százszázalékos alibi. A Herceg nem hiheti, hogy az ő kedvéért jött ide. Jana szintúgy. Mesés lesz, igazán mesés!

– Akkor hát megyünk! – kapta fel a fehérneművel teli dögnehez bőröndöt.

– Megszakadsz! – káromta rémülten Vanekné, és kihúzta az erkélyről az ismert csúf alkalmatosságot, a keservesen nyikorgó kerekű rozoga tyúkketrecet.

– Van énnekem erőm – lihegett Natasa, de a biztonság kedvéért letette a bőröndöt. Ha persze a Herceg elpárolgott, minden igyekezet hiábavaló, mert akkor Jana is biztosan ott kullog valahol annak a nyomában... Na és? Akkor se megy veszendőbe semmi: véghezvittem egy jó cselekedetet. Lesz egy jó pontom, nyugtatta magát. Elkomolyodott. Jótettet nem azért visz véghez valaki, hogy jó pontot szerezzen.

Kivonszolta a bőröndöt a ház elé, s reménykedve szétnézett. Aztán nyugodt mosolyt erőltetett az arcára, és segített Vaneknének kigördíteni a kocsit a házból. Ma biztosan agyondicsér majd anyunak, elmondja rólam, hogy a megtestesült készség vagyok.

Vidáman dökögött, nyikorgott a kocsi, mintha csak a tisztaságban nyugtalanul baktató Hercegnek muzsikált volna. Sikerül két legyet ütnöm egy csapásra, állapította meg Natasa. Hármát, javította ki magát. Néhány utcával odább ott fényelt Jana aranyszőke haja.

VII

– Mi van ezzel a lánnyal? – csóválta a fejét másnap az iskolában Zdena, amikor Janát már másodszor intették meg a szórakozottsága miatt, s ráadásul ötösre felelt földrajzból, ami pedig a kedvenc tantárgya volt. – Úgy bámul, mint aki a holdról pottyant ide.

Natasát idegesíteni kezdte valami. Lelkiismeret-furdalást érzett. Lehetséges, hogy az fáj Janának?... Csakugyan beleszeretett a Hercegbe, és most szenved? Képtelenség, még csak szót sem váltott vele, nyugtatta meg magát gyorsan Natasa. Jana egyszerűen feltűnésre törekszik. Különben, még ha nem így van is, az ő lelkiismerete tiszta. A Hercegnek biztosan nem tetszene Jana, ellenszenvesnek találná a csipogását. Rá se nézne. Nem, Natasa nyugodt lehetett, nem állt útjában Jana boldogságának. Ráadásul őt a legkevésbé sem érdekli a Herceg. Meg kell Janának mondanom, jutott eszébe Jana meggyötört arcát látva. Legalább e tekintetben megnyugtatom. Már-már félrehívta, közeledett a padjához, de Jana hirtelen olyan gyűlölködő pillantást vetett rá, hogy meghátrált. Milyen hülye vagyok én! – korholta magát. Épp az én nyugtató szavaim hiányoznak neki! Az nyugtatná meg, ha kikaparhatná a szemem.

A délután kibírhatatlan lassan telt. Kézimunkaórájuk volt, kötenyt varrtak, s Natasa mérgelődött. Világéletében gyűlölte a kézimunkát. Lassan szúrogatta a tűt a fehér vászonba, úgyis Vanek néni fejezi majd be, jobb hát, ha nem tesz benne sok kárt. Irigykedve nézte Jirinát, aki a kézimunkaórákon mellette ült. Milyen ügyesen megy neki a varrás! Jirina mindenben ügyes, tornaórán sem akad párja az osztályban. Biztosan ezért fogadnak neki szót a lányok, eszmélt fel Natasa, és csodálkozott, hogy erre eddig nem jött rá. Hát nem csodálta-e ügyességéért Jirinát ő maga is éppen eleget? Egyszer csak Jirina figyelmeztette, hogy fordítva varrja a csipkét a kötényre. Mi az, mi történt? – pillantott körül gyanakodva Natasa. Jirina ma szokatlanul kedves. Nyilván kihallgatáson fogadta Janát, s rájött, hogy ha akar, ha nem,

számolnia kell velem. Hát mégsem terveztem egész rosszul. Most már csak valami jó ötlet kellene a befejezéshez... Ugyan már! Ötlet volna, gondolta jókora adag bosszúsággal, s ha tegnap a Herceg az ő megjegyzésére nem kezdi azt a furcsa eszmecsere az igazság mibenlétéről, egy percig sem gondolkozna a megvalósításon. Hiszen miért csinálta az egészet? Hatalmába akarta keríteni a fiút, s átjátszani a lányoknak. Nagystílusú gesztussal prédául odadobni nekik. És most tessék! Folyton arra kell gondolnia, milyen szörnyű mód elhagyatott itt ez a fiú, senkije sincs, s éppen őt tüntette ki a bizalmával. Ne túlozzunk, intette magát mérsékletre. Na de, túlzás ide, túlzás oda, akkor sem szabadna, hogy megtegyen vele ilyet. Csakhogy aligha kerüli el a sorsát. Miért kímélje? Úgyis eltűnik innen, nem számít neki, de ő tovább is itt kénytelen élni. Talán egész életében. Jana és Jirina már percek óta sugdolóznak. Natasa felfigyelt. A nap első számú jelszava: Légy résen! Végképp nem tetszik neki a pislogatásuk, a szünet alatt valósággal tapintható feszültséget érzett a levegőben. Megegyez a kalapját, ha ezek nem főznek valamit. De hát mit? Úgy intézte a dolgot, hogy együtt menjen hazafelé Libuséval, s próbált belőle kiszedni egyet-mást. De Libuse vagy nem tudott semmit, vagy a természetét meghazudtolva jellemesen viselkedett. Vagy pedig olyasmiről van szó, amit semmiképp se mondhat el nekem, jutott eszébe Natasának a harmadik lehetőség. Azért olyan megkukult. A lányok elkövettek valamit, vagy készülnek valamire, ami Libusénak túlon túl sok. Amikor látta, hogy Libuse hallgat, rendületlenül hallgat, sőt a végén kis híján elsőkik előle, szinte biztos volt a dologban. Andalogva ment hazafelé, s hiába ismételtette magában, hogy semmit sem tehetnek ellene a lányok. Nem tudott szabadulni a szorongástól. Végül még arra is gondolt, hogy meglátogatja Zdenát, Zdena olyan lágyszívű teremtés, könnyen meghatódik, és mindent kitálal. Csakhogy aztán éppen olyan könnyen kitálalhatná Jirinának is, hogy puhatolózott felőle, erre pedig Natasának semmi szüksége sincs. Jirinának erősnek kell őt látnia, magabiztosnak, egyenrangú partnernek. Ha elárulom, hogy félek, Jirinának rögtön megnő a szarva, s odalesz minden. A legrosszabb ez a meddő várakozás, sóhajtott fel, amikor szobájában odaült az ablak mellé, azzal a szilárd elhatározással, hogy a nap hátralévő részét tanulással tölti. Így tán gyorsabban telik az idő.

A lakásban csönd, sehol senki, csupán a hallban, az asztalon egy cédula, anyja írta nagy sietve: „Későn jövünk, főzz magadnak tojást. Vegyél kenyeret.” Kenyeret már hozott, a tojást megfőzte. Pillanatnyilag huszita ütközeteket ismételtetett, de az esze minduntalan elkalandozott. Együtt vannak most a lányok? Engem szapulnak? Mit főznek ellenem? Hát a Herceg? Tudja már, hogy hol lakom. Tegnap egészen idáig követte a család fehérneműje alatt nyikorgó gyerekkocsi útját. Hazáig kísért, anélkül, hogy Vanekné bármit is észrevett volna. Ugyan már, Vanekné venne észre valamit! Akár egy század lovag követhetné a páncéljával csörömpölve, Vanekné hátra se pislantana. A legfőbb dolog az éberség, mondogatja a tornatanár a kosárlabda mérkőzéseken. Vanekné éppenséggel nem jeleskedik ezzel a tulajdonsággal, különben nem kerüli el a figyelmét a Herceg. Egyáltalán nem fedezte magát, alig pár méterrel ballagott mögöttünk, s ráadásul fütyörészett. Biztosan megfigyelte, hogy ebben a házban lakom. Natasa kissé félrehúzta az enyhén keményítőszerű függönyt. Tegnap, mikor megérkeztek, tüstént felrakta, abban a reményben, hogy a Herceg megpillantja az ablakban. Ha csakugyan látta, úgy illenék, hogy most itt bolyongjon a közelben. Ha elhagyatott, és nincs senkije, ha gyötrődik, és szükségét érzi, hogy elbeszélgessen valami értelmes lényel... Már megint képzelődöm, már látom magam, amint lelki vigaszt nyújtok a Hercegnek. S mindez azért van, mert tegnap kicsúszott a száján egy kurta mondat az igazságról. Lehet hogy csak úgy beszélt a levegőbe, egyszóval locsog, mint én. Csakhogy ő nekem nem dül be. Én pedig őneki igen. Csoda, hogy el nem bögöm magam miatta! Pedig inkább azon törném a fejem, hogyan játszom át legügyesebben a lányoknak, hogyan készítem el és tálaljam fel nekik. Ez kéne, hogy az egyedüli gondom legyen. Na és Brumi? Ne feledkezzünk meg Brumiról! Jó, tegnap nem küldtem neki csokrot, de mihelyt ez az ügy lezajlik – s remélem, hogy rövidesen lezajlik, ha pontosan nem tudom is hogyan –, mindenért kárpótolom. Naponta

kap majd csokrot. Legkevesebb egyet. Most ez egyszer meg kell bocsátania, majd nagyon udvarias formában igazolom magam a mulasztásért. Majd Nagy Prokop vette át a vezetést ezer... Meg akarta nézni a könyvben az évszámot, de közben besötétedett, hát kinyújtotta a kezét, hogy felgyújtja a villanyt. Már majdnem elcsavarta a kapcsolót, de odakint léptek koppantak a járdán. Letette a könyvet és hallgatózott. Nem gyújtotta fel a villanyt. Hogyne, majd reflektorfényben ül itt! Felvetette magát az ablakpárkányra, egy pillanat, s a kertben termett. Nem tudott eléggé örülni, hogy sötét szvetter van rajta, s a fűvön át a kerítéshez szaladt. Megzörrent a bokor, s az illető a kerítésen túl megállt.

Egy darabig mind a ketten vártak.

Natasa kényelmetlenül állt, a fél lába zsibbadni kezdett. Hogy az ember mi mindent el nem szenved a kaland hajszolásában, fintorította el az arcát, igazán mozdulhatna már Ófensége! De Ófensége a füle botját se mozdította, állt csendben valahol a félhomályban. Natasa hiába kereste a levelek közt átderengő sziluettjét. Hátranézett. Mögötte a világos füves térség, és a még világosabb házfal. Ez azt jelenti, hogy a Herceg látja őt. Úgy rajzolódik ki előtte, mint a céltáblán a bábu. Vagy tán egybeolvadnak körvonalai a bokrokkal? De egyáltalán: ő az ott? Nemcsak képzelődés az egész?

A nap első számú jelszava: Legjobb védekezés a támadás! Natasa hirtelen széthajtotta a bokrot, és szemben találta magát a Herceggel.

– Nem látta a sündisznókat? – kérdezte. A lehető legbájosabban igyekezett mosolyogni. Ne higgye a Herceg, hogy meglepte.

A Herceg hallgatott, s furcsán festett.

– Nem látta a sündisznókat? – ismételte meg Natasa a kérdést kissé bizonytalanul.

– Nem láttam – felelte halkán a Herceg. Ismét csend.

Natasa feltette lábát a kerítés kiugrására, nekidült a léceknek, és a felső végük fölött közletről vizsgálta a Herceg arcát. Mi lelte? Nem jutott neki kenderföld? A Herceg is közelebb lépett, de valahogy habozva, kelletlenül, s hirtelen elferdítette a száját.

– Hát – mondta –, mi lesz? Várok.

Natasa meglepetve nézett rá. Ez meg micsoda?

– Kész vagyok teljesíteni minden kívánságát – nevetett a Herceg. Nevetése Vanek néni fekete gyerekkocsijának nyikorgásához hasonlított. Az istenért, miféle kívánságaim vannak énnekem? – hüledezett magában Natasa. Mit locsog ez itt?

– Én menjek be magához, vagy maga jön el hozzám? – folytatta a Herceg ugyanazzal a nevetéssel fűszerezve. – Illetve, bocsánat, én menjek be hozzád, vagy te jössz el hozzám. Hiszen tegeződünk.

Ő bolondult meg, vagy én? Natasa egy szót sem értett.

– Hát akkor megyek én. Persze a kapun. Eszemben sincs, hogy kerítést másszam.

Ha megmozdul, Natasa biztosan felsikolt, de a Herceg egy helyben állt, s ezzel őt is odaszegezte a kerítéshez, képtelen volt leugrani és elfutni. Pedig úgy szeretett volna hazarohanni, becsukni az ablakot, ajtót, fejére húzni a paplant...

– Inadba szállt a bátorságod?

– Meghibbant? – dadogta Natasa.

– Én, hercegnóm? – nevette el magát a Herceg, s lépett egyet Natasa felé.

Natasában a félelem erőt vett a zsibbadtságán. Eleresztette a kerítést, és rohant a fűvön át a ház felé. Felvetette magát az ablakba, mit sem bánva, hogy a szoknyaszegélyét elkapta a csurgó. A műanyag kelme furcsa, szinte ijesztő hangot hallatott, s Natasa úgy csapta be maga mögött az ablakszárnyat, hogy a szoknyaszegély a ráma közé szorult. De nem nyitotta ki újra az ablakot, inkább a fején keresztül lehúzta a szoknyát, és hagyta lógni. Lehúzta a redőnyt, és kulcsra zárta az ajtót. Aztán kimerülten leroskadt az ágyra. Halotti csend vette körül.

Mitől ijedtem meg annyira? Természetesen nem a Hercegtől, a szavaitól, a fintorgásától és a nyikorgó nevetésétől. Persze hogy nem! Alighanem csakugyan megbolondultam. Ez egyszer

megint áldozata lettem látnoki sejtelmeimnek, amelyek azt súgták, hogy valami történik, valami borzalmas. Hülyeség! Mindössze arról van szó, hogy a Herceg ütődött. Ütődött és furcsa. Különben nem történt semmi. Ha megijedtem, magamra vessek! A Herceg tréfát űzött velem, és én bedúltem neki. Különben nem történt semmi. Megismételte ezt a mondatot. Különben nem történt semmi. Fölkelek, felhúzó a redőnyt, és felgyújtom a villanyt. Nem vagyok anyámasszony katonája.

Felkelek, mondta hangosan. Felkelek, és felgyújtom a villanyt. Nem félek. Nem történt semmi.

Am továbbra is ülve maradt, vacogott, képtelenül arra, hogy a fürdőszobába menjen, és felöltse a pizsamáját. A szülei szántsándékkal késlekedtek.

Felkelek, mondta.

Felkelek, felgyújtom a villanyt, és nem félek. Végül is elszunnyadt ruhástól a rekamién, és úgy aludt egészen reggelig.

VIII

Natasával időnként előfordult, hogy elaludt, s aztán kitartón nyafogott az anyjának, hogy ne kelljen iskolába mennie. Ritkán járt sikerrel a nyafogása. Anyja könnyörtelen volt, s nem ült fel a ravaszkodásnak: például rögtön észrevette, hogy a lázmérő higanyszála dörzsölés révén szökött fel harminchét fölé. De Natasa ezen a reggelen épp hogy csak belépett a hálószobába – röviddel azelőtt vette fel a pizsamát –, anyja aggódva nézett rajta végig:

– Nincs valami bajod?

– Mindenem fáj – csipogta Natasa. Hazudnia sem kellett.

Anyja a homlokára tette a kezét.

– Csupa tűz vagy.

– Pedig csak harminchét... – újságolta Natasa örömmel, mert biztosra vette, hogy láz nélkül is otthon maradhat.

– Furcsán nézel ki. Öltözz fel, és menj el Kovaihoz. Majd odatelefonálok.

Jobb volna, ha ő jönne ide, gondolta Natasa magában, így esetleg elküld az iskolába, holott a beteglátogatásra előbb, mint délután, biztosan nem érne rá, s megúsznám a napot. Azonban meg se kísérelte, hogy ellenvetést tegyen. Ha nincs lázad, nem fáraszthatod ide, mondaná az anyja. Bár az orvos biztosan készséggel jönne, hiszen a fia érettségi előtt áll.

– Megmostad a nyakad?

– Sajnos, rég elmúlt már az az idő, amikor nem mostam a nyakam – sóhajtott Natasa.

Anyja elnevette magát. Viszont ő halálos komolyan gondolta a sajnos. Milyen gyönyörű volt az az idő, amikor még kicsi lány volt, és semmilyen gondjai nem voltak. Ha ma iskolába kell mennie, talán belehal. Nem tudja, miért, de biztosan belehalna. Vagy elkövetne valami szörnyűséget. Jirina, Libuse, mindenki ellen. Levegőbe röpítené az osztályt. Nemcsak az osztályt, az egész iskolát. Az egész várost. A Herceggel egyetemben. Na és főleg önmagával egyetemben.

Néha kellemes a protekció, mondogatta útközben az orvoshoz menet, tudta, hogy mindjárt sorra veszik, Jirinának fél napot kellene várakoznia a rendelőintézetben. Csakhogy Jirinának soha semmi baja, a hozzátartozóinak ugyanúgy. Mi nem engedhetjük meg magunknak azt a fényűzést, szokta mondani Jirina. Tán még az évenkénti influenzámat is irigyli, gondolta. Natasa, és hirtelen olyan erős gyűlöletet érzett Jirina ellen, mintha ő tehetne a Herceg esti viselkedéséről. Összeszorult a gyomra. Hátha valóban úgy van? Hátha Jirina valami titokzatos módon képes ilyesmire? Eh, jobb rá se gondolni. Most talán kap egy gyönyörű ragályos betegséget, senkinek sem szabad majd ellátogatni hozzá, s mire felgyógyul, minden feledésbe megy. A Herceg elköltözik oda, ahonnan jött, Jana megnyugszik, Jirina visszafogadja a kegyeibe. Mintha bizony számítana neki valamit bármelyikük is!

A legvacakabb hangulatban lépett a rendelőbe.

– Na mi van, kisasszony, mi a bajunk? – kérdezte nagy hangon az orvos. Az volt az elképzelése, hogy kedélyesen kell társalognia Natasával.

– Nem tudom, tulajdonképpen semmi bajom. Csak valahogy furcsán érzem magam – kezdte Natasa. – Az anyu akarta, hogy eljöjsek – tette hozzá óvatosan. Ha az anyjára keni a dolgot, az orvos valószínűleg pár napig otthon hagyja. Mégpedig nyugodt lelkiismerettel. Elvégre nem tudhatja, hogy egy ilyen fiatal testben mi minden megy végbe. A biztonság kedvéért még hozzáfűzte, hogy fájdogál neki azon a tájon, ahol – úgy gondolta – a mája van. Levetkőzött, az végigkopogtatta, egy csillogó fémhallgatóval megcsiklandozta a hasát, belenézett a torkába, megmérte a pulzusát, megmérte a vérnyomását. Mindent feljegyzett, aztán fürkészőn ránézett.

– Nincsenek valami gondjaid?

Natasa érezte, hogyan pirul el. Lehetséges, hogy észrevett valamit? Ugyan, csak nem lát az ember bőre alá azzal a hallgatóval! S ha mégis, hát nem a bőre alatt van, ami van. Sem a gyomrában.

– Két-három napig otthon maradsz, aztán majd meglátjuk – zavarta fel töprengéséből az orvos.

Még egy pillanat, és kiönti előtte a szívét. Tán az egész hosszú históriát elmondja neki. Csakhogy az orvosnak rajta kívül más páciense is volt.

– Holnap megnézek – mondta az orvos, mintha csak megérezte volna a csalódását, és ő ismét elpirult. Csak nem olvas a gondolataimban? Ne higgye, hogy összeesem itt.

– Nem akarózik iskolába menned – nevetett az orvos.

– Ezt mondjam anyunak?

– Nyugodtan. Ezt meg váltsd ki a gyógyszerárban.

– Iskolaundur elleni gyógyszer?

– Olyasvalami.

Elképzelte, mennyire megrémül az anyja, ha majd az orvos közli vele a vizsgálat eredményét. A lányának kissé megbomlott az idegrendszere. A lánya egy kicsit bolond. Nyilván az idegeire gyanakszik, azért írt elő neki B-vitamint és Hystepset. Mind a kettő bolondulás elleni gyógyszer. Mégiscsak igaza volt, amikor kétségbe vonta normális voltát, lám, az orvos is elismerte. Pedig nem is említett neki semmit. Szerencsére. Valóságos gyönyör az idegekre betegeskedni, nyilván ez is az új burzsoázia kiváltsága. Jirina biztosan nem engedhetné meg magának.

Élénk színekkel ecsetelte magában az elkövetkezendő napokat. Csupa figyelem veszi majd körül, Vanekné kislábosokban hordja neki a sok jóféleseget, az anyja napjában négyszer hazaugrik, mert furdalja majd a lelkiismeret, hogy elhanyagolta a gyereket. Az apja tán végre-valahára megtanítja sakkozni. Főleg pedig: a Herceg szépecskén a kerítésen kívül marad, s nem fogja terhelni a bárgyúságaival. A lányok látogatásait szintén letiltja. Otthon elővette a fehérneműs szekrényből a legszebb pizsamáját, a máslis világoskéket, s bebújt az ágyba. Ahhoz képest, hogy az éjszakát ruhástul a rekamién töltötte, ez éppenséggel nem volt kellemetlen. Mielőtt elaludt, nagy sietve megjött Vanekné. Buzgón kérdezgette, mire van gusztusa, és áthúzta az ágyneműjét. Natasa a gondjaira bízta a recepteket, útközben elfelejtette kiváltani, most hát arra hivatkozott, hogy nagyon gyengének érezte magát – és rántott csirkét rendel. Vanekné máris szaladt. Abból ítélve, hogy olyan keveset beszélt, következtetni lehetett, hogy utasítást kapott: hagyja Natasát pihenni.

Úgyhogy nyilván komoly a bajom, fintorította el az arcát Natasa, s nyelvet öltött magára a tükörben. Hanem én valahogy csakugyan furán festek, hökkent meg. Sápadt vagyok, szinte zöld. Talán igazán beteg? Az orvos igazán megállapított valamit? Meg kellett hogy állapítson valamit, mert anyu biztosan a lelkére kötötte, hogy semmiféle iskolakerülésben ne támogasson. Én pedig nem szimulálok.

Kibújt az ágyból, levetette a pizsamakabátot, s tüzetesen szemügyre vette magát a tükörben. Megállapítható így az emberről, hogy nincsenek rendben az idegei? Hiszen a térdemet se kocogtatta meg, pedig az idegbajt úgy vizsgálják ki. Érdekes, nem tudom, szimulálok-e, vagy sem. Legjobb lesz várnom, majd csak kisül valami. Egy darabig még a betegségével foglalkozott, aztán a gondolatai fokozatosan áttértek a Hercegre, az előző esti beszélgetésükre. Ez hát a vég, döbönt rá. Erről teljesen megfélekedett. Fekszik majd az ágyban, és erre gondol. Hamisítatlan tragédia. Holmi idegen nők sorsáról olvas majd, s közben a Hercegre gondol. A Hercegre meg a lányokra. Hátha elkövetek ellene valamit. Vagy elkövetnek. De mit? Hacsak nem beszéltek véletlenül a Herceggel, és nem zsongták tele a fejét!... Igen, ez lehetséges, ő pedig, ahelyett, hogy tenne valamit, itt hever majd az ágyban, s képzelete szüli a helyzetek ezerféle változatait, amelyekre sor kerülhetett, és még sor kerülhet.

Ebéd után, könyvekkel tömött táskával, beállított az anyja. Minden a terv szerint halad, fintorította el az arcát Natasa. Krimet is szabad olvasnom.

– Naponta két órát sétálhatsz – mondta az anyja. – Egy órát délelőtt, egyet délután.

– Nem akarok sétálni – vágta rá gyorsan. Hogyisne! Hogy meglásson valamelyikük, és hírül vigye, hogy kutya bajom, csak félek középük menni. Éppen az hiányzik még!

– Jól van, ne idegeskedj! Ha nem akarsz, nem muszáj. Csak féltem, hogy majd unatkozol.

Natasa hallgatott. Úgy látta, legjobb lesz, ha nem magyarázkodik. Az anyja alighanem olvasott valamit az idegbeteg gyerekekről.

– Úgy beszélsz, mintha egy évig kellene feküdnöm – mondta és elkomorult. – Semmi bajom. Egyáltalán semmi.

A hatás tökéletes volt.

– Persze hogy semmi bajod. Csak egy kicsit gyöngye vagy. Pihened kell.

– Akkor miért küldesz sétálni?

Valóságos gyönyör az elkényeztetett gyerek szerepét játszani. Délután kívánságokon törí majd a fejét. Egy betegség felér a varázsgyűrűvel.

– Ide hozom a telefont, jó? – mondta az anyja, mert már nem tudta, mivel vidítsa fel.

– Még mit nem! – kiáltott fel rémülten Natasa. Ezúttal igazán megrémült. – Senkivel sem akarok beszélni. És látni sem akarok senkit. Semmiféle látogatóra nem vagyok kíváncsi. Beteg vagyok. Olyan beteg vagyok! – Hogyne, hogy Libuse faggassa, mi baja! Sokkal hatásosabb, ha anyja közli Libuséval, hogy, sajnos, Natasával nem beszélhet. Állapota súlyos. Libuse biztosan így adja majd tovább. „Állapota súlyos.” Hiszen nem is ő volna, ha nem sütné el ezt a frázist.

– Hidegvacsora pedig nem kell! – jelentette ki anyjának búcsúzóul. – Mindig hidegvacsorával intézel el.”

Fájt neki egy kicsit, hogy anyja olyan gondterhelt, de azért nem mondott le a kíntásáról.

– Nem elég csak megszülni a gyereket – mondta.

– Azt hiszem, eltompultál – csörrentett rá az anyja. – Úgy látszik, nem olyan veszélyes ez a betegség.

De Natasa jól látta, hogy anyja nem beszél komolyan. Egyszerűen elhanyagolt gyerek vagyok, sóhajtott fel, s az anyám most ébred rá. Csakhogy már elkésett. Végleg elkésett. Ebben a korban semmire se megy velem. Végérvényesen elhanyagolt és romlott vagyok. Ma az orvosnál örültem a protekciónak. Pálcát törhetnek felettem. Késő bánat eb gondolat. Ki tudja, nem magamnak akartam-e megkaparintani azt a fiút is, tőlem minden kitelik. Irigyeltem Janától. Irigykedem mindenkire, akinek van valamije, mivel nekem nincs. Talán Jirinát is irigylem, amiért nincs leányszobája.

Natasa befordult a fal felé, és fejét a párnába fúrta. Szentül hitte, ha valaki most tudná, mit gondol, nem kételkednék a hibbantóságában. Irigylő Jirinát, mert nincs lányszobája. Irigylő a lányokat, amiért olyan vihogó kis buták! Eh, teljesen elmegy az esze, kényszerzubbonyt húznak rá, s a szájából csöpög a fehér hab. Betuszkolják a mentőkocsiba, és a Herceg a kerítésnek dülve, keservesen megbánja a viselkedését. Furdalja a lelkiismeret, és gyötrődik. Gyönyörű volt az elképzelés, amint a Herceg gyötrődik.

A szobába belépett Vanekné.

– Leveled van, Natasa.

Natasa tágra nyitott szemmel bámult a borítékra, amelyen se bélyeg, se pecsét nem volt.

– Ki hozta?

– A postaládában volt.

Gyanakvással vette kezébe a levelet. Előre tudta, hogy semmi jó nem lehet benne.

Csöngették. Natasa ijedtében a földre ejtette a levelet. – Halott vagyok – visitotta –, mindenkinek mondja azt, hogy meghaltam.

– Jó, jó – csitította Vanekné, bár neki magának is elkélt volna egy kis vigasz.

Kiment ajtót nyitni. Natasa várakozón ült fel az ágyban. Tudta, hogy innen nem hallhatja, amit az előszobában beszélnek, hacsak fel nem kel, és lopva ki nem nyitja egy kicsit az ajtót. Lábát letette a földre, óvatosan, nehogy hozzáérjen a levélhez, és gondolkodott. Érdekes volna megtudni, kivel beszél Vanekné. Könnyen lehet, hogy majd eltitkolja előtte, kivált ha valami kellemetlenségről van szó. Igen ám, de ha a titokzatos vendég netán bejön egészen a hallba, meglátna esetleg, hogy mozog a kilincs, s rájönne, hogy ő nem halott, vagy legalábbis nem halálosan beteg, s erőszakkal behatolna ide hozzá. Már a puszta gondolatra is összerezett, bár sejtelve sem volt, ki lehetne az az erőszakos vendég. Mindenesetre ajánlatosabb legyűrnie a kíváncsiságát, főképp, ha minden kockázat nélkül megbújhat a függöny mögött, és szemmel tarthatja a kaput.

Az előszobában csapódott az ajtó.

Natasa kiugrott az ágyból, és az ablakba állt. Megszokott őrhelye volt ez, gyakran leste meg innen, kivel és milyen hangulatban jönnek haza a szülei. De a hallban már közeledtek Vanekné léptei. Mitévő legyen? Az utolsó pillanatban ugrott vissza az ágyba, s magára húzta a takarót.

– Libuse járt itt. Kérdezte, beteg vagy-e.

Tehát kémszemlére küldték Libusét, derítse ki, mi van velem. Telitalálat! Egy regénybeli mondat jutott az eszébe: Mind nagyobb titokzatosság vette körül. Igen, így. Mind nagyobb titokzatosság vette körül. Talán nem is regényben olvasta, hanem most találta ki.

– Mit mondott neki?

– Hogy nyugalomra van szükséged.

– Azt kellett volna mondania, hogy meghaltam.

– Micsoda ötleteid vannak – komorodott el Vanekné. Sokkal szívesebben bugyolálta volna félóránként vizes lepedőbe, és szedte volna le róla az agyonizzadt pizsamát. Ez a betegség kívül esett tapasztalati körén. Mihelyt kiment, Natasa lehajolt az ágyról, hogy lássa a még mindig földön heverő levelet. A címzés az alsó oldalán volt, a felsőn csak egy ferde kereszt rajzolódott ki gyöngén a ragasztás nyomán. Feladó nincs. Kezébe vette a szandálját, és olyan vigyázatosan, mintha minden pillanatban várná, hogy felrobban, megfordította vele a levelet. Három tonna ekrazit talán kevésbé volna veszélyes. Nézte a saját nevét, az állóírással írt, kihegyezett végű betűket. P. Natasa, HELYBEN. Ezt a HELYBEN-t máskor nevetségesnek találná. Persze hogy HELYBEN. Hol másutt?! De ma nem volt nevetnivaló kedve. Az írást nem ismerte. Annyi bizonyos, hogy nem a lányok valamelyikének írása. Néhányszor belebökött a levélbe, aztán hosszában végighúzta rajta a szandál orrát, hogy megbizonyosodjék, nincs-e valami beletéve. Nem volt. Semmiféle további titkot így kívülről nem lehet megfejtetni. Fel kell bontania a levelet. Feltépni a borítékot, és megnézni, ki szerencsétlenni a figyelmével. Csakhogy épp ehhez nem volt kedve Natasának. Bárki írta is a levelet, számol vele, hogy a címzett elolvassa,

tudomásul veszi a benne foglaltakat. Ha tehát nem bontaná fel, gyönyörűen keresztülhúzná a titkos levélíró számítását. A baj csak ott van, hogy az ismeretlen – férfi vagy nő – ezt valószínű nem tudná meg. Egész más volna a helyzet, ha lenne kinek visszaküldeni a levelet felbontatlanul. Így azonban... De várjunk! Hiszen nem kell elárulnia magát, hogy felbontotta, ha felbontja is. Elszántan kezébe vette a levelet, és beszakította a boríték felső szélét. Vesztembe rohanok, torpant meg egy pillanatra. Okvetlenül tudnom kell, mi van benne? Hiszen rögtön mondtam, hogy nem lehet benne semmi jó. Miért akarom magammal elhitetni, hogy ismeretlen jó barát írja, mikor legfeljebb csak ismeretlen ellenségeim vannak? Dobd a levelet a vécébe, és húzd le rá a vizet. Ez a legokosabb, amit tehetsz.

E buzdító monológ után mutatójával feltépte a borítékot, és kivette belőle az összehajtogatott levélpapírt. Kezdetől fogva reménykedett, hogy a Herceg írt neki, a tegnapiakért mentegetőzik, de nem akarta magának ezt bevallani, hogy aztán esetleg ne kelljen keserűen csalódnia. Kinyújtott kezében tartotta a papírt, minél távolabb a testétől, csak egy gyors pillantást vetett rá. Mintha a jót, akár a rosszat, cseppenként akarná ízlelgetni. A levél szövege nagyon rövid volt, mindössze két sor, s nem írták alá. Nem úgy festett, mint mentegetőzés. Eh, legyintett Natasa, jöjjön, aminek jönnie kell.

„Ha meg kell történnie, hát akkor tizenegy tájban. De nem szeretném, ha kellemetlenségem lenne a dologból.”

Legalább ötször elolvasta, de az volt az érzése, elolvashatná akár ezerszer is, nem lenne tőle okosabb. A fény felé tartotta a papírt, nincs-e rajta valami titkos üzenet, de semmi jel sem vallott ilyesmire. Centiméterről centiméterre megvizsgálta a borítékot. Sehol semmi. Vanekné lépett a szobába.

– Nekem már mennem kell. Nincs szükségem még valamire?

Megrázta a fejét, de aztán visszahívta az asszonyt.

– Nem tudja, körülbelül hány órakor hozták ezt a levelet?

– Délben még nem volt ott – mondta lassan Vanekné, aki nyilván nem értette, miért olyan fontos ez.

– Nem látott senkit?

– Kit?

– Hát, nem látta véletlenül, hogy valaki bedob valamit a levélszekrénybe?

– A postásra gondolsz?

Natasa nagyot sóhajtott. Ennél a korlátolt személynél nem vezet eredményre a nyomozás.

– És holmi gyanús alakot se látott?

– Gyanús alakot?

Vanekné elővette az éjjeliszekrény fiókjából a lázmérőt. Szerinte itt csak magas lázról lehet szó.

– Úgy értem, nem tekergett-e itt valaki, és nem bámult-e az ablakainkra – magyarázott visszafojtott indulattal Natasa.

– Miért?

Dühösen a falnak fordult, és fejére húzta a takarót. Nem volna csoda, ha megbolondulna valaki ebben a házban. Vanekné a világ legjámborabb teremtését is fel tudná ingerelni. Hallotta, amint leteszi melléje a lázmérőt, és lábujjhegyen kimegy. Biztosan telefonál anyunak, hogy rosszabbodott az állapotom. De a levélről nem tud semmit!

„Ha meg kell történnie, hát akkor tizenegy tájban.” Mi az, hogy ha meg kell történnie? Mintha válasz akarna lenni valamire ez a levél. De mire? Aztán miért hangsúlyozza az illető – Natasa egy percig sem kételkedett benne, ki a rejtélyes levélíró –, hogy nem szeretné, ha kellemetlensége lenne a dologból. Miből, milyen dologból? Na és tizenegy tájban eljön ide? Ha okvetlenül meg kell történnie... Mintha bizony valamire kértem volna, valamit akarnék tőle! Ő meg kegyesen beleegyezik, nem akarja persze, hogy kellemetlensége legyen a dologból. „Mind nagyobb titokzatosság vette körül.” Mintha csak erre a helyzetre szabták volna ezt a mondatot.

Felkelt, és megnézte, be van-e csukva minden ablak. Fogta a levelet, és a konyhában felmelegítette a villanyrezsón. Titkosírás persze nem tűnt elő, de nem is várta. Másban rejlett itt a titok, s neki kellett rájönnie, hogy miben. Hát akkor tizenegy tájban. Tizenegykor hát meg kell tudnia. Az órára pillantott. Még csak négy. Az ujjain számolt. Öt, hat, hét, nyolc, kilenc, tíz, tizenegy. Kibírja a hét óra várakozást? Na és ami tizenegykor bekövetkezik, azt kibírja? Nem futamodik meg a hallba, ahonnan nem nyílik ablak a kertre? Hiszen ki tudja, milyen szörnyűség történhet?!

Nincs borzasztóbb, mint várni tétlenül a bizonytalanságban, szögezte le végül. Jöjjön inkább egy sereg kísértet, élén a tűzokádó óriással meg a fejetlen szüzzel. Neki mindegy lesz. Ő felkészül. Csak jöjjenek a kísértetek, majd ellátja ő a bajukat. Visszament a szobába, és megmérte a lázát. Harminchét hat. Meg kell kérdeznie az anyjától, mi a helyzet a bolondokházában. Csak annyit tud, hogy hideg vizet fecskendeznek ott az emberre. De aztán meggondolta a dolgot; jobb lesz, ha nem kérdezősködik. Az anyja vagy megrémülne, vagy azt hinné, csúfot üz belőle.

Majd csak valahogy átkínlódj a azt a hét órát. Szörnyűködve állapította meg, hogy ez ideig alig tíz perc telt el. Hátra van még hat óra ötvenkét perc. Illetve, a levélben az áll: tizenegy tájban. Vagyis lehet abból fél tizenkettő is. Egyáltalán nem lepődne meg, ha szörnyet halna a félelemtől, s reggel csak a holttestét találnák itt. Már most remeg a keze, amelyben a könyvet tartja. Pedig még csak négy óra tizenöt perc.

A biztonság kedvéért már kilenckor erős álomosságot színlelt: félt, hogy szüleit elragadja az aggodás, esetleg majd éjfélig itt virrasztanak fölötte. Lefeküdt, és éberén figyelte a hallból kiszűrődő hangokat. Most ment az anyja az edényekkel a konyhába, most az apja a fürdőszobába, anyja ki a konyhából, apja a fürdőszobából a hálóba, anyja a fürdőszobába, s végre az anyja a fürdőszobából a hálóba. Kilenc negyvenötökör már az egész lakásban teljes nyugalom volt. Tízíg várt, közben hangosan számolt, hogy gyorsabban teljék az idő, majd a sötétben öltözködni kezdett. Semmiképp sem akarta pizsamában megvárni a tizenegy órát. Bármennyire piszmogott is – szokása szerint – az öltözködéssel, nem tartott tovább tíz percnél. Nem üthette agyon az időt olvasással, mert a teljesen leeresztett redőny résein is kiszűrődik a fény, s még valaki figyelhetné. Bekapcsolta hát legalább a rádiót, s egy darabig feszült figyelemmel hallgatta a nemzetközi helyzetről szóló hírmagyarázatot.

Minden jobban sikerült, mint hitte. Fél tizenegykor kikapcsolta a rádiót is, hogy a kertből jövő semmi gyanús nesz ne kerülje el a figyelmét; felhúzta a redőnyt, s, a nyitott ablaktól kissé távolabb leült. Megértette, hogy az ablaknak nyitva kell lennie, bár minden zizzenésre végigfutott a hátán a hideg. Talán tőlem várja, hogy kimenjek, fontolgatta, előre eltökélve magában, hogy semmi körülmények közt nem hajlandó elhagyni szobája négy falának biztonságát. Még mit nem! Hogy kinevettessem magam! Hisz könnyen lehet, hogy az egész csak a lányok ostoba tréfája, s odalennének a kaján örömtől, ha látnák, amint éjnek idején a kertben korzózom, várva a Herceget. Fityiszt! Ha valaki akar tőlem valamit, megtalál. Eleget tettem azzal, hogy nyitva hagytam az ablakot. Rápislantott az órára. Öt perc múlva háromnegyed. Lehet erre azt mondani, hogy „tizenegy tájban“?

Fülelni kezdett, élesítette látását, s ahogy tekintetét merőn a sötétségbe fúrta, árnyak villóztak a szeme előtt. Képzeli, vagy csakugyan egy lapuló alakot lát a ribizlibokor mögött? S ez a nesz... Mintha valaki óvatosan lépegetne a kavicsos... nem a kertből jön?

Hirtelen egy autó haladt el arra az úton, s a fényszórója egy pillanatra bevilágította az egész kertet. A ribizlibokor elhagyatva állt a kerítés mellett, s az összes gyalogút üres volt. Nemsokára hallucinálni fogok, gondolta. Nem nagy megerőltetésébe került, hogy elképzelje, amint a koromfekete álarcos alak átveti magát a kerítésen. De hát miért ugrálna keresztül a kerítésen, amikor a kapu éjjel nappal nyitva van? Rozsdás a zára, rozsdásak a sarokvasai, a legkisebb érintésre kísértetiesen nyikorog, s anyu nem állhatja ezt a zajt. Persze az álarcos sötét alak sokkal eredetibbnek találja, ha a kerítésen át hatol be. Tíz ötvenöt. Sehol senki. Mire

háromszázig számolok, valami történik, folyamodott a régi gyermekcselhez. Csakhogy hajdanán, gyermekkorában, amikor megtanult számolni, és képtelen volt betelni a tudományával, más oka volt a türelmetlenségnek. Mire ötvenig számolok, hazajön anyu. Mire százig számolok, eljön értem apu a napközibe. Egy időben ugyanis folyton elcsavargott, s a napköziből nem eresztették egyedül haza. Számolok hatvanig, s ha ezalatt nem megy el a ház előtt autó, vasárnap elmegyünk a nagymamához. Ma háromszáz volt a varázsszám. Mire háromszázig számolok, megoldódik a rejtély.

Hatszázhusznál állt meg. Elég! Ostobaság az egész. Jirinának öröme telnék benne, ha tudná, mennyire felültem a titokzatos levelének. Hanem meg kell hagyni, jól kitervelte. Egész nap gubbasztok itt hiába. Még jó, hogy nem tűztek a kerítésre piros elemlámpával felszerelt üres tököket. Különben nem is bánná, ha a tök megjelenne a kerítésen, legalább biztosan tudná, hogy csak ostoba gyerekréfáról van szó. Így azonban?

Tizenegy tíz. A perceknek hirtelen szárnyuk nő. Tizenegy tizenöt. Natasának minden félelme elmúlt, az ablakhoz lépett, és kihajolt. Mitől féljen? Olyan tiszta az ég, hogy megszámlálhatná rajta a csillagokat. A kert csupa illat. Nem volna rossz most kint sétálgatni valakivel, aki éppenséggel nem ellenszenves az embernek. Mondjuk Brumival. De túlfűtött fantáziájával sem tudta Natasa a holdvilágos éjszakához meg a romantikus andalgáshoz odaképzelné Brumit. Nem ment. Oldalán más, Bruminál kevésbé impozáns valaki igyekezett elfoglalni a helyet. Natasa, ha egyáltalán nem örült is neki, be kellett vallania, hogy a levelet kezdettől úgy fogta fel, mint félszeg találkára hívást. Most, háromnegyed tizenkettőkor, amely időpontról már aligha lehet úgy beszélni, hogy „tizenegy tájban”, semmi értelme a további reménykedésnek. Nehezen törődött bele, hogy az egész csak Jirina buta tréfája volt, s a lányok az ő számlájára szórakoztak. Mást nem tehetett, bele kellett törődnie. Csak egyet nem tudott megérteni. Miért ilyen hangnemben írtak? Miért nem fogalmaztak egy egészen közönséges szerelmes levelet? Hirtelen úgy tűnt fel neki, hogy túlon túl körmönfont a dolog. Mintha még mindig volna itt valami furcsa, amiről csak ezután szerez tudomást, s amiből – ezt biztosra vette – semmi öröme sem származik. A városháza tornyán az óra éjfél ütött. Natasa a sötétben átöltözött a pizsamájába, és lefeküdt. Nem volt kedve még egy éjszakát ruhástul tölteni, azonkívül számolnia kellett azzal is, hogy benyit hozzá az anyja, és megnézi. Különben is, miért aludna ruhástul, mikor teljesen nyugodt, és teljesen mindegy neki minden?!

A biztonság kedvéért mégis a keze ügyébe készítette a zseblámpát, és úgy helyezkedett el, hogy az enyhén világos ablak téglalapjára lásson. Hátha mégis, hátha mégis, hátha mégis...

IX

Arra ébredt, hogy valaki fogja a kezét, és igyekszik kivenni valamit a markából. Felsikoltott, és hirtelen felült. A szobában világos volt, ágya mellett ott állt az anyja. Natasa a tulajdon kezére pislantott. Még egyre görcsösen markolta a zseblámpát, amelyet az este – biztosan emlékezett rá – az éjjeliszekrényre tett.

– Te félsz itt? – kérdezte az anyja.

– Nem, miért félnék?

– Alhatsz velem, ha akarsz.

– Egyáltalán nem félek.

A lámpát a párna alá dugta.

– Velünk reggelizel?

– Családi reggeli? Ez újdonság számomra – fintorította e! a képét, mert biztos volt benne, hogy nem kap pofont. Átváltottak a példás szülői gondosság vágányára, s ő játsszon velük. Még mit nem! Esze ágában sincs!

– Nem vagyok éhes.

– Akkor magadnak kell majd elkészítened a reggelid – igyekezett hatni rá az anyja. – Vanek néni csak tizenegykor jön.

– Mindig magam csinállok mindent, hát most egyszerre miért ne csinálhatnám? Teát csak tudok magamnak főzni!

Feltűnés nélkül kinézett az ablakon. De a puha ágyasokban csak a saját nyomait fedezte fel, senki sem indított ellene rohamot, senki sem kockáztatta a biztonságát csak azért, hogy lezárt szemhéjára finom csókot leheljen. „Nem szeretném, ha kellemetlenségem lenne a dologból.” Hát ezt lehet várni a fiúktól! Ha a levél a lányok műve, tökéletesen ismerik a fiúkat.

– Tudod, mit gondolok? – mondta az anyjának. – Olyan században élünk, amelyet egyszer majd az egoizmus századának neveznek el.

– Mit olvasol? – kérdezte az anyja. Dehogyan jutna eszébe, hogy az ő lányának is lehetnek már saját észrevételei. – Inkább valami regényt végy elő.

– A regények untatnak.

– Azok között a könyvek között, amiket tegnap hoztam, van egy krimi is – mondta az anyja, és lehajolt hozzá, hogy búcsúzóul megcsókolja.

– Ne gyere későn! – árasztotta el Natasát a gyermeki ragaszkodás hulláma.

Az apja is bejött hozzá búcsúzni, úgyhogy szinte a halálos ágyán képzelte magát. Mit művelnének, ha meghalnék, gondolta bizonyos meglepéssel. Csak hát neki abból már semmi öröme nem származik, mert nem tudna róla. Mégiscsak jobb betegeskedni. Tán csak nem mondja majd délután az orvos, hogy már kipihente magát, mehet szépen iskolába. A tegnapi éjszaka után nem bírja elképzelni, hogy egyáltalán beteszi még oda a lábát. Legjobb volna év végéig betegeskedni, aztán megkérni az anyját, hogy tegyék át más iskolába. Ezzel port hintene a szemükbe. Csakhogy a legmerészebb álmaiban sem tudta elképzelni, hogy beteg legyen még teljes három hónapig, ami a nyári vakációig hátra van. Csodák nem történnek. Átrakta az ágya mellett halomban heverő könyveket, s megkereste azt a bizonyos detektívregényt. Belemerült az olvasásba, s két teljes óráig nem gondolt a gyötrelmére. Fél tizenegy volt már, amikor kibújt az ágyból, a pizsamára felrántotta a nadrágját, felvette a szvettert, és kiment, hogy megnézze a levélszekrényt, hátha talál benne valamit, ami megoldja az előző napi rejtélyt. De a levélszekrény üres volt, a titokzatos levélhordó még nem jelentkezett.

Igazán nem tudom, miért töröm magam annyira, mérgelődött visszatérőben, hiszen a lányok írták a levelet, és nem létezik semmiféle titokzatos levélhordó. Ha mégis, akkor szoknyát visel!

A nap első számú jelszava: Füttyüljünk mindenre!

Eszébe jutott, hogy tán mégis áthozhatná a szobájába a telefont, és felhívhatná Brumit. Megmondaná neki, hogy imádja. Brumi, a bársonyos hangú Brumi biztosan örülne. Natasa buzgón idézgette fel az érzéshullámokat, amelyek mindig ellepték, ha a színpadon megpillantotta Brumit. Miért tűnik fel most olyan szörnyen távolinak ez az egész?

A kertben megnyikordult a kiskapu, amint valaki hozzáért. Nyomban utána a lakáshoz közeledő lépteket, majd ajtónyitást hallott. Vanekné, a rend mintaképe, nyilván tíz perccel korábban érkezett. De a hall ajtaja becsapódott, s utána semmi, csend, mintha az illető megállt volna az ajtónál. Natasa felült az ágyban, és feszülten figyelt. Az istenért, ez meg micsoda? Mikor a csend már jó pár perce tartott – neki úgy tetszett, órák hosszát tart –, legyűrve félelmét, az ajtóhoz lopózott. Nesztelenül lenyomta a kilincset, és kinyitotta az ajtót. Döbbsen állt meg. Az ajtó mellett a széken ott ült az anyja. A szeme lehunyva, úgy festett, mint aki szívroham után van.

– Mi bajod? – sikoltott fel Natasa.

Anyja felemelte a fejét, s Natasa tüstént látta, hogy szó sincs itt szívrohamról. Más taglózta le az anyját: órála tudott meg valamit. Valamit, ami nagyon szép lehet! Natasa megnyugvással észlelte, hogy nem fél. Várta a katasztrófát, és most – végre itt van!

– Mi bajom volna? – mondta az anyja kemény hangon. – Bújj vissza az ágyba! Odamegyek.

Natasa szót fogadott, és gyorsan kigondolta a nap újabb első számú jelszavát. A füttyüljünk mindenre most nem felelt meg. Hamarabb: Nyílt homlokkal nézzük szembe a veszéllyel!

– Miért nem akarsz iskolába járni? – kérdezte az anyja, amint a szobába lépett, s Natasa előtt világos volt, hogy ez a bevezetés csak taktika.

– Én nem akarok iskolába járni?

– Megjátszod a beteget.

– Én játszom meg a beteget? Ki küldött el tegnap az orvoshoz? Hiszen még figyelmeztettelek, hogy nincs lázam.

– Ezt majd később tisztázzuk – intette le Natasát az anyja. – Most másról van szó.

Mintha nem tudnám! – gondolta magában Natasa.

– Hány éves vagy? – kérdezte az anyja hirtelen.

– Tizennégy leszek.

– Tizenhárom múltál.

– Na és?

– Nem vagy még túlságosan fiatal... a komoly ismeretségekre?

Mi az? Talán elkapták a Herceget az este, amikor utána jött, és most a maguk módján magyarázzák a dolgot? Képtelenség, a kertben egy egér sem moccanhatott anélkül, hogy neki tudomása ne volna róla.

– Nem értelek – mondta őszintén. Majd hóbortos ötlete támadt, s nem bírt róla lemondani. – Ámbár Shakespeare szavaival azt felelhetném neked, hogy fiatalabb lányokból is lettek már boldog anyák... – Bizonyos elégtétellel nézte, hogyan kapkod levegő után a tulajdon anyja. – Ne aggódj! – mondta nyugtatókig. – Nem vagyok gyerek.

Az anyja izgatottan végigment a szobán.

– Megmondod, mi történt? – kérdezte Natasa, mert szeretett volna már tisztán látni.

– Hogy nem szégyelled magad – sóhajtott az anyja, és fáradtan leült.

– Miért kellene szégyellenem magam?

– Felkínálkozol egy fiúnak, akit mindössze egyszer láttál.

Natasa elképedt.

– Kinek kínálkoztam fel?

– Legalább ne tagadd, kérlek, legalább ne tagadd! Tudta, ha anyja ezt a hangot üti meg, apja hidegen rászól, hogy nem kíváncsi a hisztérikus rohamára. De ő ezt most nem merte megtenni.

– Nincs mit tagadnom – mondta, és nyíltan az anyja szemébe nézett. Olvassa ki a tekintetéből, hogy ártatlan. Közben valami átvillant az agyán. Nem is olyan titokzatos ez az egész, mint amilyennek látszott. Miért is nem jutott előbb az eszébe? Anyja vádolja őt valamivel, s a Herceg levele is valamire céloz. Ha meg kell történnie... Felkínálkozol egy fiúnak, akit mindössze egyszer láttál... Aztán a sejtése, hogy elkövetek ellene a lányok valami ocsmányságot, amivel Libuse nem értett egyet... Minden összevágott.

– Akkor te beszéltél Kópéval – mondta, s nyomban rájött, hogy anyja nem tudhatja, ki az a Kópé.

– Kivel?

– Tichý elvtárssal – helyesbített Natasa.

– Miért hívod Kópénak?

– Mi volt azokban a levelekben? – kérdezte Natasa válasz helyett. Rájött a titok nyitjára, tudta, hogy megfejtette a rejtélyt, de nem volt nevetethetnékje. Kezdte felfogni, mi mindent jelent ez. Mi lehetett azokban a levelekben, ha a Herceg olyan hangon tárgyalt vele, s az anyja ennyire megrémült? – Mi volt azokban a levelekben? – ismételte meg a kérdést, s érezte, hogyan remeg a hangja.

– Nagyon jól tudod! – felelte kimérten az anyja.

– Ha tudnám, nem kérdezném tőled! – Natasa hangja elcsuklott, attól félt, menten sírva fakad. – Higgy nekem, nem írtam semmiféle leveleket.

És most valóban eleredt a könnye. Az anyja meglágyult.

– Natasa, ha mégis te írtad azokat a leveleket, nincs értelme tagadnod! Tichý kezében vannak. Az írás mindent elárul.

– Hála istennek – sóhajtott fel könnyezve Natasa. – S te az írásomra ismertél a levelekben?

– Csak a telefonba olvasta be Tichý – mondta az anyja bosszúsan, mintha szemrehányást tett volna magának, hogy nem vizsgálta ki előbb a dolgot.

– Látod... – zokogott Natasa. Teljesen lesújtotta ez az igazságtalanság. Mindenki igazságtalan hozzá, de a legigazságtalanabb a Herceg. Miért adta oda a leveleket az apjának, ha megvolt is róluk a véleménye? Miért nem tudott legalább egy kicsit lovagias lenni hozzá?

– De tudsz a dologról valamit! – puhatolózott tovább az anyja.

– Igen – bólintott Natasa. – Gondolkoztam, s rájöttem mindenre.

– Ismered azt a fiút?

– Ismerem.

– Honnan?

– A kiállításon találkoztunk.

Elpirult, eszébe jutott a nemesi származásáról folytatott eszmecsere. Ha ezt is elmondta az apjának...

– S aztán?

– Semmi. Képekről beszélgettünk. Aztán egyszer elkísért, amikor Vanek nénihez mentem a fehérneműért.

– Mikor?

– Most nemrég, egy délután. Aztán a Vanek nénivel együtt jöttem haza.

– Beszélgettél vele?

– Hát... ha egyszer ő beszélt hozzám...

– Mit beszélt?

– Semmit. Csupa ostobaságot. Nem nagyon szellemes.

Látta, hogy anyja elnyom egy mosolyt. Végre tán kezd neki hinni.

– Ez minden?

– Majdnem.

Gondolkozott, hogyan tálalja fel még az utolsó részt.

– Tegnapelőtt este idejött a ház elé, és olyan furcsákat beszélt, hogy megmondtam neki, hagyjon békén. Akkor már nyilván nála volt az a levél.

Tudta, hogy anyjának rendet kell teremtenie a fejében, hát elhallgatott.

– S te nem írtál neki?

– Miért kellett volna írnom neki? Így független vagyok.

– És honnan tudod, hogy valaki írt neki a nevedben?

– Onnan, hogy kétszer kettő négy. A lányok irigyelték tőlem. Vártam, hogy elkövetnek ellenem valamit.

Anyja szemmel láthatóan megkönnyebbült. Az órára pillantott.

– Elmegyek, megnézem azokat a leveleket. Rendbe hozzuk a dolgot. Szaladnom kell. – De az ajtóból még visszatért, és ismét kutatón nézett rá. – Tudod, ki a levélíró?

– Tudom.

– Megmondod nekem?

– Miért ne mondanám meg?

De ebben nem volt egészen biztos. Nem volna rossz megjátszani a nagylelkűt, és megbocsátani a lányoknak.

– Na ki? Vagy talán többen is?

– Mi lesz velük?

– Mit törödsz te azzal?! Csúnyán el akartak veled bánni! Valójában egy percig sem hittem, hogy képes volnál olyasmiket írni.

Megcsókolta az arcát.

– Majd este elbeszélgetünk a dologról.

Natasa hallotta, hogy a hallban Vanek nénivel beszél. Szóval sose hitte, hogy képes volnék olyasmiket írni. Hát ez igaz! Egy pillanatig sem kételkedett bennem – csak azért, mert a Herceg valami nagyfejűnek a drágalátos fiacskája. Mintha bizony nem volna teljesen mindegy, hogy egy közönséges fiúnak dőlök-e be vagy ennek a csodagyereknek, aki böggve szalad az apjához: Apu, apu, az a lányka csúnyán nézett rám. Hogy tehetett ilyet a Herceg?! Miért tette?

Nem akart hozzá igazságtalan lenni, megpróbálta hát, hogy beleélje magát az ő helyzetébe. Egy lány, akit alig ismer, szerelmes levelet ír neki. El tudom képzelni, milyen szörnyű buta levelet írtak a lányok. Na és aztán, amikor eljött ide, ahelyett, hogy a nyakába ugranám, elutasítón viselkedem. Majd nyomban következik a másik levél. Mert kétségtelen, hogy volt még egy levél, amely megelőzte azt a titokzatos névtelen választ. De miután találkat adott nekem, miért avatta be apját a dologba? Ez sehogy sem fért Natasa fejébe. De még ha csak ez lett volna a baj, hogy a fejébe nem fér...

Feküdt az ágyban, a semmibe bámult, és amikor Vanek néni megkérdezte, hogy van, csak a fejét rázta. Ez volt a pusztaság – sehogy se volt.

– Nem kell valami?

Nem akart semmit sem. Illetve igen. Meg akart halni. Mennél többet gondolt rá, annál reménytelenebbnek látta helyzetét. A lányok elárulták. A Herceg elárulta, s az anyja, voltaképpen az anyja szintúgy elárulta. Pedig senkinek a legkisebb oka sem volt rá. Senkinek! Meg-megszívta az orrát, de óvatosan, nehogy Vanekné meghallja. Az hiányzik még, hogy sajnálgassák! Ha már az a világ rendje, hogy senkiben sem lehet megbízni, legalább senki ne áltassa!

Összegömbölyödött, mint a sündisznó, szájába gyúrta a párnát. Csak nem fog bögni?! Nem gyerek már, hogy böggjön! Egy, kettő, három, négy... Az ajtó becsukódott. Végre! Most már böghet, egyedül van. Böghet a lányok miatt, az anyja miatt, a Herceg miatt. Talán halálra sírja magát. Megfullad a könnyeiben. Elalszik, és többé nem ébred fel. De nincs könnye. Egyetlen csepp se gördül ki a szeméből.

Nem sír. Nem fullad meg a könnyeiben. Nem hal meg. Iskolába kell mennie, beszélni a lányokkal, együtt nevetgélni velük. Végig kell hallgatnia az anyja és Kópé magyarázkodását, találkoznia kell majd a Herceggel... Nem, azt nem! Majdnem felsikoltott. A Herceget soha, de soha többé nem akarja látni! Mindent kibír, csak ezt az egyet nem. Senki sem kényszerítheti rá. „Árulkodó Júdás, kell-e aranytojás? Nem kell nekem aranytojás, csak egy kicsi árulkodás...” Nem ment ki a fejéből ez a mondóka. Nincs már semmiféle „titokzatosság”, ami körülvenné. Egyszeriben minden nagyon érthető lett. „Árulkodó Júdás.” De aztán felült az ágyban. Miért hiszi, hogy a Herceg árulkodott? Miért hiszi el, mielőtt meggyőződne róla? Miért olyan ő is, mint a többiek? Miért nem keresi fel, hogy megkérdezze tőle magától?! Hát nem tapasztalta számtalanszor, hogy a dolgok nem egész olyanok, mint amilyeneknek látszanak? Csalás és ámitás, éneklik valamelyik operában, nem jutott eszébe, melyikben. Alighanem így van itt is. De ha netán mégsem, akkor is módot kell neki adnom a védekezésre. Hogy igent vagy nemet mondhasson. Úgy érezte, minden könnyebb volna, ha az emberek igennel vagy nemmel válaszolhatnának. Gyorsan öltözködni kezdett. Nem hever itt tétlenül, hanem cselekszik. Nem lesz olyan, mint a többiek. Semmiféle csalás és ámitás. Mert a nap első számú jelszava: Nem leszek olyan, mint ők!

X

Ez egyszer megint az ablakot használta ajtó helyett, de az utolsó pillanatban megkönyörült Vanekné idegein. Fogott egy szelet papirozt, és ráfirkantotta, hogy rögtön jön.

Az iskolától a kastélyhoz csak két út vitt, vagy száz méterre a kastély fölött találkoztak, s pontosan a sarkon egy pad állt. Natasa szilárdan elhatározta, hogy nem bujkál, s leült a padra. Nem baj, lássák meg a lányok, most már mindegy, fűtyül rájuk. Ha pedig a Herceg netán

megugrik előle, az se baj, legalább minden világos lesz. Nem tudta, miért veszi biztosra, hogy találkoznak itt, de biztosra vette. Egyáltalán nem lepte meg, hogy alig ült le, a dombélen felbukkant a Herceg nyúlánk alakja. Olyan mulatságos volt, amint nyújtott lábbal lépegetett, keze a zsebében, könyöke az oldalához szorítva, mintha attól félne, hogy valaki belekarol. Natasa felállt, s izgatottan tett feléje néhány lépést. Hiába fogadta meg százszor is, hogy teljesen nyugodt lesz: csődöt mondott az elhatározása.

Ott állt az úttest közepén, a Hercegnek látnia kell, mégis úgy tesz, mintha nem látná. Már-már eléri a jobbra kanyarodó szűk utcát, mely a kastélykert hátsó kapujához visz. Nyugodtan úgy tehet, mintha nem vett volna észre, gondolta izgatottan Natasa. Befordul a sarkon, még pár lépés, és eléri a biztonságot nyújtó otthont. Ha megteszi, ő a világ leggyávább teremtese!

De a Herceg nem fordult be a sarkon, nem menekült, egyenesen feléje tartott. Natasa érezte, hogy csak nagy erőfeszítéssel nyom el egy boldog mosolyt.

– Szervusz – mondta, de nyomban észbe kapott, hogy a fiúnak kellett volna köszönnie.

– Jó napot – felelte nyersen a Herceg.

Egy darabig némán álldogáltak az úttest közepén, a Herceg Natasa válla fölött elnézett valahová a messzeségbe.

– Ha magyarázatért jött, úgy elnézést kérek – szólalt meg végül. – Nem illik megvárakoztatni egy hölgyet. – Elfintorította az arcát, pontosan úgy, mint harmadnapja este, amikor a kertben találkoztak.

Hátuk mögött autó túlkölt. Egy ugrással a járda mellett termettek, hátrapislanítottak. A sofőr a homlokára mutogatott. Ha normálisak volnánk, most mind a ketten jót nevetnénk, gondolta Natasa. Csakhogy mi nem vagyunk normálisak – a Herceg pedig nyilván elszánta magát, hogy tagadni fog. Vagy... Még mindig itt ez a gyönyörű vagy.

Vagy pedig minden másképp történt.

– Ne fárassza magát – mondta Natasa, és olyan erősen szegezte szemét a Hercegre, ahogy csak képes volt. Lássuk, állj a-e vizsgáló tekintetét. – Mindent tudok.

A Herceg szemmel láthatóan meghökkent.

– Ez megint micsoda? – kérdezte, és csaknem ugyanolyan fürkésző tekintettel nézett rá.

Nem úgy festett, mint akinek rossz a lelkiismerete. – Olyasvalami, mint az a bizonyos nemesi származás?

– Azt hiszem, kár ostobaságokra vesztegetnünk az időt – vágott vissza Natasa. Öhercegsége nem valami logikus, gondolta magában.

– Hát akkor mire nem kár vesztegetnünk?

– Visszaadná a leveleimet? – kérdezte Natasa, és feszülten figyelt. Most minden elválik. A Herceg arcán megjelent az ismert fintor, ami már szinte gyűlöletesen hatott.

– Attól fél, hogy visszaélek velük? Előbb kellett volna meggondolnia!

Aztán nagylelkű gesztussal kinyitotta a táskáját, s benyúlt az egyik rekeszbe, Natasa érezte, hogyan ver a szíve. Lehetséges, hogy ilyen hidegvérrel komédiázzon? A Herceg elővett egy kettős bőrfedelű barna jegyzetfüzetet. Natasa nem állhatta meg, hogy el ne mosolyodjon. Neki éppilyen jegyzetfüzete volt, abban őrizte titkait. Lám, nem is olyan biztos rejtekhely, mint mind a ketten hitték. Első ízben látta a Herceget zavartnak. Roppant zavart, tanácstalan volt. Mintha teljesen megkövült volna. Igen, mert abban a biztos tudatban élt, hogy a levelek a füzetben lapulnak. S nem lapultak ott!

– Otthon vannak a fiókomban – mondta végül.

– Nincsenek.

– Maga látnok?

Natasa bólított. Egy kis elégtételt vehetett most az utóbbi napok szenvedéseiért.

– A levelek az édesapja íróasztala fiókjában fekszenek – jelentette ki ünnepelesen, kezél a homlokára téve, ahogy a jósnőket ábrázoló képeken látta.

A Herceg ügyet se vetve a komédiázására, villámsújtottan meredt rá. Eleget mondott neki a pusztá tény. Lassan kezdett mindent érteni.

– Azért kellett hát együtt hálnom velük a hálószobában! Apám elhitette velem, hogy az én szobámat behintették valami rovarirtó porral – vörösödött el a dühtől és a szégyentől a Herceg. – Na de ezt nem bocsátom meg neki, ezért drágán megfizet. Folyton szimatol, folyton szaglász...

– Lehet, hogy véletlenül találta meg – szakította félbe Natasa a Herceg epés kitörését.

– Véletlenül! – kiáltott fel a Herceg. – Véletlenül turkált a táskámban, véletlenül kutatott a naplómban, s véletlenül olvasott bele a levelezéseembe!

Hirtelen megtorpant, mintha eszébe jutott volna másvalami, ami ennél sokkal fontosabb. Kétségektől gyötörve nézett Natasára.

– Mi lesz teveled? – kérdezte.

Natasa titokzatosan elmosolyodott, fagyos nyugalommal vont a vállát. Megjátszhatja a bátor nőt.

– Semmi.

– Ugyan, ne gyerekeskedj!

Mi lehetett abban a két szerencsétlen levélben, ha a Herceg szentül hiszi, hogy nem ússza meg szárazon?!

– Mondom, hogy semmi!

– Inkább elviselnék egy-két pofont – utasította el a Herceg Natasa megnyugtató szavait. – Ki kell találnunk valamit. Azt kell mondanunk, hogy csak játék volt az egész, színdarabban láttunk hasonlót...

– Azt hittem, nem tetszettek neked azok a levelek – merészkedett kényes területre Natasa. S lám, a Herceg elpirult!

– Az most nem számít – mondta komoran. – Nem bírom elviselni, hogy valaki miattam bajba kerüljön.

Milyen könnyűszerrel elképeszhetném, hogy állna itt előttem – ma már másodízben! – leesett állal, gondolta Natasa. Főleg pedig helyrehozhatnám ugyancsak megtépázott tekintélyemet. Maga sem volt vele tisztában, miért nem beszél. Miért nem mondja meg, hogy nem tőle származik az a két hülye levél.

– Csak tájékoztatni akartalak – mondta, és indult hazafelé.

– Nem bírom elviselni, hogy valaki miattam bajba kerüljön – ismételte meg a Herceg.

– Akkor most ne kíséj el. Én ugyanis lázasan fekszem otthon, s az ablakon át szöktem meg. Csoda volna, ha nem vennék észre, hogy eltűntem.

Natasa látta, hogy a Herceg nem érti a dolgot, nem tud olyan gyorsan rendet teremteni a gyöngé agyában. Mosolygott rajta egy kicsit, de másrészt hálás volt neki.

– Azt akarsz mondani, hogy lázálomban írtad a leveleket? – mondta ki hangosan tünődésnek eredményét a Herceg. – Nem hiszik el!

Natasa elnevette magát.

– Ebben bizony igazad van!

– Mit akarsz hát tenni?

A Herceg idegei láthatóan felmondták a szolgálatot. Most érzem csak igazán, mire mondják azt, hogy nagy kő esett le a szívemről.

– Megszoktam, hogy magam törődjem magammal. Ezt te is tapasztaltad, nemde? – mondta nyájas képpel. Gyötrődjön csak a gyerek! Higgye, hogy titokzatos vagyok. Titokzatosnak látszani sosem árt. – De csakugyan ne kíséj el! – jelentette ki határozottan. – Szervusz!

Tett néhány lépést, aztán megfordult. A Herceg ott állt sóbálványként, és nézett utána. Hát olyan gyöngé az agya, nem tudja kisütni, mi is a helyzet valójában?! Mindent készpénznek vesz? Nem tud egy kicsit kételkedni? Én mertem kételkedni, és lám, kifizetődött!

Besurrant a kertbe, de még mielőtt letérhetett volna a szobája ablakához vivő ösvényre, kitérült az ajtó, Vanekné állt ott, szigorú erőltetve az arcára, de szemmel láthatóan megkönnyebbülten.

– Egyszer már talán az ajtón is bemehetne, kisasszony – mondta.

Natasa bűnbánó arccal bevonult. Vanekné tovább zsémbelt:

– Mi jutott eszedbe? Mi lesz, ha még jobban megbetegedtél?

– Megtelefonálta anyunak? – kérdezte bátortalanul.

– Még mit nem! Hogy tetézzem a gondját!

– Aranyos maga, Vanek néni! – mondta felszabadultan Natasa. – Ezután én is tökéletesen hibátlan leszek.

Vanek néni alighanem kétségeinek adott kifejezést, de Natasa ezt már nem hallotta. Gyorsan pizsamába bújt, szelíd, ártatlan képpel fogadta az ebéddel belépő Vaneknét. Csakhogy a tálca is, az evőeszköz is az asztalon maradt.

– Ha a városban kószálhattál órákig, ehetsz szépen az asztalnál, rendes emberekhez illően.

Natasa kelletlenül kimászott az ágyból.

– A régi görögök is fekve ettek, pedig micsoda művelt nép volt az! – jegyezte meg, de már az asztalnál ült.

Úgy érezte, ma jobban teszi, ha nem hozza ki a sodrából Vaneknét. Nincs még este, s ebben a lakásban csodákat lehet várni. Eljön-e vajon Kópé is? Úgy illenék, hogy bocsánatot kérjen. Azt hiszi, csak úgy gyanúba vehet másokat?

– Mit mosolyogsz? – kérdezte Vanekné gyanakvón, mire Natasa tüstént elkomolyodott.

– Nagyszerű ez a leves – felelte salamoni bölcsességgel.

Nem tette hozzá, hogy ma bármi ízlene neki.

Ebéd után az első látogató az apja volt. Mesterien megjátszotta, hogy halvány fogalma sincs az egész esetről, és meghagyta Vanek néninek, hogy senkit se engedjen be Natasához.

– Gondolod, hogy fertőző? – kérdezte Natasa kajánul.

– Nyugalomra van szükséged – felelte kitérően az apja.

Lehet, hogy a hibbantság fertőző, morfondírozott apja távozása után Natasa, de hogy úgy tesznek, mintha mi sem történt volna, az kétségkívül fertőző. Mind megszakadnak majd most az igyekezettől, hogy „normálisan” viselkedjenek. Aligha követelik, hogy árulja el ama levelek igazi szerzőjének a kilétét.

A levelek szerzője ugyan alighanem távol maradt, de elküldte megbízottait. Natasa hallotta, amint az előszobában egyezkednek Vaneknéval, hogy legalább egy pillanatra eressze be őket hozzá. De Vanekné kéréseivel szemben volt. Dolguk végezetlen kullogtak el, csak a sok-sok ajándékot hagyták hátra. Egy zacskó bonbont, egy csokor margarétát, két könyvet, ennek a levélnek kíséretében: „Natasa, ne hülyéskedj, gyógyulj meg! Nélküled rémesen unalmas. Libuse, Jana, Zdena.” Jirina aláírása hiányzott. Ezért becsület illeti Jirinát, gondolta Natasa. Legalább elvei vannak. Kár, hogy így végződött. Nagyszerű lett volna barátnőjének tudni Jirinát.

Az orvost az anyja kísérte be hozzá, s egy pillanatra sem hagyta őket kettesben, nyilván azért, hogy híre ne keljen a családi botránynak. Pedig Natasának esze ágában sem volt, hogy kiöntse az orvos előtt a szívét. Feküdt, jókedvet színlelt, és kitartóan állította, hogy semmi baja.

Nem, nem érzi magát gyengének, fáradtnak, kimerültnek. Teljesen egészséges, iskolába akar menni.

Anyja kikísérte az orvost, majd leült az ágya szélére. Kissé zavartan nézték egymást, Natasa a zsebkendőjét gyúrogatta. Korábban mennyire vágyódott, hogy többet törődjenek vele a szülei, most meg inkább nélkülöznék a gondoskodásukat. Nem veszi észre rajta az anyja, mennyire megváltozott?

Szívesen elmondana anyjának mindent, hiszen valamikor annyit beszélgettek, annyit kacagtak együtt, de úgy felgyülemlött, amit el kellett volna mondani, az anyja annyi mindenről

nem tudott már, hogy nem lehetett olyan egyszerűen belefogni. A levelekről inkább nem is kérdezősködött. Fejét anyja ölébe hajtotta, szomorú volt, mégis elégedett. Az anyja könnyed, finom, lassú mozdulattal beletúrt a hajába, simogatta, babusgatta, ahogy már régen nem.

– Nem kell elmenned? – csodálkozott Natasa kis idő elteltével.

– Nem – mondta az anyja, és megcsókolta a homlokát. – Veled maradok.

– Nagyszerű – sóhajtott fel boldogan Natasa, szeme egyszeriben elnehezült, de sajnálta volna átaludni az együttlétnek ezeket a szép pillanatait. Legalább még egy kicsit ébren marad. Mégis elaludt volna, ha anyja hirtelen nem zárja a karjába. Natasa meglepetve nézett fel. Úgy látta, anyja szeme gyanúsan csillog.

– Anyu...

– Több időt kellene együtt töltenünk – sóhajtott kisvártatva az anyja.

– Hát miért nem töltünk?

– Nem megy... nem tudom, miért, de nem megy. Nyilván azt hiszem, nélkülem mozdulni sem tudnának a hivatalban – mondta csüggeteg hangon, s Natasa szerette volna vigasztalni. Hisz voltaképpen az anyja is olyan, mint a lányok, akik nem bírják elviselni, ha nem ők az elsők. Az anyja is mindig első akar lenni a maga osztályában, s szegénykének itt a nyakán a lánya, aki mindent elront... Félálmában elmosolyodott. Már nem védekezett, boldogan érezte anyja ujjait a fürtjei közt, s az utolsó pillanatban támadt fel benne a kérdés: miért olyan boldog? Végeredményben semmi sem történt, a lányokkal még mindig hadilábon áll, sőt romlott közöttük a viszony. Miért nem rosszkedvű hát, miért nem érzi magát szerencsétlennek, kitaszítottnak? Nem azt bizonyítja-e ez, hogy rettentő felületes? Megváltozhatik az ember ilyen hirtelen?

XI

Hétfő reggel volt, szinte nyári reggel. Natasa könnyű ruhában ballagott az iskolába. Hej, csak már túl lennék rajta! – sóhajtozott. Csak már itt volna a délután. Vasárnap egész nap erre készült, most mégis tanácstalan volt. Hogy viselkedjen a lányok előtt? Milyen szerepben lépjen fel, hogy ezt az alkalmat – amilyen több már úgyszem adódik – a lehető legjobban aknázza ki? Elszégyellte magát. Hát hiába fogadkozott, hiába tökélt el magában, hogy egyszer s mindenkorra megváltozik?! Miért kell folyton kiagyalni valamit? Miért? Egyszerűen odamegy a lányokhoz, és a szemükbe vágja, hogy ostoba libák. Nyíltan, kertelés nélkül. Lám, a Herceget bátran kérdőre vonta. Miért volna most kevésbé bátor? Legalább megmutatja nekik... Eh, sóhajtott fel. Tessék, már megint a régi vagyok!

Minden jó szándék hiábavaló. Mihelyt megpillantja a lányokat, valami mozgásba jön az agyában, és elkezd mesélni valami a jó ég tudja miféle hóbortos történetet. Mintha nem ismerné magát!

A kastélyt nagy ívben elkerülte. Abban bízott, hogy a Herceg ezúttal maga keresi fel. Az este náluk járt Kópé, s pokolian zavart volt. Mindenáron erőltette a tréfás hangot.

– A fiam úgyse hitte, hogy te írtad. Sokkal intelligensebbnek tart, semhogy olyasmiket írjal – mondta.

Hazudik, gondolta magában Natasa. Hazudik, mint mindenki. Egyáltalán nem tart intelligensebbnek, semhogy ilyen leveleket írjak. Nem beszélve arról, hogy ő maga lehetne valamivel intelligensebb – élesebb eszű.

Csak ne hazudozzon! Natasa szerette volna tudni, legalább egy kicsit meglepte-e Kópét a dolog, de nem merte megkérdezni. Nem értette, hogy lehetett neki ez az ember eddig olyan rokonszenves. Kópé, sunyi Kópé.

Megállt. Már alig egy kőhajításnyira volt az iskolától, s bármely pillanatban találkozhatott valamelyik lánnyal, de még mindig nem döntötte el, hogyan viselkedik majd. A szüleinek nem árulta el, ki írta a leveleket, ötlöthátolt, arra hivatkozott, hogy nem tud biztosat mondani. Szinte már elhitte, hogy minden a legnagyobb rendben van, pedig dehogy! Nem elegendő, ha az

ember nem tesz meg valamit, nem árulkodik, nem hazudik – tenni is kell valamit. A lányokkal egyszer s mindenkorra le kell számolnia.

Elszántan kilépett. A lányok már mind az osztályban voltak, Jirina padja körül verődtek csoportba, s amikor ő benyitott, úgy tettek, mintha mi sem történt volna.

– Szervusz, már meggyógyultál? – kérdezte széles mosollyal a pufók Libuse.

– Nem akarod lemásolni a leckét? – ajánlotta fel a segítségét buzgón Zdena; szinte áradt belőle a rossz lelkiismeret.

Jirina és Jana ugyan hallgatott, de igyekeztek normálisnak látszani. Én pedig belemegyek a játékba, döbbsent meg Natasa. Helyeslőn bólogatok majd, hogy jól van, jól, s pár nap múlva minden a régi lesz. Hiszen azt akarják. Azt akarják, hogy hallgassak, esetleg meséljek el valami hajánál fogva előranciaált történetet, s készséggel végighallgatnak – igen, mintha minden a legnagyobb rendben volna. Mintha igaz barátnők volnánk. Így csinálják ezt, ez a módja, így csinálják a szülei is, és így tesz jómagam is. Ez a normális.

– Tudjátok, mik vagytok? Buta libák! – hallotta hirtelen a saját hangját, és érezte, hogyan önti el a hőség egészen a feje búbjáig. – Mi jutott eszetekbe?

Mintegy vezényszóra mind Jirinára néztek. Mozdulatlanul állva néztek rá. Jirina megrándult, mint akinek a nyakába dobtak valamit, és adta az értetlent.

– Miről beszélsz? – kérdezte.

Natasa zavarában nagyot nyelt. Lehetséges, hogy Jirina ez alkalommal is megnyeri a játszmát. Lehetséges, hogy megint elrontottam a dolgot?

– Mi az? Miért vagyunk buta libák? – kérdezte ismét Jirina, felbuzdulva a lányok hallgatásától.

Natasa meghökkent. Letagadják! Miért is nem jutott előbb eszembe?!

– Ne hülyéskedj, Jirina – szólalt meg hirtelen Jana –, ostobaság volt, amit műveltünk. Képzeld csak el, ha veled csinálja meg valaki.

Jirina úgy tett, mintha még mindig nem tudná pontosan, miről is van szó.

– Hja, ti azokra a levelekre gondoltok – mondta végül lassan, a négy lány rászégeződő pillantásának keresztüzében. – Hiszen az csak tréfa volt!

– Hülye tréfa volt – vágta rá gyorsan Libuse, és Natasára mosolygott. – Nem lett belőle zrí?

– Nem – legyintett nevetve Natasa. – Szüleimnek van humorérzékük.

Az igazság egy kicsit ugyan más volt, de azt meghagyja magának. Nem köt mindent az orrukra. A padjához ment, boldog megkönnyebbülést érzett. Megmondta nekik a magáét, nem viselkedett úgy, mintha az égvilágon semmi se történt volna, elégedett lehet. Milyen egyszerűen ment! Nem is érti, miért félt tőlük annyira! Mintha nem lehetne velük beszélni! Leült, s azonnal köréje sereglett az egész csoport, Janát is beleszámítva. Látta rajtuk, hálásak neki, hogy nem feszegeti tovább az ügyet. Szokatlan buzgalommal másolta a leckét, s a lányok díszőrséget álltak neki. Jirina egyedül maradt. Erőeltolódás, ezt nevezem erőeltolódásnak, ismételtette magában boldogan, nem törődve többé vele, mit ír, míg csak Libuse nem figyelmeztette, hogy nyelvtani hibát követett el.

Később együtt ültek az ebédnél, mindnyájan, Jirina is. A színházról tereferéltek, és senki idegen rá nem jött volna, hogy történt köztük valami. Senkinek eszébe nem jutott volna, hogy az is jelent valamit, ha a lányok négy kérdés közül hárommal Natasához fordulnak. Vannak dolgok, amik észrevétlenül mennek végbe, sóhajtott fel magában. Például ő egész észrevétlenül elfelejtette Brumit. Lárifári volt csak, hogy csokrot meg levelet, verset küld neki, és felhívja telefonon. Volt, nincs. Tulajdonképpen nem is emlékszik, mikor gondolt rá utoljára. Az is csak annyi volt, hogy gondolnia kellett rá.

– Mit csinálunk? – kérdezte zavartan Jirina az iskolából jövet.

Eredj, hozzá még salátát, s teljes lesz az elégtétel, vigyorgott befelé Natasa. A takarékpénztár sarkán gépiesen bekanyarodtak, a kastély felé, s Natasa meghökkent. A Herceg

volna az a fiú, aki ott áll, és a világ összes tája felé tekinget? Tudta jól, hogy a Herceg az, s tudta azt is, hogy nemcsak maga vette észre.

– Nem megyünk inkább a mozi felé? – próbálta menteni a helyzetet Zdena. Csakhogy más a beszéd, és más valóban megfordulni és elhagyni a csatateret.

– Miért? – kérdezte álnokul Jirina.

Azt hiszed, itt az alkalom, hogy szégyent valljak, de tévedsz, nézett rá ellenségesen Natasa. Nem rontom el, amire olyan fáradságosan tettem szert. Eszem ágában sincs. Közben persze reménykedett, hogy a Herceg lesz az, aki visszavonul a csatateréről, mihelyt megpillantja kíséretét. Hiszen szegény feje nem tudhatja, hogy Natasa ezekhez tartozik, s tulajdonképpen őmiattuk kezdődött az egész.

Százméternyire lehettek még a lányok, amikor a Herceg meglátta őket. Az első pillanatban ösztönösen olyan mozdulatot tett, hogy hátat fordít nekik és eltűnik a kastélyban – Natasa ezt messziről is észrevette.

Csakhogy aztán a Herceg azt is meglátta, hogy üldözői új taggal szaporodtak, s döbbenten állt meg.

Menj, fuss, unszolta lélekben Natasa, szedd a lábad, és fuss, megkíméled magadat, megkímélsz engem is egy sereg kellemetlenségtől. Egyidejűleg azonban valami titokzatos okból azt kívánta, hogy maradjon. Ránézett a lányokra. A sápkóros Jana kiguvadt szemmel bámult, az ajkát harapdálta, nem tudta palástolni izgalmát. Zdena riadt volt, Bazsarózsa pedig csupa fül. Libuse közömbösnek mutatkozott. Azt a benyomást igyekezett kelteni, hogy semmiről sem tud.

A Herceg tett feléjük egy kelletlen, zavart lépést, de aztán nyomban áttért a maga megszokott járására. Figyelmeztetnem kell, ne járjon ilyen görnyedten, gondolta Natasa. Nem szépen fest így! Zdena és Libuse alig vánszorog, igyekeznek elodázni a találkozást. Csakhogy legalábbis egy repülő csészealjnak kéne itt leszállnia ahhoz, hogy a találkozás elmaradjon, sóhajtott fel magában Natasa. Minden bátorsága odalett. Miért is nem fogadta el Zdena javaslatát?! Az lett volna a legokosabb, ha elfut. Csakhogy már késő. Minden késő. Tudj' isten, miért jutott eszébe ez a mondat: „A végén következik a bűnhődés.”

A távolság tíz méterre csökkent.

Libuse buzgón játszott a közömböset.

– Nem ismétlésünk lesz holnap földrajzból? – kérdezte síri hangon. Senki sem válaszolt neki, egyedül Natasa mosolyodott el minden szorongása ellenére. A Herceg megállt, és várt, míg a lányok odaérnek hozzá. Sikerült teljes közönyt színlelnie. Natasa remélte, hogy ez neki is sikerül.

– Szervusz – mondta a Herceg.

– Szervusz – felelte Natasa.

A távolság alig három méter volt.

– Észrevettétek, hogy már nem játsszák A portici némát? – sipította el magát Zdena, mert már nem bírt uralkodni az idegein.

A Herceg feje megrándult, s egy pillanatig rémültnek látszott. Nyilván azt hiszi, hogy a helybeli örültekháza neveltjei vagyunk, gondolta Natasa. Ne ájuljak el?

– Nem állnál meg egy szóra? – mondta a Herceg, s feléje intett.

A hangja olyan mulatságos volt, mintha még mindig mutálna.

Natasa a lányokra nézett, azok meg őrá. Elég, ha egy kicsit letöröm a szarvát, gondolta Natasa; elég, ha megrándítom a vállam, csak egy picit, nehogy úgy fessen a dolog, mintha különösképpen érdekelne, és nyert ügyem van. Ha most azt mondom neki, hogy nem lehet, nem érek rá, örök időkre megnyertem a lányokat, Jirinát is. Csodálni fognak! Egész biztos, hogy csodálni fognak. S épp ezt akartam. Egyetlen kívánságom volt, hogy így sikerüljön. Meg is mondom hát a Hercegnek, hogy nem érek rá.

Rámosolygott a lányokra, valósággal szédült önmaga csodálatától.

– Hát szervusztok – mondta búcsúzóul a lányoknak, nem a Hercegnek, s úgy hatott rá vissza ez a mondat, mintha temetési szertartás szövegéből vette volna. A nap első számú jelszava: Ami után vágyódtunk, eltemetjük. Igen, mert ezzel végleg elvesztette a lányokat – épp amikor örökre megszerezhetné volna őket magának. S tulajdonképpen miért? Kilépett a sorból, és indult a Herceg felé.

– Szervusz – mondták kórusban a lányok, és tanácstalanul folytatták útjukat.

Natasa áttette táskáját egyik kezéből a másikba.

– Nos, mi az óhajod? – kérdezte a lehető legbarátságatlanabban.

– Miféle panoptikum az ott? – intett fitymálva a távolodó lányok után a Herceg.

– Hogyhogy panoptikum?

A Herceg válasz helyett sokatmondón elfintorította az arcát.

– Tudod mit, a barátnőim, s véletlenül nagyon rendes lányok!

– Ezek a barátnőid? – képedt el a Herceg. – Na, köszönöm szépen!

– Ha nem tetszenek, akár mehetek is – mímelte a sértődöttet Natasa, de esze ágában sem volt, hogy elmenjen.

– Mi közöm nekem mindenféle lányokhoz – komorodott el a Herceg, s úgy festett, mint aki Natasát is a mindenfélék közé sorolja.

– Meghívhatnál bennünket egy fagylaltra – támadt hirtelen egy jó ötlete Natasának. – Mind az ötünket.

– Megbolondultál?

– Azt hittem, tartozol nekem valamivel a levélbotrány miatt.

– Csak nem gondolod komolyan? – kérdezte ijedten a

Herceg.

Natasa megsajnálta, de az elképzelés, hogy a cukrászdában ülnek, gyönyörű volt.

– Egész komolyan gondolom.

– Találj ki valami mást. Megtanítlak például sakkozni.

– Honnan tudod, hogy meg akarok tanulni sakkozni? – komolyodott el Natasa. Kópé nyilván részletesen tájékoztatta a fiát az ő családi problémáikról.

– Azt hiszed, mindent tudsz, amit én? – húzta el fölényesen a száját a Herceg. Boldog volt, hogy végre átvette a vezető szerepet a beszélgetésben.

– Sakkozni megtanít apu – mondta Natasa.

– Nem tanít meg – rázta meg a fejét a Herceg. – Tudom, hogy nem ér rá.

Natasa elszomorodott, mert ez bizony igaz. Már három éve szeretne megtanulni sakkozni, s apja három éve ígéretti, hogy megtanítja. De miért avatkozik bele ilyesmibe a Herceg? Elég lehetne neki a maga gondja.

– Nos, áll az alku? – siettetten a dolgot a Herceg.

– Tudsz te egyáltalán sakkozni? – kérdezte Natasa abban a szent meggyőződésben, hogy a Herceg kifogástalanul sakkozik. Nem is tudta, miért olyan utálatos hozzá, mikor egy a sorsuk.

– Úgy, mint apád, biztosan tudok – mosolygott fölényesen a Herceg.

– Nono, apu szenzációsan sakkozik. Két serleget nyert már a kerületi versenyeken – védte az apját Natasa.

– A én apám még erre sem képes – tette hozzá keserűen.

– Ugyan kérlek, talán szégyen az, ha az ember nem tud sakkozni? – vette most védelmébe Kópét Natasa.

– Te ezt nem érted – legyintett a Herceg. – Szégyen az, ha semmit sem tud valaki.

– Hogyhogy semmit?

– Úgy, ahogy mondom: semmit. Mindenhez érteni akar, mindenbe beleszól, közben pedig... – A Herceg nem folytatta, lehajtotta a fejét, és a földre bámult. Natasa nem tudta, jól érti-e.

– Mi akarsz lenni? – kérdezte inkább.

– Elektronikát, kibernetikát fogok tanulni... – felelte határozottan a Herceg. – Persze, te azt se tudod, mi az! – tette hozzá fitymálón.

– Roppant lovagias vagy – sértődött meg Natasa.

– A lányok soha semmit nem tudnak rendesen – legyintett a Herceg. – És nincs bennük kitartás.

– Légy szíves, hagyj abba! Senki se kényszerít rá, hogy egy ostoba lánnyal társalogj. A Herceg elnevette magát.

– Menjek akkor hát a sakktábláért?

Mit mondjak, mit feleljek, tépelődött magában Natasa. Ha bólintok, azt hiszi, a markában tart, tenyérből etethet... Ördögien ravasznak, angyalian óvatosnak, emberfelettin okosnak kell lennem, s akkor enyém a diadal. Meghökken. Egyszer már valahol mondta ezt, pontosan ezt. Felmerült előtte a diákkonyha, az asztal körül ülő lányok s jómaga, amint viszi az összeszedett tányérokat az ablakhoz, s fohászkodik, hogy megmutathassa nekik...

– Na jó, csak menj, megvárlak a parkban – mondta. Nézett utána, amint imbolygó léptekkel tart a kastély főbejárata felé. Keze a zsebében, talán azért, hogy leplezze türelmetlenségét. Natasa mosolygott. Ne félj, nekem is maradnak előtted titkaim. Egyet és mást sose mondhatok el neked. Soha. Azt gondolod, én csak lány vagyok, csak hogy te meg csak fiú vagy. Még ha tudsz is sakkozni, én pedig nem...

Elérték a főutcát, s lassan bandukoltak előre. A nap tűzött, mintha már egész közel lett volna a nyár. A nyár meg a vakáció. Megálltak a mozi előtt, s azon tanakodtak, megnézzék-e a délutáni előadást.

Egyiküknek sem akarózott.

– Nekem tanulnom kell – sóhajtott fel Jana.

– Én egy nagyon prima regényt olvasok – sóhajtott Zdena.

– Úgyis csak időpocsékolás lenne – sóhajtott Libuse a képeket bámulva, amelyek semmi tanulságot sem ígértek.

Jirina nem sóhajtott, de neki sem akarózott moziba menni.

– Hát igen – mondta. – Mihelyt itt a nyár, dögrováson a város. Gyerünk haza!

S a négy sárga hű barátnő tovább andalgott lassan, érdektelenül. Az ötödik a kastély parkjában üldögélt, s miközben igyekezett megérteni, hogyan kell lépni a lóval, azon töprengett, mit csinálnak a lányok. Jirina biztosan kieszelt valami nagyszerűt, nevetgélnek, jó nekik. Csak hát az embernek nem lehet meg mindene.

– Miért sóhajtozol? – kérdezte meglepetten a sovány, nyurga fiú. – Annyira bonyolult?

– Egyáltalán nem – dünnyögte Natasa, és a futárral lépett.

Pedig minden nagyon bonyolult volt.